

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۲۳

۱۴۰۱/۰۲/۳۰ جمعه

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱

آزمون عمومی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۵۰

عنوانین مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			تا	از	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

فارسی

- ۱ کدام گزینه، پاسخ مناسبی برای معانی تعداد بیشتری از واژه‌های زیر است؟
«طاق – عmad – عتاب – عفاف – حمایل – بادی – محظور»
- (۱) پارسا – گرفتاری – تکیه‌گاه – سرزنش
(۲) مانع – آغازکننده – فرد – تندي
(۳) رعایت اصول اخلاقی – ملالت – نگهدارنده – آغاز
(۴) معنی چند واژه، غلط است؟
- «(صحیفه: کتاب) (تجربید: گم شدن عارف در معروف) (جبین: پیشانی) (طرح افکندن: ظلم کردن) (ارتفاع: زمین زراعتی) (عيار: معیار) (معمر: سالخورده) (جل: پوشش) (خفایا: مخفیگاه) (معهود: شناخته شده) (روایی: ارزش) (غایی: نهایت)»
- (۱) شش
(۲) سه
(۳) چهار
(۴) پنج
- ۲ در معنی واژه‌های کدام گزینه، اشتباه وجود دارد؟
- (۱) زخمه: ضربه زدن / آخته: برکشیده / گنف: کناره / معوج: کج
(۲) هیون: شتر / گربت: ظلم و ستم / اندیشه: اضطراب / وجنه: رخساره
(۳) سپردن: طی کردن / ولایت: سرزمین / تَعَب: رنج و سختی / بلاعارض: بی‌رقیب
(۴) گرمرو: کوشما / آزرم: شرم / دستور: مشاور / مقالات: سخنان
- املای کدام عبارت، کاملاً درست است؟
- (۱) محروم از قرب وصال به آتش دوری معدّب است و هیچ‌چیز مگر معاصی باعث مهجری نمی‌گردد و چاره آن‌ها نیست مگر انابت.
(۲) بایست که در اختیاز خود را مضبوط دارد و چون وجد، غالب شود حرکت به قدر ضرورت کند و مبالغت نکند.
(۳) شیران این معرکه، شجاع و خصم‌افکن و زهره‌شکاف باشند و در میان جهانیان به اوصاف صورت و استیلا مثل شده.
(۴) اول الحاج زیادت به جای آرد پس اگر بر اخبار ناکردن اصرار کند اندوهی تمام بر آن سخن و اعراضی سریع از او فرانماید.
- در متن زیر، چند غلط املایی وجود دارد؟
- «ممکن نیست، که در غیبت و حضور وی را از نیش خامه قهر، بی‌بهره داریم یا از ضرب چوب تأدیب بی‌حُضُّ و نصیب گزاریم و متrossد می‌باشیم که ان شاء الله تعالى من بعد هرچه از دیوان تربیت به وی صادر شود جملگی پروانه رضا و سرخط قبول باشد نه آیت عذاب و خطاب و شک نیست که این همه مرقومات ما را در مزاج قابلیت او تأثیری بی‌نهایت خواهد بود.»
- (۱) یک
(۲) دو
(۳) سه
(۴) چهار
- ۶ در موارد کدام گزینه، غلط املایی وجود دارد؟
- الف) از سر خمار هول برد نشَّة غرور
ب) ز بیخ برمکن آن را که غرس دولت توست
ج) واعظ آگر از رخش چشم بپوشد رواست
د) بر رخ همچوگل و عارض همچون نمنش
- (۱) الف – ب
(۲) ب – ج
(۳) ب – د
(۴) ج – د
- ۷ «تعداد اشتباهات» در کدام گزینه، بیشتر است؟
- (۱) منطق الطییر: عطار نیشابوری / تیران: محمد رضا رحمانی / غزلواره‌ها: تولستوی
(۲) مسافر: رابیندرانات تاگور / دری به خانه خورشید: سید حسن حسینی / گلستان: سعدی شیرازی
(۳) سانتا ماریا: نادر ابراهیمی / کباب غاز: محمدعلی جمالزاده / هوا را از من بگیر خندهات را نه: شکسپیر
(۴) قصه‌های دوشنیه: ریچارد باخ / سندبادنامه: محمد عوفی / ارمیا: احمد عربلو

-۸- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «اسلوب معادله - مجاز - استعاره - تشییه - ایهام تناسب - حس آمیزی»، مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

می‌برم غیرت بر آن عاقل که مجنون می‌شود
سر به جیب خاک بردن دانه را رسوا کند
در تلاش مطلعی زد غوطه در خون آفتاب
زم صبح از بخیه انجم نمایان می‌شود
کجا به زلف شود موى آن کمر پنهان؟
تا دمی خوش در بساط خاک چون مجرم زدم

(۲) ه - الف - ب - و - ۵ - ج

(۴) الف - ب - ج - ۵ - و - ه

- (الف) می‌چو شد انگور، بیرون آید از زندان خم
ب) شیخ شهر از گوشه‌گیری شهره آفاق شد
ج) معنی زنگین به آسانی نمی‌آید به دست
د) مهر خاموشی کند بی‌پرده راز عشق را
ه) لفظ، معنی نازک برهنه تردد
و) در میان آتش سوزان نشستم تا کمر

(۱) د - ب - ج - ه - الف - و

(۳) و - ه - د - الف - ج - ب

-۹- بعضی از آرایه‌های کدام بیت نادرست است؟

رشته جان من از، شمع رخت دارد، تاب: تشییه، جناس، ایهام
که بیفتاد، به یکبارگی از چشم، آب: کنایه، تشییه، تضاد
هیچ در چشم من ای دوست، نمی‌آید خواب: مجاز، تضاد، اغراق
آفتابا منمت خاک و بر این خاک، بتاب: تشخیص، تشییه، تضاد

پیش سیه‌دلان مکن اظهار آگهی

(۲) تشییه، کنایه، حسن تعلیل

(۴) جناس ناهمسان، مجاز، تناقض

-۱۰- آرایه‌های بیت زیر، کدام‌اند؟

«در شهر زنگ، آینه در زنگ خوش‌تر است

(۱) تمثیل، اغراق، مجاز

(۳) کنایه، اسلوب معادله، جناس همسان

-۱۱-

در کدام گزینه، همه آرایه‌های «تشییه - ایهام تناسب - ایهام - استعاره»، وجود دارد؟

چه کند آهی وحشی چو شود صید پلنگ
مگذر ز چین زلفش و فکر خطماکن
به سیم قلب نتوان ماه کنعان را خرید آن جا
عمر چنان عزیز چرا شد چنین تلف؟

چشم باز و دل بیدار نمی‌دانم چیست?
سوزم سر و پای خود در آن کوی
وز سوز چو شمع تا به روزم همه شب
از گردش زمانه دون اعتبار گیز

غلام خویشتن از روشه بهشت، بهشت
که هرحا مجمعی شد قصه ما در میان آمد
ولیکن خسرو دیوانه را دیوانه ترگردان
دردمدان را به درد درمان کرده‌ایم

(۱) اگر دیو طبیعت شکند پنجۀ عقل

(۲) سودای مشک خالص اگر داری ای صبا!

(۳) رواجی نیست در محشر، عبادات ربایی را

(۴) دور از تو نوبهار جوانی به باد رفت

-۱۲- کدام بیت، قاد «جمله مركب» است؟

(۱) خانه هستیام از خواب گران درسته است

(۲) خواهم به درت روم به صد آه

(۳) هستم چو چراغ مرده تا شب همه روز

(۴) دیدی چگونه زد به زمین آفتاب را؟

-۱۳- در کدام گزینه، «نقش تبعی» وجود دارد؟

(۱) نگارم آن مه طوبی تبار حورسشت

(۲) مه من طفل و من رسو و این رسوایی دیگر

(۳) بیرون آز در و دیوانه گردان هوشیاران را

(۴) جام درد درد دل چون صاف درمان خورده‌ایم

۱۴ - در کدام گزینه، به «نقش دستوری» واژه‌های مشخص شده اشاره شده است؟

که کس به وعده خوبان، امیدوار مباد
زگرد حدثه، بر دامنش غبار مباد

(۲) نهاد - مسند - مسند - مسند

(۴) مفعول - نهاد - مفعول - نهاد

«چهها کشید دلم از خلاف وعده او
اگرچه رفت، غبار به راه او بر باد

(۱) مفعول - مسند - نهاد - نهاد

(۳) مفعول - مسند - نهاد - مسند

در همه گزینه‌ها، فعل به «قرینه معنوی» حذف شده است؛ به جز .....

به سرت که نیست او را، سر هیچ یاری تو
گفت اندر پی ام آن به که تو بسیار نپویی
دل رفت و من دل شده پنداشتم آه است
گفت درمان تو آن است که آرام نجویی

(۱) تو گمان مبر که سعدی، به تو برگزید یاری
(۲) گفتم آن عهد تو می‌بینم و بسیار نپاید
(۳) افسوس که در غنچه و بو فرق نکردم
(۴) گفتم آرام دلم نیست ز عشق تو، چه درمان؟

۱۵ - در ایات زیر به ترتیب، چند «ترکیب اضافی» و چند «ترکیب وصفی» آمده است؟

جانی دگر ز نور الہی دمیده‌اند
جان‌ها به ذوق ساغر، می در کشیده‌اند»

(۴) چهار - سه

(۳) شش - پنج

«در جسمشان که جان خجل است از لطافتش
از چشم مسنت و روی و لب بادهرنگشان

(۱) چهار - دو

۱۶ - مفهوم کدام بیت، متفاوت است؟

ز بس که لشکر محنت ز پیش و پس دارم
تا نباشد جز به سوی محنت و غم، راه من
ز هر شاخ یک صف ز لشکر شکوفه
لشکر غم کرد غارت نقد این گنجینه را

(۱) به شهــواری میدان غم شدم مشــهور
(۲) لشکر جور و جفا، بر من ره شادی گرفت
(۳) کشیده است بهر شکست صف غم
(۴) گنج صبری بیش از این در دل به قدر خویش بود

۱۷ - عبارت زیر، با کدام بیت «قربات مفهومی» دارد؟

«وزیر، ملک را پرسید: ای ملک چون گرد آمدن خلق موجب پادشاهی است، تو مر خلق را پریشان برای چه می‌کنی؟»

پناه ملک بود پادشاه روی زمین را
که شاه از رعیت بود تاجدار
عزّت و منصبی دگر هست و رای مملکت
به من ده ملک درویشی ز سلطان بی نیازم کن

(۱) وزیر عالم و عادل به اتفاق افضل
(۲) برو پاس درویش محتاج دار
(۳) منصب و عزّت شهان مملکت است و شاه را
(۴) ز سلطان بی نیازی نیست در دنیا توانگر را

۱۸ - از همه ایات مفهوم «ترددید» قابل استنباط است؛ به جز .....

نگــردد مــرا دل نــه روــشــن روان
ز فرزــند و ســودابــه نــیــک پــی
 بشــویم کــنم چــاره دل گــسل
کــزین کــوه آــتش نــیــایم تــپــش

(۱) ســرانجام گــفت ایــمن از هــر دوــان
(۲) پــر اندیــشه شــد جــان کــاووس کــی
(۳) هــمان بــه کــزین زــشت کــردار دــل
(۴) بــه نــیــروی یــزــدان نــیــکــی دــهــش

۱۹ - مفهوم کدام بیت، متفاوت است؟

تــاخــون نــخــورــی گــل بــه در کــسب هــنــر زــن
کــو دــل آــزادــهــای کــز تــیــخ او محــرــوح نــیــســتــ؟
ســنــگ بــر شــیــشــه اــربــاب هــنــر مــیــآــیدــ
تاــکــی فــلــکــ بــه خــوارــی پــاـکــان مــصــمــمــ استــ؟

(۱) مجــنــون روــشــان خــانــه درــیــستــه اــمــنــانــدــ
(۲) ضربــت گــرــدون دون، آــزادــگــان رــا خــســتــه کــرــدــ
(۳) هــست تــاـبــرــ فــلــکــ اــز اــخــتــرــ ســیــارــ اــثــرــ
(۴) تــاـکــی جــهــان بــه کــشــتــن آــزادــگــان، جــرــی اــســتــ؟

- ۲۱- کدام گزینه با بیت «ز خورشید و از آب و از باد و خاک / نگردد تبه نام و گفتار پاک» تناسب مفهومی ندارد؟

که عمر بی‌ثمر نیک، عمر بی‌ثمری است
نام نیک و از او بسیاری بالی
نام نیکت به خیر به که به شر
که نام نیک به دست آوری و بگذاری

- ۱) خوش آنکه نام نکویی به یادگار گذاشت
- ۲) با بهان لحظه‌ای چوبشتابی
- ۳) نام نیک است یادگار بشتر
- ۴) به نیک و بد چوب باید گذاشت این بهتر

- ۲۲- مفهوم کدام گزینه، متفاوت است؟

که بر دامان یوسف گردی از تهمت نمی‌ماند
بحر را ز پنجۀ خونین مرجان باک نیست
گرگ تهمت یوسف گل پیرهن را در قفاست
گرد تهمت پاک می‌سازد ز رخ، دامان پاک

- ۱) شود زنگ خجالت شسته زود از جهرۀ پاکان
- ۲) پاکدامان را غمی از تهمت ناپاک نیست
- ۳) نیست سالم دامن پاکان ز دستانداز او
- ۴) از ملامتگر ندارد یوسف بی‌جرائم، باک

- ۲۳- مفهوم سرودهٔ زیر، در کدام بیت دیده نمی‌شود؟

«ای منتظر، مرغ غمین در آشیانه! / من گل به دستت می‌دهم، من آب و دانه ... / می‌کارمت در چشم‌ها گل نقش امید / می‌بارمت بر دیده‌ها
باران خورشید.»

شاد و خندان به گشاد دل غمگین آمد
مزده بادت که به کام آن بشد و این آمد
صدقات از همه جا بهر مساکین آمد
که ز میخانۀ معنی، می‌رنگین آمد

- ۱) دوشم آن دلبر غم‌خوار به بالین آمد
- ۲) تاکی از غم به فغان آمده، شادی طلبی
- ۳) از ره فقر بخواه آن چه تو را می‌باید
- ۴) مزدگانی بدھای غم‌زده باده طلب

- ۲۴- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب «وادی‌های عشق» در روایت «منطق الطّیّر» مرتب کنیم، کدام گزینه صحیح است؟

وان ندانم هم ندانم نیز من
نقش‌ها بر بحر کی ماند به جای?
کم شد از روی زمین یک برگ کاه
آن یکی باشد در این ره در یکی
خیز منشین، می‌طلب اسرار، تو

- الف)** گوید اصلاً می‌ندانم چیز من
ب) بحر کلی چون به جنبش کرد رای
ج) گردید اینجا جزو و کل، کلی تباہ
د) گر بسی بینی عدد، گر اندکی
ه) گر نمی‌بینی جمال یار، تو

(۱) ج - ب - الف - ۵ - ه (۲) ه - ج - ۵ - الف - ب (۳) ج - ۵ - الف - ۵ - ب (۴) ب - ج - ۵ - الف - د

وی آینه جمال شاهی، که تو بی
در خود بطلب هر آن چه خواهی، که تو بی «
عنان گستته چو موج سراب می‌گردد
به هیچ جانرسی تاز خود سفر نکی
چو عقل و جان تو می‌دانی تو بس نیست
ما چون طفلان هر طرف بهر تماشا می‌رویم

- ۲۵- مضمون کدام گزینه، با ابیات زیر متناسب است؟
- «ای نسخۀ نامۀ الهی، که تو بی
بیرون ز تو نیست هرچه در عالم هست
(۱) به جست‌وجوی لب آب خضر گرد جهان
(۲) چو آفتاب به گرد جهان برآمده گیر
(۳) شناسای تو بیرون از تو کس نیست
(۴) جام جم آینه‌دار کاسه زانوی ماست

زبان عربی (عمومی)

■■ عین الأنساب في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (٣٥ - ٢٦):

- «فِيمَا رَحْمَةُ اللَّهِ لَنْتَ لَهُمْ»:

- (١) «پس به واسطه رحمت خداوند با آنان نرم شدی!»
 (٢) «پس به خاطر رحمتی از جانب خدا با آنان نرم شو!»
 (٣) «پس این رحمت خداوند است که با آنان نرم خو شدی!»
 (٤) «پس به واسطه رحمتی از جانب خداوند با آنان نرم خو شدی!»

- «عین سهرت في سبيل الله أو عَصَتَ عن محارمه لن تكون باكية يوم تبكي العيون كَلَّها!»:

- (١) چشم اگر در راه خدا بیدار ماند یا از حرام‌های او بر هم نهاده شده باشد، گریان نخواهد بود در آن روز که همه چشم‌ها گریان‌اند!
 (٢) در روزی که همه چشم‌ها می‌گریند، چشمی که در راه خدا بیدار مانده است یا از حرام‌های او بر هم نهاده شده است، گریان نخواهد بود!
 (٣) چشمی که در راه الله شب زنده‌داری کرده است یا در برابر گناهان بر هم نهاده شده است، در روزی که همه چشم‌ها می‌گریند، گریان نیست!
 (٤) در روزی که هر چشمی گریه می‌کند، تنها چشمی گریان نخواهد بود که در راه خداوند بیداری کشیده است یا از حرام‌های او بر هم نهاده شده است!

- «الذين ينظرون إلى المستقبل بتفاؤل يقظون بأعمال سوف تنفع الآخرين!»:

- (١) کسانی که به آینده خوش‌بینانه می‌نگرند، به کارهایی مبادرت می‌ورزند که به دیگران سود خواهد رساند!
 (٢) کسانی که نگاهشان به آینده با خوش‌بینی است، کارهایی انجام خواهند داد که دیگران را بهره‌مند می‌سازد!
 (٣) برخی از افراد به آینده با خوش‌بینی نگاه می‌کنند و کارهایی انجام می‌دهند که به مردمان سود می‌رساند!
 (٤) کسانی که نگاه خوش‌بینانه به آینده دارند، کارهایی را انجام می‌دهند که دیگران از آن‌ها سود خواهند بردا!

- «عندما يدخل الوالدُ البيتَ يُسَلِّمُ عليهُ أَعْضَاءُ الْأَسْرَةِ فِي رُوحٍ نَحْوِهِ وَلَدِهِ الصَّغِيرِ!»:

- (١) زمانی که پدر خانه وارد می‌شود، اعضای خانواده به او سلام می‌کنند و به سوی فرزند کوچکش می‌رودا!
 (٢) تا پدر وارد خانه می‌شود، اعضای خانواده‌اش به او سلام می‌کنند و فرزند کوچکش به سوی او می‌شتابد!
 (٣) هنگامی که پدر وارد منزل می‌شود، به اعضای خانواده سلام می‌کند و فرزند خردسالش به سوی او می‌رودا!
 (٤) هنگامی که پدر داخل خانه می‌شود، اعضای خانواده به او سلام می‌کنند و فرزند خردسالش به سوی او می‌رودا!

- «إِنِّي أَثْمَرُ فَسِيلَةً الْجُزُورِ يَسْتَغْرِقُ عَشْرَ سَنَوَاتٍ وَقَدْ لَا يَرِي زَارِعُهَا أَثْمَارَهَا!»:

- (١) نهال گردو ده سال طول می‌کشد تا میوه دهد و چه بسا زارع آن میوه‌های آن را نبیند!
 (٢) میوه دادن درخت گردو ده سال به طول می‌انجامد و شاید کشاورز آن، میوه دادنش را نبیند!
 (٣) میوه دادن نهال گردو ده سال طول می‌کشد و ممکن است کیشت‌کار آن میوه‌های آن را نبیند!
 (٤) به ثمر نشستن نهال گردو ده سال به طول می‌انجامد و قطعاً کشاورز آن میوه دادنش را نمی‌بیند!

- «إِنَّ سُلُوكَ الْإِنْسَانِ فِي الطَّبِيعَةِ يَهْدِدُ توازِنَهَا تَهْدِيدًا وَقَدْ سَبَبَ فِي مَوْتِ كَثِيرٍ مِنِ الْكَائِنَاتِ!»:

- (١) کارهای انسان در طبیعت توازن آن را تهدید می‌کند و منجر به مرگ بسیاری از موجودات شده است!
 (٢) رفتار انسان در طبیعت توازن آن را به شدت به هم زده است و باعث مرگ بسیاری از موجودات شده است!
 (٣) رفتار انسان در طبیعت قطعاً توازن آن را تهدید می‌کند و باعث از میان رفتان بسیاری از موجودات شده است!
 (٤) رفتاری که انسان در طبیعت دارد، بی‌شک توازن آن را تهدید می‌کند و باعث نابودی بسیاری از موجودات می‌شود!

- «إِنَّمَا الْبَصِيرُ مِنْ أَنَارَ اللَّهُ قَلْبَهُ وَأَلْقَى فِيهِ الْحِكْمَةَ!»:

- (١) بینا آن کسی است که خداوند قلبش را نورانی ساخته است و در آن حکمت قرار داده است!
 (٢) تهمه، کسی بیناست که خداوند قلب او را نورانی ساخته و در آن حکمتی را قرار داده باشد!
 (٣) انسان با بصیرت فقط کسی است که خداوند دلش را نورانی کرده است و در آن حکمت افکنده است!
 (٤) انسان با بصیرت آن کسی است که خداوند دل او را نورانی کرده است و در آن حکمت افکنده شده است!

٣٣- عین الخطأ:

- ١) أيتها الإنسان، راقب نفسك مراقبة شديدة!: أي إنسان؛ سخت مراقب نفسك باش!
- ٢) من فكر قبل الكلام تفكيراً يسلم من الخطأ: هر كس قبل از سخن گفتن حقیقتاً بیندیشد، از اشتباه مصون می‌ماندا!
- ٣) لقد تعدى هذا المزارع على نظام الطبيعة تعدي الظالمين!: این کشاورز ستمگرانه بر نظام طبیعت دست‌درازی کرده است!
- ٤) رَّبُّوا أَبْنَاءَكُمْ فِي الصَّغْرِ تَرْبِيَةَ صَالِحةٍ تَنْتَفِعُوا بِهِمْ فِي الْكَبَرِ!: فرزندان خود را در کودکی به نیکی تربیت کنید تا در بزرگی از آنان بهره‌مند شوید!

٣٤- عین الخطأ:

- ١) ربنا أَعْنَا عَلَى شَدَادِ الدَّهْرِ!: پروردگارمان ما را در سختی‌های روزگار یاری کردا!
  - ٢) اللَّهُمَّ اجْعَلْ مِنْ ذَرِّيَّتِنَا أَوْلَادًا صَالِحِينَ!: خداوندا؛ از دودمان ما فرزندانی درستکار قرار ده!
  - ٣) التَّجَاجُ يَحْتَاجُ إِلَى الْاجْتِهَادِ الْكَثِيرِ وَقَلِيلٌ مِّنَ الْحَظْ: موقفيت نیازمند تلاش بسیار و کمی شانس است!
  - ٤) وظيفة الجيش هي أن يحمي البلاد من الأعداء!: وظیفه ارتش این است که کشور را از دشمنان حفظ کندا
- ٣٥- «نيکی کنید همان‌طور که دوست دارید به شما نیکی شود!»؛ **عین الصحيح:**
- ١) كانوا مُحسِّنِينَ كَمَا تُحِبُّونَ أَنْ تُحْسِنَ إِلَيْكُمْ!
  - ٢) أَحِسِّنُوا كَمَا أَحِبَّتُمْ أَنْ يُحَسِّنَ إِلَيْكُمْ!
  - ٣) إِنْ تُحِبُّوا أَنْ تُحِسِّنُوا فَأَحِسِّنُوا!

■■■ إقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (٤٢ - ٣٦):

تعتبر شجرة الجوز من الأشجار المعمرة ذات الأغصان الممتدّة و يصل ارتفاع هذه الشجرة إلى أكثر من عشرة أمتار و موطنها الأساسي هو المناطق الوسطى و الغربية من القارة الآسيوية لكنها تزرع حالياً في العديد من المناطق و ذلك لقدرتها على التكيف و النمو في البيئات المختلفة. إن شجرة الجوز من الأشجار التي لا تحتاج إلى رعاية كبيرة ولكنها تفضل أن تنمو في مناطق تُوجَد فيها المياه و تكون عالية الارتفاع. وللجوز فوائد كثيرة للإنسان منها أنه يقوّي الشعر و يمنع من تساقطه، و يعمل على خفض مستوى الكوليسترول في الدم فحفظ الإنسان من السكتات القلبية و الدماغية و يسبّب أيضاً من تحسين عمل الدماغ و الخلايا فيه!

٣٦- عین الخطأ:

- ٢) تُعتبر إيران من المواطن الأساسية التي نَمَتْ فيها شجرة الجوز!
- ٤) إن شجرة الجوز مرتفعة و قد يصل ارتفاع غصونها إلى عشرة أمتار!

٣٧- تَبَتْ شَجَرَةُ الْجُوزُ فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْبَلَادِ .....

- ٢) لأنَّ هذه البَلَادَ هي موطنها الأصلي!
- ٤) لأنَّها قابلة للنَّمْوِ في الظروف المختلفة!

٣٨- السَّخْنُ الَّذِي يَأْكُلُ الْجُوزَ كُلَّ يَوْمٍ بِاِنْتَظَامٍ .....؛ عِنْ الخطأ:

- ٢) يقل احتمال إصابته بالأمراض القلبية!
- ٤) يَرْفعُ قدراته العقلية و الدماغية!

٣٩- على حسب النص ..... :

- ٢) شجرة الجوز لا تحتاج إلى العناية و الاهتمام!
- ٤) من أكل جوزاً في حياته فلن يُصاب بالسكتة!

■ عِنْ الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفـي (٤٠ - ٤٢):**٤٠- «تُزرع»:**

- ١) فعل مضارع - للغائب - مجرد ثلثي / فعل و الجملة فعلية
- ٢) للمفرد المؤنث الغائب - مجرد ثلثي - لازم / فعل و الجملة فعلية
- ٣) فعل مضارع - ليس فيه أي حرف زائد - معرب / فعل مع نائب فاعله و الجملة فعلية
- ٤) للغائب - مجرد ثلثي (مصدره: زرع) - متعد / فعل مع نائب فاعله و الجملة فعلية

٤١ - نُفَضِّل:

- ١) فعل مضارع - للمخاطب - مزيد ثلثي (ماضيه: فَصَلْ) / فعل و الجملة فعلية
- ٢) مزيد ثلثي (مصدره: تفضيل) - متعدٌ - معوب / فعل مع فاعله و الجملة فعلية
- ٣) المفرد المؤثث الغائب - مزيد ثلثي من باب تفعيل / فعل مع فاعله و الجملة فعلية
- ٤) فعل مضارع - مزيد ثلثي بزيادة حرف واحد - متعدٌ / فعل و الجملة فعلية

٤٢ - المعَمَّرة:

- ١) اسم - مفرد مؤثث - اسم فاعل من فعل مزيد / صفة و مجرور
- ٢) مفرد مؤثث - اسم مفعول من مصدر «تعمير» / صفة و مجرور
- ٣) اسم - مفرد مؤثث - معرف بأل / صفة و موصوفه «الأشجار»
- ٤) مفرد مؤثث - أشتقّ من فعل «عَمَرَ» / صفة أو نعت لـ «الأشجار»

■■ عَيْنُ الْمَنَاسِبِ فِي الْجَوَابِ عَنِ الْأَسْلَئَةِ التَّالِيَةِ (٤٣ - ٥٠):

٤٣ - عيّن الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

- ١) لي صديقٌ مُتَحَضّضٌ في الحاسوب و بِرَاجِمِهِ!
- ٣) الفَغَرَانُ شَنَقَلُ دَاءُ الطَّاعُونِ و يُعَتَّبُ القَطُّ مِنْ أَعْدَائِهَا!

٤٤ - عيّن الخطأ في التعريف:

- ١) السّماح: الإذن لأحد للقيام بعمل!
- ٣) اليومة: طائر لا تتحرّك عيناه و يخرج من وكتنه ليلاً

٤٥ - عيّن الخطأ عمّا تحته خط:

- ١) أَيُّهَا الْمُسْتَضْعِفُونَ إِنَّ أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةٌ فَهَا جِرَوا! جمعه: أَرَاضٍ
- ٣) عَبَادُ اللَّهِ تَعَاَنُوا معاً عَلَى الْبَرِّ وَالتَّقْوَى!: مفرد: عَبَد

٤٦ - عيّن الخطأ (عن المناذى):

- ١) يَا مُسْلِمِي الْعَالَمِ، دَعُوا التَّفْرِقَةَ وَاتَّحِدوْ تَظَفَّرُوا!
- ٣) مُحَمَّدٌ لَا تَهْمِلْ فِي أَدَاءِ وَاجِباتِكَ وَأَدَّهَا بِأَفْضَلِ وجهاً

٤٧ - عيّن ما جاء فيه التأكيد أكثر (قدر ما تعلمناه):

- ١) إِنَّ الْأَسْمَدَةَ الطَّبِيعِيَّةَ تُقَوِّيُ التَّرَابَ تَقْوِيَّةً!

٤٨ - عيّن المستثنى منه جمعاً سالماً للمذكور:

- ١) كَانَ الْمُمْرَضُونَ قَدْ سَهَرُوا لِلَّلَّيْلِ إِلَّا ثُلَّهُ!
- ٣) لَقَدْ رَأَنَا الْأَمَاكِنُ التَّارِيخِيَّةُ فِي الْمَدِينَةِ إِلَّا ثَلَاثَةُ مِنْهَا!

٤٩ - عيّن المستثنى منه محدوداً:

- ١) كُلُّ شَيْءٍ يَنْقُصُ بِالْإِنْفَاقِ إِلَّا الْعِلْمُ فَإِنَّهُ يَزِيدُ!
- ٣) لَا يَصِيدُ هَذِهِ الْأَسْمَاكَ أَحَدٌ إِلَّا الصَّيَادُونَ الْإِفْرِيقَيُّونَ!

٥٠ - كم ضمير الياء للمتكلّم يوجد في الآية الشريفة؟: «رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقْبَلْ دُعَاءِ!»

٢) يَأْتِيَ الْأَمْهَاتُ، عَلَيْكُنَّ الْاِهْتَمَامُ بِتَرْبِيَّةِ أَوْلَادِكُنَّ!

٤) يَأْتِيَ الدُّعَوَاتُ، ارْضُّ عَنَا وَاحْمِنَا مِنْ شَرُورِ الْحَادِثَاتِ!

٢) الطَّالِبُ الْمُتَفَوِّقُ يُجِيبُ عَنِ الْأَسْلَئَةِ إِجْاْبَةً كَاملَةً!

٤) يَجِدُ أَنْ نَقْتَدِيَ اقْتَدَاءً بِإِمَامٍ قَدْ اكْتَفَى مِنْ دُنْيَا بِطَمْرِيهِ!

٢) أَثْمَرَتْ فَسَائِلُ الْجَوْزِ بَعْدِ عَشْرِ سَنَوَاتٍ إِلَّا وَاحِدَةً!

٤) يَنْفِقُ الْمُسْلِمُونَ مِنْ أَمْوَالِهِمْ عَلَى الْمَسَاكِينِ إِلَّا الْبَخَلَاءُ!

٢) لَنْ يَخْرُجَ السَّمْكُ مِنَ الْغَلَافِ إِلَّا إِذَا انتَهَى الْجَفَافُ!

٤) لَمْ يُدْعِ فَتِيَّةُ أَهْلِ الْبَصْرَةِ إِلَى الْمَأدِبِ إِلَّا الْأَغْنِيَاءُ مِنْهُمْ!

٤) كَمْ ضمير الياء للمتكلّم يوجد في الآية الشريفة؟: «رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقْبَلْ دُعَاءِ!»

٤) خمسة

٣) أربعة

٢) ثلاثة

١) اثنان

DriQ.com

دین و زندگی

۵۱- علت تحول و دگرگونی «بشر بن حارث» که او را در سلک مردان پرهیزکار درآورد، چه بود؟

- ۱) وفاداری و سرسپرده‌گی به پیمان فراموش شده با خداوند خویش
  - ۲) ارسال حجت الهی و رجعت او به سوی دامن لطف و رحمت الهی
  - ۳) درک بندگی خدا و حفظ حرمت صاحب خویش
  - ۴) اوج و کمال سبقت رحمت الهی بر بنده‌ای که شوق بارگشت داشته

^{٥٢}- آیه شریفه «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ» به کدام موضوع توبه اشاره دارد؟

- ۱) تکرار توبه   ۲) توبه در جوانی   ۳) توبه و ایمان   ۴) حقیقت توبه

^{٥٣}- شعر زیبای ابوسعید ابوالخیر: «بازاً بازَا هر آن چه هستی بازَا / اگر کافر و گیر و بت پرستی بازَا» بیانگر کدام مفهوم است؟

- ۱) لطف و محبت الهی نسبت به بندگانی که از او دور افتاده‌اند، بسیار است و پیامبرش پیام آشی می‌دهد که اگر بندگانم از من بپرسند بگو من نزدیک آن‌هایم.
  - ۲) وجود انسان باگرایش به خدا و محبت او و گرایش به زیبایی‌ها و کمالات متعالی سرشته شده است و رشتة محبتی را که او برگردان انسان بسته است، می‌یابد.
  - ۳) گاهی تصمیم‌های جدید برای بازگشت از مسیری است که چندی به غلط پیموده و آثار زیبایی بر جای گذاشته است.
  - ۴) انسان، هر قدر هم که بد باشد، اگر واقعاً توبه کند و نادم و پشیمان شود، حتماً خداوند توبه او را می‌پذیرد.

- اگر از ما بپرسند «علت لطف الهی در تبدیل کردن گناهان به حسنات چیست؟»، به کدام صفت خداوند باید معتقد باشیم؟

- ١) على تقوى من الله و رضوان خيره
٢) (عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَرَضْوَانِ خَيْرٍ)
٣) (أَنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ)
٤) (عَلَى تَقْوَى اللَّهِ يُحِبُّ التَّوَابِينَ)

- اصلاح‌گناهان اجتماعی در چه صورتی مشکل و دشوار می‌گردد و راه مقابله با آن چیست؟

- ۱) وقتی که با گذر زمان، صفات ناپسند در وجود افراد ریشه بدواند و نفوذ کند. - با حمایت همه‌جانبه از ولی معصوم و اعتراض در برابر حاکمان طاغوتی
۲) اگر مردم کوتاهی کنند و اقدامات دلسوزان جامعه به جایی نرسد و انحراف از حق ریشه بدواند. - با تلاش‌های بزرگ و فعالیتهای اینزارگرانه و حتی تقدیم جان و مال

۳) وقتی که با گذرا زمان، صفات ناپسند در وجود افراد ریشه بدواند و نفوذ کند. - با تلاش های بزرگ و فعالیت های ایشارگرانه و حتی تقدیم جان و مال ۴) اگر مردم کوتاهی کنند و اقدامات دلسوزان جامعه به جایی نرسد و انحراف از حق ریشه بدواند. - با حمایت همه جانبه از ولی معصوم و اعتراض در پیرابر حاکمان طاغوتی

۵۶- در حدیث نبوی، تخلیه یا پیرایش قلب از معصیت، چگونه توصیف شده است و آن جا که ندای مأیوس نبودن از رحمت الهی در قرآن کریم مذکور است، کدام یک از صفات خداوند به منصة ظهور گذاشته شده است؟

- ۱) کسی که از گناه توبه کرده، مانند کسی است که هیچ گناهی نکرده است. - مهربانی و امرزنده‌گی

۲) توبه دل‌ها را پاک می‌کند و گناهان را می‌شوید. - ارحم الراحمین

۳) کسی که از گناه توبه کرده، مانند کسی است که هیچ گناهی نکرده است. - ارحم الراحمین

۴) توبه دل‌ها را پاک می‌کند و گناهان را می‌شوید. - مهربانی و امرزنده‌گی

۵۷- کدامیک از آثار مثبت حوزه عدل و قسط می باشد؟

- الف) مشارکت مردم در تشکیل حکومت
ج) رشد سریع علم
۲) «ب» و «ح»
۳) «الف» و «د»
۴) «ـ» و «ـ»
۵) توانایی بهرهمندی بیشتر از طبیعت
د) توجه به قانون

- داه حلمگی، از تزلذا، بسان خانهاده و به خط نیفتادن سلامت حسم، و وحـ. د، کدام آله شـ بـهـ بـانـ شـدـهـ استـ؟

- ٢) «عن الخمرِ وَ الميسِرِ قُلْ فِيهِمَا أثْمٌ كَبِيرٌ وَ مَنَافِعُ الْأَنْسَابِ»
 ٤) «فَمَنْ اسْسَسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَ رَضْوَانَ خَيْرٍ»

١) «وَ نَفْسٌ وَ مَا سَوَّاها فَاللَّهُمَّ فَاجْرُهُمْ بِفَجْرِهَا وَ تَقْوَاهُمْ بِدَفْنِهَا وَ افْلَحْهُمْ بِزَكَاهَا»
 ٣) «وَ لَا تَقْرِبُوا الرَّزْنِيَّ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَ سَاءَ سَبِيلًا»

۵۹- برای ابعاد از رواج مصرف‌گرایی و بی‌اعتمادی عمومی در میان مردم چه امری بر مسئولین واجب است و نتایج نامبارک عدم التزام به آن چیست؟

(۱) اجتناب از اشرافی‌گری و تجمل‌گرایی و اسوه قرار دادن خود و سوق دادن مردم به اقتصاد سالم - عقب‌ماندگی و فاصله طبقاتی

(۲) به دست آوردن روزی حلال و تنظیم و کنترل روابط اقتصادی سالم به دور از فساد - عدم استقلال اقتصادی و وابستگی

(۳) اجتناب از اشرافی‌گری و تجمل‌گرایی و اسوه قرار دادن خود و سوق دادن مردم به اقتصاد سالم - عدم استقلال اقتصادی و وابستگی

(۴) به دست آوردن روزی حلال و تنظیم و کنترل روابط اقتصادی سالم به دور از فساد - عقب‌ماندگی و فاصله طبقاتی

۶۰- آن جا که قرآن‌کریم درباره حال سقوط بر لبہ پر تگاه سخن می‌گوید چه کسانی شامل هدایت الهی نمی‌شوند و ایجاد پایگاه‌های اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی به منظور گسترش فرهنگ و معارف اسلامی و مقابله با اندیشه‌های کفرآمیز و ابتذال اخلاقی چه حکمی بر آن مترتب است؟

(۱) **«اَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ»** - مستحب است و در مواردی واجب کفایی است.

(۲) **«وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ»** - مستحب است و در مواردی واجب کفایی است.

(۳) **«اَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ»** - واجب است و در مواردی واجب کفایی است.

(۴) **«وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ»** - واجب است و در مواردی واجب کفایی است.

۶۱- در حدیث: «يا معشر التجار الفقه ثم المتجر» کدام موضوع بیان شده است؟

(۱) دوری از کسب حرام قبل از ورود به عرصه معاملات و تجارت با آشنایی با قوانین دینی کسب و کار

(۲) دور شدن مردم از شبکه‌ای اعتمادی به تاجران و آلوهه شدن آنان به ربا در امور اقتصادی

(۳) دوری از مصرف‌گرایی برای آشنا شدن مردم با احکام دین در مورد خرید و فروش کالاهای ضروری

(۴) آشنایی با احکام تجارت برای دوری از بوجود آمدن شغل‌های کاذب همچون دلالی

۶۲- در چه صورتی شرط‌بندی حرام است و ارزشمند بودن سعی برای تندرستی بدن، با توجه به تعالیم متعالی الهی در چه شرایطی است؟

(۱) در هر شرایطی - مانع امور زیان‌آور روحی و اجتماعی گردد.

(۲) در بازی‌ها و ورزش‌ها - مانع امور زیان‌آور روحی و اجتماعی گردد.

(۳) در بازی‌ها و ورزش‌ها - سبب تواضع و فروتنی انسان گردد.

۶۳- به ترتیب «زمینه‌ساز تشدید فاصله طبقاتی که آثار منفی اقتصادی به دنبال دارد» و «هدف مورد گزینش دولتمردان که برای پیشگیری از آن باید در صدر برنامه‌های اقتصادی کشور قرار گیرد» در کدام گزینه ذکر شده است؟

(۱) وابستگی اقتصادی به کشورهای استعمارگر - عدم تسلط و نفوذ بیگانگان

(۲) اشرافی‌گری و تجمل‌گرایی برخی مسئولین - عدم تسلط و نفوذ بیگانگان

(۳) اشرافی‌گری و تجمل‌گرایی برخی مسئولین - حرکت به سوی عدالت و قسط

(۴) وابستگی اقتصادی به کشورهای استعمارگر - حرکت به سوی عدالت و قسط

۶۴- فراتر رفتن دید انسان از محدوده زندگی دنیاگی در کدام عبارت قرآنی جلوه‌گر است و پیام دریافت شده از کدام آیه شریفه با نخستین آیات مُتَلَّل بر پیامبر عظیم الشأن اسلام منادیگر یک مفهوم هستند؟

(۱) **«لَا خُوفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ»** - **«مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا»**

(۲) **«لَا خُوفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ»** - **«قُلْ هُلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ»**

(۳) **«أَنَّمَا يَتَذَكَّرُ أَوْلَى الْأَلْبَابِ»** - **«مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا»**

(۴) **«أَنَّمَا يَتَذَكَّرُ أَوْلَى الْأَلْبَابِ»** - **«قُلْ هُلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ»**

۶۵- شکسته شدن سد جاهلیت و خرافه‌گرایی نتیجه نامبارک کدام است و پیامبر (ص) ثواب هر قدمی که انسان در مسیر رفت و آمد برای کسب دانش برمی‌دارد، برابر چه فرموده‌اند؟

(۱) دعوت مکرر قرآن و تشویق‌های دائمی پیامبر (ص) - عبادت یک ساله عابد

(۲) استقبال بی‌نظیر مسلمانان و پیگیری‌های آنان - عبادت یک ساله عالم

(۳) دعوت مکرر قرآن و تشویق‌های دائمی پیامبر (ص) - عبادت یک ساله عالم

(۴) استقبال بی‌نظیر مسلمانان و پیگیری‌های آنان - عبادت یک ساله عابد

۶۶- حاکم شدن بنی‌امیه و بنی‌عباس بر اساس امیال خویش و خروج آنان از دایرۀ ولایت الهی و سنت حاکم بر جامعۀ ایران در زمان اردشیر، به ترتیب با کدام آیات شریفه در تقابل است؟

- (۱) ﴿اطیعوا اللہ و اطیعوا الرّسول و اولی الامر منکم﴾ - ﴿لقد ارسلنا رسالتنا بالبیانات و انزلنا معهم الكتاب و المیزان﴾
- (۲) ﴿و من آیاته ان خلق لكم من انفسكم ازواجاً لتسکنوا اليها﴾ - ﴿قل هل یستوی الذین یعلمون و الذین لا یعلمون﴾
- (۳) ﴿و من آیاته ان خلق لكم من انفسكم ازواجاً لتسکنوا اليها﴾ - ﴿لقد ارسلنا رسالتنا بالبیانات و انزلنا معهم الكتاب و المیزان﴾
- (۴) ﴿اطیعوا اللہ و اطیعوا الرّسول و اولی الامر منکم﴾ - ﴿قل هل یستوی الذین یعلمون و الذین لا یعلمون﴾

۶۷- آن‌جا که رستم فرخزاد فرمانده سپاه ساسانیان با زهرة بن عبد‌الله فرمانده سپاه مسلمانان به گفت و گو می‌پردازد عدم پذیرش کدام موضوع، آتش جنگ میان مسلمانان و ساسانیان را برافروخت و کدام آیه شریفه از معیارهای تمدن اسلامی با آن هم‌آوای دارد؟

- (۱) مردم همه از یک پدر و یک مادر زاده شده‌اند و همه برادر و خواهر یکدیگرند. - ﴿یا ایها الذین آمنوا اطیعوا اللہ و اطیعوا الرّسول ...﴾
- (۲) آزاد ساختن بندگان از بندگی انسان‌ها به سوی بندگی خداوند - ﴿یا ایها الذین آمنوا اطیعوا اللہ و اطیعوا الرّسول ...﴾
- (۳) مردم همه از یک پدر و یک مادر زاده شده‌اند و همه برادر و خواهر یکدیگرند. - ﴿لقد ارسلنا رسالتنا بالبیانات ...﴾
- (۴) آزاد ساختن بندگان از بندگی انسان‌ها به سوی بندگی خداوند - ﴿لقد ارسلنا رسالتنا بالبیانات ...﴾

۶۸- به ترتیب معیارهای: «عدالت‌محوری جامعه و حق‌بایی سهل ستمدیدگان» و «ایجاد تحولی بزرگ با گفتار و رفتار پیامبر (ص)» در کدام عبارات قرآنی تجلی دارد؟

- (۱) ﴿هل یستوی الذین یعلمون و الذین لا یعلمون ...﴾ - ﴿فسیدخلهم فی رحمة منه و فضل و یهدیهم الیه صراطاً مستقیماً﴾
- (۲) ﴿هل یستوی الذین یعلمون و الذین لا یعلمون ...﴾ - ﴿و جعل بینکم موّدة و رحمة انّ فی ذلك لآیات لقوم یتفکرون﴾
- (۳) ﴿لقد ارسلنا رسالتنا بالبیانات و انزلنا معهم الكتاب و المیزان ...﴾ - ﴿فسیدخلهم فی رحمة منه و فضل و یهدیهم الیه صراطاً مستقیماً﴾
- (۴) ﴿لقد ارسلنا رسالتنا بالبیانات و انزلنا معهم الكتاب و المیزان ...﴾ - ﴿و جعل بینکم موّدة و رحمة انّ فی ذلك لآیات لقوم یتفکرون﴾

۶۹- اقدام مناسب یک انسان مسلمان برای ایجاد جامعه‌ای اسلامی چیست و تحقق بهتر این معیارها در جامعه، مرهون کدام عامل است؟

- (۱) برپایی جامعه‌ای عدالت‌محور براساس دستورات الهی - صبر و پایداری
- (۲) شناخت شاخصه‌های قرآنی و روایی تمدن اسلامی - تلاش و برنامه‌ریزی
- (۳) برپایی جامعه‌ای عدالت‌محور براساس دستورات الهی - تلاش و برنامه‌ریزی
- (۴) شناخت شاخصه‌های قرآنی و روایی تمدن اسلامی - صبر و پایداری

۷۰- انجام غسل تعمید در اندیشه مسیحیت قرون وسطایی نتیجه اعتقاد به کدام است و تمدن اسلامی در چه قرنی متولد شد؟

- (۱) به دار آویخته شدن حضرت مسیح (ع) به توان گناهان بشریت - قرن هفتم میلادی
- (۲) به دار آویخته شدن حضرت مسیح (ع) به توان گناهان بشریت - قرن نهم میلادی
- (۳) ارتکاب گناه حضرت آدم (ع) در بیهشت اولیه - قرن نهم میلادی
- (۴) ارتکاب گناه حضرت آدم (ع) در بیهشت اولیه - قرن هفتم میلادی

۷۱- با دقت نظر به سخنان امام خمینی (رحمه‌الله علیه) دشمنان، تاکی و تاکجا ما را تحمل می‌کنند؟

- (۱) کسانی که پیرو اهل باطل‌اند، نه تنها زیر بار حق نمی‌روند بلکه سد راه حق‌جویی و حق‌طلبی می‌شوند.
- (۲) دشمنان هرگز دست از مقاتله و ستیز برنمی‌دارند حتی زمانی که شما از دینتان دست بردارید.
- (۳) آنان مرزی جز عدول از همهٔ هویت‌ها و ارزش‌های معنوی و الهی‌مان نمی‌شناسند.
- (۴) دشمنان در حفظ منافع خود کوتاه نمی‌آیند و برای هویت و ارزش‌های معنوی ارزشی قائل نیستند.

۷۲- «تلاش برای کاهش فقر» و «تقویت انسجام اسلامی» به ترتیب درباره کدام مسئولیت ما در حوزه قسط و عدل در تمدن جدید است؟

- (۱) ترسیم چهره منطقی دین اسلام - استحکام بخشیدن به نظام اسلامی
- (۲) ترسیم چهره منطقی دین اسلام - مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت و صبر
- (۳) استحکام بخشیدن به نظام اسلامی - مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت و صبر
- (۴) استحکام بخشیدن به نظام اسلامی - استحکام بخشیدن به نظام اسلامی

۷۳- کدام محقق غربی معتقد بود که بسیاری از هنرها و فنون برجسته اروپایی همچون معماری، اسلحه‌سازی را مدیون صنعتگران مسلمان است و آگاهی به قانون و حقوق ابتدا با چه چیزی اتفاق افتاد؟

۱) ویل دورانت - ترجمه آثار اسلامی

۲) مونتگمری وات - ترجمه آثار اسلامی

۳) مونتگمری وات - مقابله با حاکمیت نامطلوب کلیسا

۴) ویل دورانت - مقابله با حاکمیت نامطلوب کلیسا

۷۴- کدام مورد مانع تسلط بیگانگان است و در بیان مقام معظم رهبری عالم شدن یک ملت به معنای حقیقی کلمه، تابع چیست؟

۱) پیشرفت علمی - جدی گرفتن علم که مایه اقتدار ملی است.

۲) اتحاد و همبستگی - به کار افتدن استعدادهای یک ملت

۳) پیشرفت علمی - به کار افتدن استعدادهای یک ملت

۴) اتحاد و همبستگی - جدی گرفتن علم که مایه اقتدار ملی است.

۷۵- دومین روش برای گفتوگو با مردم و رساندن پیام الهی، بر طبق آیه شریفة «ادع‌الى سبیل رَبِّكَ ...» چیست و مؤید کدام مسئولیت است؟

۱) دانش استوار - ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام

۲) پند نیکو - حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی

۳) دانش استوار - حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی

۴) پند نیکو - ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام

سایت کنکور

Konkur.in

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

Keith recently ...88... from a trip to Chicago, Illinois. This midwestern metropolis is found along the shore of Lake Michigan. ...89... his visit, Keith spent a lot of time exploring the city to visit important landmarks and monuments. Keith loves baseball, and he made sure to take a visit to Wrigley Field. The stadium is very beautiful. Not only did he take a tour of this ...90... stadium, but he also got to watch a Chicago Cubs game. When he arrived at the stadium, many other fans ...91... there. In the stadium, Keith and the other fans cheered for the Cubs. Keith was happy that the Cubs won with a score of 5-4. Chicago has many historic places to visit. Keith found the Chicago Water Tower impressive as it is one of the few remaining landmarks to have survived the Great Chicago Fire of 1871. Keith also took a walk ...92... Jackson Park, a great outdoor space that hosted the World's Fair of 1893. The park is great for a leisurely stroll, and it still features some of the original architecture and replicas of monuments that were featured in the World's Fair.

88-	1) had come back	2) would come back	3) came back	4) was coming back
89-	1) As long as	2) Next to	3) During	4) After
90-	1) numerous	2) peripheral	3) firm	4) fantastic
91-	1) had already arrived	2) would already arrive	3) were already arrived	4) have already arrived
92-	1) besides	2) through	3) into	4) before

سایت کنکور

Konkur.in

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

While eating at a restaurant is an enjoyable and convenient occasional treat, most individuals and families prepare their meals at home. To make breakfast, lunch, and dinner daily, these persons must have the required foods and ingredients on hand and ready to go; foods and ingredients are typically bought from a grocery store, or an establishment that distributes foods, drinks, household products, and other items that're used by the typical consumer.

Produce, or the term used to describe fresh fruits and vegetables, is commonly purchased by grocery store shoppers. In terms of fruit, most grocery stores offer bananas, apples, oranges, blackberries, raspberries, grapes, pineapples, cantaloupes, watermelons, and more; other grocery stores with larger produce selections might offer the listed fruits in addition to less common fruits, including mangoes, honeydews, starfruits, coconuts, and more.

Depending on the grocery store, customers can buy fruits in a few different ways. Some stores will charge a set amount per pound of fruit, and will weigh customers' fruit purchases and bill them accordingly; other stores will charge customers for each piece of fruit they buy, or for bundles of fruit (a bag of bananas, a bag of apples, etc.); other stores yet will simply charge by the container.

Vegetables, including lettuce, corn, tomatoes, onions, celery, cucumbers, mushrooms, and more are also sold at many grocery stores, and are purchased similarly to the way that fruits are. Grocery stores typically stock more vegetables than fruits at any given time, as vegetables remain fresh longer than fruits do, generally speaking.

It'd take quite a while to list everything else that today's massive grocery stores sell, but most customers take the opportunity to shop for staples, or foods that play a prominent role in the average diet, at the establishments. Staples include pasta, rice, flour, sugar, milk, meat, eggs, and bread. All the listed staples are available in prepackaged containers, but can be purchased "fresh" in some grocery stores, wherein employees will measure and weigh fresh products and then provide them to customers.

93- According to the passage, what is a grocery store?

- 1) an establishment that cooks food for customers
- 2) there are several definitions of a grocery store
- 3) a place to sell and trade goods
- 4) an establishment that distributes foods, drinks, household products, and other items that're used by the typical consumer

94- Fresh fruits and vegetables are collectively referred to as which of the following terms?

- 1) produce   2) berries   3) staples   4) famine

95- More vegetables are stocked in grocery stores than fruits because .....

- 1) fruits stay fresh for less time than vegetables
- 2) vegetables are more popular than fruits, generally speaking
- 3) grocery store managers prefer fruits
- 4) 1 and 2

96- The pronoun "them" in paragraph 3 refers to .....

- 1) stores   2) customers   3) fruits   4) ways

Passage 2:

As has been the case for many years, jobs, or forms of employment wherein employees perform a service or duty in exchange for financial compensation, play a prominent role in society. Furthermore, all jobs - even those of seemingly little significance - are important, as they simply wouldn't exist if their specific responsibilities weren't of value to employers (companies or persons that pay others for their work), customers (individuals who pay money for a product or service), and the economy generally.

Teachers, or educational professionals tasked with helping students understand certain subjects and topics, are especially crucial today. In short, teachers help their students to become qualified for their future careers.

Doctors, or medical professionals who specialize in providing health-related assistance to patients, are some of the most respected individuals in America and the world. It's the responsibility of doctors to help those who feel less-than-stellar to determine the underlying health issue(s) and recommend an effective treatment (or remedy to a disease, disorder, or condition).

There are quite a few types of specialty doctors in America (besides MD, which simply means "medical doctor"), all of whom can be referred to simply as "Doctor (Name)." Dentists (mouth/teeth doctors), dermatologists (skin doctors), and psychiatrists (mental-health doctors) are just a few examples of the many different types of doctors. Additionally, nurses are medical professionals who help to administer doctor-ordered treatments to patients.

Police officers are law enforcement professionals whose job is to protect citizens, solve crimes, and assure that rules and regulations are followed. Similarly, firefighters serve the public by responding to fires (and other emergency situations) and using high-tech equipment to extinguish these fires, while bringing any individuals who're in danger to safety.

Farmers maintain fields of crops (or vegetable/fruit plants) and/or collections of animals with the intention of selling these products as food. Chefs/cooks prepare meals in professional settings, including restaurants, cafeterias, and other venues wherein food and drink are sold, for customers. Chefs are generally experienced in cooking and managing kitchens. Waiters bring menus, beverages, meals, and ultimately, the check (or a bill of the foods and drinks purchased in a transaction) to tables in restaurants and other establishments that serve food. Artists produce art, or works of creative significance, including music, paintings, drawings, poetry, writing, and more.

97- Jobs are best defined as which of the following?

- 1) activities used to pass the time
- 2) forms of employment wherein employees perform a service or duty in exchange for financial compensation
- 3) activities used to have fun
- 4) there is no exact definition of jobs

98- Which of the following are types of doctors?

- 1) dermatologist
- 2) nurse
- 3) dentist
- 4) 1 and 3

99- Chefs are culinary professionals who .....

- 1) prepare foods in commercial settings
- 2) respond to the preferences of diners
- 3) 1 and 2
- 4) serve food to diners

100- Which of the following is NOT a type of art?

- 1) scientific reports
- 2) writing
- 3) paintings
- 4) music

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۲۳۳

جمعه ۱۴۰۱/۰۲/۳۰

آزمودهای سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱

آزمون اختصاصی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۶۵ دقیقه	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۶۰

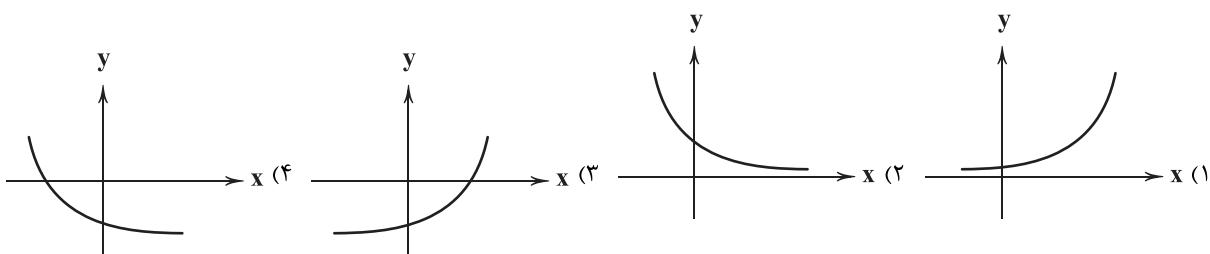
عنوانی مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		وضعیت پاسخگویی	مدت پاسخگویی
			تا	از		
۱	ریاضی و آمار ۳	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	اجباری	۲۵ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی ۳	۲۰	۱۲۱	۱۴۰	اجباری	۲۰ دقیقه
۳	جامعه‌شناسی ۳	۲۰	۱۴۱	۱۶۰	اجباری	۲۰ دقیقه

ریاضیات

- ۱۰۱- دنباله $a_n = \frac{n-3}{2n+1}$ ، چند جمله منفی دارد؟
 (۱) یک
 (۲) دو
 (۳) سه
 (۴) چهار
- ۱۰۲- در یک دنباله بازگشتی به صورت $(n \geq 1) a_{n+1} = a_n + 1 + (-1)^{n+1} a_1 + a_5 + a_9 + \dots$ و $a_1 = 0$ ، حاصل a_4 کدام است؟
 (۱) ۱۴
 (۲) ۱۲
 (۳) ۹
 (۴) ۶
- ۱۰۳- در دنباله $a_n = a_{n+1} - 4$ ، $a_4 = a_{n+1} = a_n - 4$ کدام است؟
 (۱) ۲۴
 (۲) ۲۶
 (۳) ۲۶
 (۴) -۲۶
- ۱۰۴- مجموع دو جمله n^m و $(n-1)^m$ ام دنباله حسابی $\dots, 10, 6, 2$ کدام است؟
 (۱) $n-4$
 (۲) $2(n-1)$
 (۳) $2(n-1)$
 (۴) $\lambda(n-1)$
- ۱۰۵- در یک دنباله حسابی $a_1 + a_5 + a_9 = 120$ و $a_1 + a_4 + a_8 = 60$ است. جمله اول کدام است؟
 (۱) ۴۰
 (۲) -۶۰
 (۳) ۶۰
 (۴) -۴۰
- ۱۰۶- در یک دنباله حسابی، جمله نهم 61 و جمله شانزدهم 96 است. مجموع 25 جمله اول این دنباله کدام است؟
 (۱) ۲۱۷۵
 (۲) ۲۱۲۵
 (۳) ۲۰۷۵
 (۴) ۲۰۸۰
- ۱۰۷- مجموع سی عدد زوج طبیعی متولی که کوچک ترین آنها 40 باشد، کدام است؟
 (۱) ۲۰۵۰
 (۲) ۲۰۶۰
 (۳) ۲۰۷۰
 (۴) ۲۰۸۰
- ۱۰۸- از ارزش یک دستگاه هر ساله 20 درصد به علت استهلاک کم می‌شود. اگر ارزش آن در سال اول 2 میلیون تومان باشد، ارزش آن در سال چهارم چقدر است؟
 (۱) ۹۶۴۰۰۰
 (۲) ۱۰۲۴۰۰۰
 (۳) ۱۰۸۴۰۰۰
 (۴) ۱۱۱۴۰۰۰
- ۱۰۹- اگر $\dots, x-1, x, x+1, x+2$ سه جمله متولی یک دنباله هندسی باشند، جمله هفتم این دنباله کدام است؟
 (۱) $\frac{1}{16}$
 (۲) $\frac{1}{8}$
 (۳) $\frac{1}{4}$
 (۴) $\frac{1}{2}$
- ۱۱۰- در دنباله هندسی $a, b-8, c, b, -3b, \dots$ حاصل a^3bc کدام است؟
 (۱) -۹
 (۲) ۹
 (۳) -۳
 (۴) ۳
- ۱۱۱- در یک دنباله هندسی، جمله پنجم 96 و جمله هشتم 12 است. مجموع ده جمله نخست این دنباله کدام است؟
 (۱) ۳۰۶۹
 (۲) ۳۰۴۹
 (۳) ۲۸۰۹
 (۴) ۲۶۰۹
- ۱۱۲- اگر ریشه ششم $\sqrt[6]{49}$ برابر a و ریشه پنجم $\sqrt[5]{7}$ برابر b باشد، حاصل a^3b^5 کدام است؟
 (۱) $\sqrt[6]{49}$
 (۲) $\sqrt[5]{7}$
 (۳) $\sqrt[7]{49}$
 (۴) $\sqrt[4]{7}$
- ۱۱۳- اگر $x = \sqrt[9]{22}$ ، حاصل $x\sqrt[5]{x}\times\sqrt{x^3}$ کدام است؟
 (۱) $\sqrt[3]{2}$
 (۲) $3\sqrt[2]{2}$
 (۳) $\sqrt{8}$
 (۴) $2\sqrt{4}$
- ۱۱۴- کدام عدد از بقیه بزرگتر است؟
 (۱) $(\frac{1}{4})^3$
 (۲) $(\frac{1}{2})^6$
 (۳) $(\frac{1}{3})^3$
 (۴) $(\frac{1}{5})^{-2}$
- ۱۱۵- از تساوی $4^{x+1} = \frac{1}{8} \times (\frac{1}{25})^x$ مقدار x کدام است؟
 (۱) -۱/۵
 (۲) -۲/۲۵
 (۳) -۲/۵
 (۴) -۲/۵
- ۱۱۶- در مورد دو تابع $f(x) = 2^x$ و $g(x) = (\frac{1}{3})^x$ کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) برد هر دو تابع مجموعه اعداد حقیقی است.
 (۲) به ازای x های مثبت هر دو تابع افزایشی هستند.
 (۳) به ازای x های منفی نمودار تابع f بالاتر از نمودار تابع g قرار می‌گیرد.
 (۴) نمودارهای دو تابع در نقطه $(1, 0)$ متقاطع اند.
- ۱۱۷- اگر $f(x) = (\frac{1}{2})^x$ و $g(x) = (\frac{1}{3})^x$ هر دو تابع نمایی باشند، به طوری که $f(1) = g(2)$ باشد، آنگاه نمودار تابع $f(x)$ کدام است؟

۱۱۸- کدام نقطه زیر روی نمودارتابع نمایی $y = 1/(x)$ قرار دارد؟

- (۱) $\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{2}{3}$

۱۱۹- قیمت کالایی در حال حاضر ۳۰۰ هزار تومان است. اگر قیمتها سالانه ۲۰ درصد افزایش یابد پس از گذشت ۲ سال قیمت این کالا چند تومان خواهد بود؟

- (۱) ۴۳۲۰۰۰ (۲) ۴۳۶۰۰۰ (۳) ۴۴۲۰۰۰ (۴) ۴۴۶۰۰۰

۱۲۰- جمعیت کشوری که به طور نمایی و سالانه ۴ درصد رشد می‌کند، پس از گذشت چند سال پنج برابر می‌شود؟ $125 = 110 \cdot 4^x$

- (۱) ۴۱ (۲) ۴۳ (۳) ۴۵ (۴) ۴۷

علوم و فنون ادبی

۱۲۱- آثار مطرح شده در هر گزینه، متعلق به یک شخصیت ادبی است؛ به جز.....

- (۱) بدوك - اگه بابا بمیره - مهاجر کوچک (۲) بیال پریدن - آیینه‌های ناگهان - دستور زیان عشق

- (۳) برآشفتمن گیسوی تاک - خواب ارغوانی - گوشواره عرش (۴) سفر ششم - ملاقات در شب آفتابی - ظهور

۱۲۲- عبارت زیر معزف کدام دوره شعر نیمایی است؟

«در این دوره اشعار نیما و دیگر نوگرایان در برخی نشریات مانند روزگار نو و سخن منتشر می‌شد و مهم‌ترین حادثه ادبی این سال‌ها، تشکیل اولین کنگره نویسندهان و شاعران ایران بود.»

- (۱) دوره چهارم (۲) دوره سوم (۳) دوره دوم (۴) دوره اول

۱۲۳- همه گزینه‌ها درباره «سطح فکری ادبیات معاصر تا قبل از انقلاب اسلامی» صحیح‌اند؛ به جز.....

- (۱) معشوق در ادبیات معاصر مانند دوره‌های آغازین شعر فارسی، زمینی است.

- (۲) مفاهیم خصوصی، سیاسی و اجتماعی، بسیار مورد توجه شاعران قرار گرفته‌اند.

- (۳) ابهام در شعر معاصر، پسندیده است و معنگی‌گزی، از ویژگی‌های شعر این دوره است.

- (۴) مدح و ذم در شعر این دوره بسیار کم است و لحن شاعر، صمیمانه و متواضعانه است.

۱۲۴- کدام ویژگی فکری «شعر دوره انقلاب اسلامی» در ایات زیر برجسته است؟

ای در قرار سُرخت، مفهوم بی قراری
در برگ ریز سنگر، همواره می‌شکوفد
فَوَّارَةِ رَگَانَتْ، چون لاله بھاری
از جزر و مَدَّ تیغت، ایشار بی دریغت
بر تارک پلیدان، روییده زخم کاری
از رزم بی درنگت، کفتاره‌ها گریزان
وز آتش تفنگت، خفاش‌ها فراری
تفسیر آیه‌های بی دریی جهاد است
بانگ مسلسل تو، در سینهٔ صحاری
ای همچو سربداران، در رزم با تماران
جانه زنده کردی آیین سربداری

(۱) در شعر سنتی این دوره تقليد از سبک عراقی و خراسانی و تمایل به آن‌ها زیاد است.

(۲) باستان‌گرایی و علاقه فراوان به استفاده از واژه‌های کهن در زبان شعر این دوره محسوس است.

(۳) روح حماسه و عرفان در شعر این دوره آشکار است و تلفیق این دو را در غزل حماسی انقلاب می‌توان دید.

(۴) وارگان متناسب با دین، جبهه و جنگ، شهادت، ایثار و وطن‌دوستی در شعر و نثر این دوره بیشتر شد.

۱۲۵- کدام اثر، متعلق به شخصیت ادبی معرفی شده در عبارت زیر، در ادبیات عصر انقلاب است؟

«شاخه جوان ادبیات بعد از انقلاب که کار ادبی خود را در انقلاب آغاز کردن و چون به اصول آن پایبند بودند، منادی اندیشه‌های انقلاب شدند و الفاظ، بن‌مایه‌ها و تصاویر شعری را از حال و هوای انقلاب و موضوعات و مفاهیم رایج در آن دریافت کردند.»

- (۱) از آسمان سبز (۲) منظومه ظهر روز دهم (۳) روزگار سپری شده مردم سالخورده (۴) صدای سبز

۱۲۶- عبارت درج شده، در برابر کدام شخصیت ادبی، نادرست است؟

(۱) جلال آلمحمد: اولین داستانش با عنوان «زیارت» در مجله روزگار نو چاپ شد و «دید و بازدید» و «سه‌تار» از دیگر مجموعه داستان‌های او هستند.

(۲) سیدمهدي شجاعي: در چند روزنامه و مجله مثل جمهوري اسلامي، رشد جوان و صحيفه همکاري داشته و «بدوك» از فيلمنامه‌ها و «ضيافت» از نمونه تجربه‌های داستاني او در زمينه ادبیات مذهبی هستند.

(۳) مهدى اخوان ثالث: بيان روایی و داستانی، حماسی بودن زبان، کهن‌گرایی، به کارگیری ترکیبات زیبا و خوش‌آهنگ و برخی از کاربردهای نحوی سبک خراسانی از ویژگی‌های شعر اوست.

(۴) رخشندۀ اعتماصی: در قصیده به سبک ناصرخسرو به روایی و لطافت سعدی شعر می‌سراید و در قطعاتش به شیوه انوری و سنایی توجّه دارد.

۱۲۷- در چند بیت، آرایه «ایهام تناسب» به کار رفته است؟

الف) مبر نام آن کس که شرب مدام

ب) به خون چو لاله کشد صدهزار پرده گوش

ج) نه گریه داد مرا بی رخ تو تسکینی

د) تا نگردیده است پشتت خم به بالا کن سری

ه) هر که شد مشتری مهر رخت

و) به دوستی که چو دل قلب و نادرست نیایم

(۱) شش

بود کار آن کس که کاریش نیست

تروانه‌ای که نهان در لب خموش من است

نه ناله کرد مرا در غم تو امدادی

با قد خم چون میسر نیست سر بالا کنی

خرمن مه به نیم حم خو نخربید

گرم در آتش سوزنده همچو زر بگدازی

(۳) چهار (۴) سه

- ۱۲۸- آرایه «اغراق» در کدام گزینه، برجسته تر است؟**
- (۱) قول حکما شنوکان دم که قدر نوشی
  - (۲) سائلان را می کند گستاخ، امید جواب
  - (۳) خواهی که بر تو آتش سوزان شود بهشت
  - (۴) زان روی نکو چشم بدان دور که امروز
- ۱۲۹- در کدام بیت، آرایه های «ایهام تناسب - اغراق - ایهام - حسن تعلیل»، به کار رفته است؟**
- (۱) چون کعبه، برازنده‌گیم در نظر خلق
  - (۲) پیش لب ضحاک تو بس فتنه و آشوب
  - (۳) تاب رخ زیبای تو خورشید ندارد
  - (۴) ز شرم خنجر مژگان بر کشیده او
- ۱۳۰- آرایه های درج شده در برابر همه گزینه ها صحیح است؛ به جز.....**
- (۱) روی در نقصان گذارد ماه چون گردد تمام
  - (۲) تا هست تاج عشق توان بر سر ای غزال
  - (۳) خط عذار یار که بگرفت ماه از او
  - (۴) از تیر دلنشیں نتوان تافت روی دل
- ۱۳۱- در کدام گزینه، آرایه «ایهام» وجود ندارد؟**
- (۱) تا عهد تو درستم عهد همه بشکستم
  - (۲) از دیده بیفتاده سرشکم که به شوخی
  - (۳) آن هندوی سیه که توаш بنده کردہ ای
  - (۴) مشتاقی و مهجوری دور از تو چنانم کرد
- ۱۳۲- در کدام بیت، آرایه «ایهام» و «اختیار ابدال» به کار رفته است؟**
- (۱) چشم خون خوار تو چون تشنه به خون دل ماست
  - (۲) چشم چپ خویش تن برآرم
  - (۳) دلم از مهر رخت سوخته وز دود دلم
  - (۴) دریاب ساقیا به دو جامی دگر مرا
- ۱۳۳- وزن چند بیت، در برابر آن نادرست نوشته شده است؟**
- (الف) گر بر فکنی پرده از آن چهره زیبا / از چهره خورشید و مه، آثار نماند: مست فعل مست فعل مست فعل فع
- (ب) زین سپس با من مکن تبیزی تو ای شمشیر حق / زانک از لطف تو ز آتش تندي و تبیزی شده است: فعلاتن فعلاتن فعل
- (ج) نتاری خواهم ای جان آفرین شایسته پایش / پر از نقد وفا و مهر یک گنجینه جانم ده: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
- (د) دستار صوفیانه و دلق مرقت / اگر رهن شد به خانه خمار غم مخور: مفعول فعلاتن فعل
- (ه) نشود بند گفت و گویی جهان / شیرگیری که چون پلنگ آمد: فعلاتن فعلاتن فعل
- (و) مباد جانم بی غم اگر فدای تو نیست / مباد چشمم روشن اگر سقای تو نیست: مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن
- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج
- ۱۳۴- در بیت های زیر، چند بار از «اختیار وزنی» استفاده شده است؟**
- «عقل گوید که بکش ناز دگر یاران نیز
حال من پرسی، خواهم که بگویم، لیکن
وز تحریر ز من آواز نیاید، چه کنم؟»
- (۱) شش (۲) هفت (۳) هشت (۴) نه
- ۱۳۵- شعر «قفنوس» نیما بر پایه چه وزنی سروده شده است؟**
- (۱) مفعول مفاعلن فعلون
  - (۳) مفعول فعلاتن مفاعیلن فعلون
- ۱۳۶- در کدام بیت، از اختیار زبانی «قلب» استفاده نشده است؟**
- (۱) پیوسته از آن روی کنم همدمی اش
  - (۲) لب باز مگیر یک زمان از لب جام
  - (۳) باور نکنی خیال خود را بفرست
  - (۴) دل ها همه در چاه زندان انداخت
- ۱۳۷- کدام گزینه بر وزن «هزج مسدس مخدوف» سروده شده است؟**
- به سارا بسازگرد و وارسان آب
توبی باده مدهوش یکی لحظه بپالا
گفت اکه دلی نهاده بر کف
سپه سالار مه باشد کز إستاره حشم دارد
- (۱) بریده شد از این جوی جهان، آب
(۲) فروپوش، فروپوش نه بخروش نه بفرووش
(۳) چه در کف خود نهفت مه داری؟
(۴) چو خورشید است یار من نمی گردد به جز تنها

۱۳۸- وزن کدام شعر، متفاوت است؟

- (۱) خوش خبر باشی، اما / اگر دام و در من / بی‌ثمر می‌گردی / انتظار خبری نیست مرا / نه ز یاری نه ز دیگار و دیاری باری
 (۲) هر چه بود و هر چه هست و هر چه خواهد بود / من نخواهم برد، این از یاد / که آتشی بودیم بر ما آب پاشیدند

(۳) سر به زیر افکنده و خاموش / راه مرفتند / وز قدمهایی که پیش از این / رفته بود این راه، افسانه می‌گفتند

(۴) راست می‌گویی، بگو آن‌ها که می‌گفتند / باز آگاهی / از فریب، از زندگی، از عشق / هرچه می‌خواهی بگو، از هرچه می‌خواهی

۱۳۹- کدام گزینه با بیت «الفاظ من به لفظ تو شیرین ز شکر است / گویی لب تو هم شکر اندر دهان نهاد»، هم‌وزن است؟

(۱) می‌رساند رنج و پندارم که راحت می‌رساند
 می‌فرستد درد و می‌گوییم که درمان می‌فرست

(۲) باز آی که با هم، نفسی خوش بنشینیم
 کز عمر، کنون حاصل ما جز نفسی نیست

(۳) هیچ سائل ز درت بازنگردد محروم
 گرچه در کوی تو جز خون جگر سائل نیست

(۴) دل خسته‌ای که کشته شمشیر عشق شد
 زخمش به جان رسید و ز مردهم خبر نداشت

۱۴۰- «مفهوم کلی» بیت زیر در همهٔ ایات تکرار شده است؛ به جز ..... .

«بگذار تا بگریم چون ابر در بهاران
 کز سنگ ناله خیزد روز وداع یاران»

به آه صحبدم و ناله سحر کردیم
 وداع حسن گل و ناله هزاران بین

نشسته در عرق خجلتم چو سنگ در آب
 روز فراق دوستان، شب خوش بگفتم خواب را

جامعه‌شناسی

۱۴۱- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) در جامعه‌ای که فرهنگ عمومی مردم، فرهنگ دینی است، قدرت نامشروع نمی‌تواند مقبولیت داشته باشد.

(ب) رویکرد این خلدون در مقایسه با فارابی نه تنها محافظه‌کارانه است، بلکه انتقادی نیز می‌باشد و درباره هنجرها و ارزش‌ها و آرمان‌های جوامع مختلف داوری علمی می‌کند.

(ج) در اواخر قرن بیستم، قشربندی و کشمکش طبقاتی، محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی شد.

(د) علوم اجتماعی جهان اسلام، تفسیر را نوعی تبیین و استدلال عقلانی می‌شمارد و به همین دلیل تفسیر و تبیین در تقابل با هم قرار نمی‌گیرند.

(۱) غ - ص - ص - غ   (۲) ص - غ - غ - ص   (۳) غ - ص - غ - غ   (۴) ص - غ - ص - ص

۱۴۲- عبارت‌های زیر به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط هستند؟

- در سخن گفتن با دیگری، از زبان خود برای شناخت یک‌دیگر، تفاهم و تعامل استفاده می‌کنیم.

- سنت‌های الهی

- عقل نظری

- بشر، اکنون متوجه سرکوبی است که به وسیله دانش اعمال می‌شود و دیگر به آن تن نمی‌دهد.

(د)	(الف)	(الف)	(ب)
قواین حاکم بر تداوم و تغییر جوامع و امتهای مختلف	عقل تفسیری رقیب رویکرد انتقادی	(ج)	در طبیعت و جامعه هیچ رخدادی، خود به خودی و بدون علت رخ نمی‌دهد.

(۱) الف - ب - ۵ - ج   (۲) الف - ۵ - ج - ب   (۳) ب - ۵ - ج - ب   (۴) الف - ۵ - ب - ج

۱۴۳- به ترتیب «اشتراك پاکسازی قومی در یوغوسلاوی و اخراج مسلمانان میانمار»، «افتراء ویژگی‌های لهجه و زبان با قد و وزن»، «اشتراك آربیستوکراسی و الیگارشی» و «ابزارهای سلطه هژمونیک» را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) الگوی تنازع - تفاوت طبیعی - شیوه حکومت - سیاسی و اقتصادی

(۲) مدل همانندسازی - تفاوت رتبه‌ای - روش حکومت - هنر و رسانه

(۳) مدل همانندسازی - تفاوت اسمی - تعداد حاکمان - هنر و رسانه

(۴) الگوی تنازع - تفاوت اسمی - تعداد حاکمان - نظامی و اقتصادی

۱۴۴- کدام گزینه به ترتیب به سوالات زیر پاسخ می‌دهد؟

- پیامد منحصر کردن علم به علم تجربی در دیدگاه جامعه‌شناسان تبیینی چیست؟

- کدام حقیقت مغفول در رویکرد نسبی‌گرایی آشکار می‌شود؟

- نافع ترین علوم کدام‌اند؟

- اشتراك انقلاب اسلامی ایران و انقلاب مشروطه کدام است؟

(۱) ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت - هر فرهنگ و هویتی می‌تواند نظریه‌های متناسب با خود را تولید کند - علم توحید و علم به مبدأ و معاد و علم به نفس

- مقبولیت و مرجعیت علم فقه

(۲) ارزش‌های انسانی را قابل مطالعه علمی نمی‌داند - هر گروه، جامعه و فرهنگی می‌خواهد از چشم خودش به خود بینگرد نه از چشم دیگران - علوم ابزاری و علم پژوهشی و فنی و مهندسی - انقلاب اجتماعی

(۳) ارزش‌های سیاسی را قابل مطالعه علمی نمی‌داند - آن‌چه تا امروز به اسم علوم اجتماعی به مطالعه گروه‌ها و جوامع می‌پرداخت، دانشی

جهان‌شمول نبود - علم به نفس و علم توحید و مبدأ و معاد - پایان قرن بیستم

(۴) قدرت را به عنوان یک پدیدهٔ خنثی و فاقد معنا مطالعه می‌کند - هر نظریه‌ای می‌تواند درون هر فرهنگ و هویت و تاریخی تولید شود - علوم ابزاری و

پژوهشی و علم به جامعه و تاریخ - علم فقه

۱۴۵- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «عقلانیت علوم اجتماعی جهان اسلام» و «ازیابی دستاورد جامعه‌شناسی انتقادی» درست و نادرست است؟

(۱) با داده‌های حسی و تجربی و همچنین با هنجارها و ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی، اجتماعی و تاریخی پیرامون خود تعامل دارد - ظرفیت انتقاد از تمamic کنش‌های ناپسند فردی و اجتماعی را ندارد و عدالت را صرفاً نقد و نفی سلطه و سرکوب می‌پندارد.

(۲) در تولید همه عرصه‌های علمی و ساماندهی آن نقش محوری دارد - با پذیرش رویکرد تفسیری معتقد است که تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌هast و هر فرد و گروهی اراده خاص خود را دارد.

(۳) عالمان با استفاده از این عقلانیت به گونه‌ای مستقل به ارزیابی فرهنگ و تاریخ مربوط به خود می‌پردازند - اگر اراده فرد یا گروهی سرکوب گردد، مصدق سلطه است و باید به انتقاد از آن پرداخت تا از سلطه چنین ساخته‌هایی بر انسان‌ها پیشگیری کرد.

(۴) اعتبار روشنگرانه خود را از متن فرهنگ و کنش‌های عالمان نمی‌گیرد، بلکه عالمان با استفاده از این عقلانیت به گونه‌ای مستقل به ارزیابی فرهنگ و تاریخ مربوط به خود می‌پردازند - براساس حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع می‌پردازد و برای دفاع از اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها معتقد است نباید اراده فرد یا گروه دیگری تحمل شود.

- کدام گزینه به ترتیب علت، معنا یا مفهوم یا موضوع، پیامد عبارت‌های زیر است؟

- ابن خلدون از جامعه آرمانی سخن نگفت.

- یا به قصد تغییر وضع موجود انجام می‌شود یا با هدف حفظ آن.

- از بین رفتن مالکیت خصوصی

(۱) دریافت خود را از جوامع به همه آن‌ها تعمیم می‌داد - کنش سیاسی - نقطه پایان رقابت یکسان می‌شود.

(۲) به روش عقلی توجه چندانی نداشت و بیشتر از روش حسی و تجربی استفاده می‌کرد - کنش سیاسی - از بین رفتن انگیزه رقابت

(۳) به روش عقلی توجه چندانی نداشت و بیشتر از روش حسی و تجربی استفاده می‌کرد - داوری علمی - پیشرفت مادی جامعه

(۴) جامعه‌شناسی او محافظه‌کارانه است - ارزیابی ارزش‌های سیاسی - تأکید بر افراد توانمند و تلاش آن‌ها

- فرآیند شکل‌گیری دانش انتقادی را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) پیوند دانش و ارزش ← به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی ← بازگشت دعاوی تفسیری و تجویزی به علوم اجتماعی ← غلبه رویکرد انتقادی ← شکل‌گیری دانش انتقادی

(۲) پیوند دانش و ارزش ← به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی و تجویزی ← بازگشت دعاوی پوزیتیویستی به علوم اجتماعی ← غلبه رویکرد تفسیری ← شکل‌گیری دانش انتقادی

(۳) غلبه رویکرد تفسیری ← رویکرد تبیینی به حاشیه رفت ← باز شدن راه بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی ← پیوند دانش و ارزش ← شکل‌گیری دانش انتقادی

(۴) غلبه رویکرد تفسیری ← بازگشت دعاوی انتقادی و تبیینی به علوم اجتماعی ← به حاشیه رفتن رویکرد پوزیتیویستی ← پیوند دانش و ارزش ← شکل‌گیری دانش انتقادی

- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می‌کند؟

اشتراک مدینه فاسقه و مدینه ضاله	اشتراک جامعه‌شناسی انتقادی و تفسیری	(ج)	(ب)
(۵)	(الف)	وحدت و کثرت هویت‌ها	نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند و عادلانه می‌باشند.

(۱) معانی و ارزش‌ها حاصل خلاقیت افراد و گروه‌ها هستند - مدل لیبرال - چهره‌های متفاوت سیاست هویت - مدینه‌های جاهله

(۲) توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی - طرفداران قشریندی اجتماعی - الگوی تعارف هویت‌ها - انحراف از مدینه فاضله

(۳) هر فرد، گروه و فرهنگی اراده خاص خود را دارد - مدل لیبرال - الگوی تنافع هویت‌ها - انحراف از مدینه فاضله

(۴) تأکید بر ضرورت انتقاد علمی از ساخته‌های سرکوبگر - طرفداران قشریندی اجتماعی - الگوی تعارف هویت‌ها - مدینه‌های جاهله

- هر عبارت به دیدگاه کدام متفکر و نظریه‌پرداز اشاره دارد؟ (به ترتیب)

- علوم اجتماعی را زیرمجموعه علوم انسانی می‌دانست.

- از نخستین اندیشمندانی است که درباره لزوم قانون اساسی در دولت اسلامی سخن گفته است.

- با استفاده از تجربه تاریخی جوامع پیرامون خود، از عصیت به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع یاد می‌کند.

- با توجه به شرایط اجتماعی پایان قرن بیستم، مسئله ولایت فقیه و انقلاب اسلامی را طرح نمود.

(۱) فارابی - میرزا نائینی - ابن خلدون - امام خمینی (ره)

(۲) ابن خلدون - میرزا نائینی - فارابی - امام خمینی (ره)

(۳) فارابی - ابن خلدون - میرزا نائینی

(۴) ابن خلدون - فارابی - ابن خلدون - امام خمینی (ره)

- هر عبارت به کدام نوع عقل اشاره دارد؟ (به ترتیب)

- در سخن گفتن با دیگری، از زبان خود برای اصلاح یک رابطه ظالمانه استفاده می‌کنیم.

- عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی به کمک آن درک می‌شوند.

- علوم انسانی و علوم اجتماعی را پدید می‌آورد.

- هرگز جامعه‌ای بدون تأمین میزانی از عفت، شجاعت، حکمت و عدالت روى سعادت دنیوی و اخروی را نخواهد دید.

(۱) عقل انتقادی - عقل تجربی - عقل عملی - عقل عملی

(۲) عقل تفسیری - عقل ابزاری - عقل عملی - عقل عملی

(۳) عقل انتقادی - عقل تفسیری - عقل نظری - عقل ابزاری

(۴) عقل تفسیری - عقل ابزاری - عقل خاص - عقل نظری

۱۵۱- کدام گزینه، به ترتیب جدول زیر را کامل می‌کند؟

علوم اجتماعی جهان متجدد	علوم اجتماعی جهان اسلام
(الف)	از سطوح مختلف عقل استفاده می‌کند و به تفاوت پدیده‌های اعتباری و تکوینی پی برده است.
(ب)	تجویزی

- ۱) پوزیتیویستی - علوم اجتماعی را شبیه علوم طبیعی نمی‌داند و علوم اجتماعی آن از نوع انتقادی نیست.
- ۲) تبیینی - تفسیر را نوعی تبیین و استدلال عقلانی می‌شمارد و تفسیر و تبیین در تقابل با هم قرار نمی‌گیرند.
- ۳) تبیینی - از ظرفیت جهان‌شمول عقل نظری، عقل عملی و وحی برای داوری ارزش‌ها استفاده می‌کند.
- ۴) انتقادی - برای داوری درباره ارزش‌ها به معیار جهان‌شمولی که فراتر از محصولات اجتماعی و تاریخی انسان‌ها باشد، دسترسی ندارد.

۱۵۲- در ارتباط با ویژگی‌های جامعه‌شناسی انتقادی کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) ریشه در رویکرد تفسیری دارد و به دنبال ملاک‌هایی برای داوری علمی درباره ارزش‌ها و هنجارها است و نمی‌خواهد به این وضعیت تن دهد که داوری ارزش‌ها بیرون از دایره علم صورت گیرد، زیرا در آن صورت سرنوشت ارزش‌ها به مناسبات قدرت و ثروت سپرده می‌شود.
- ۲) علم چراغی نیست که تاریکی‌ها را روش‌کند و موانع را از پیش پای انسان بردارد. آن‌چه تا امروز به نام علم و دانش جهان‌شمول مطرح بود صرفاً ابزار عده‌ای برای سرکوب عده دیگری بود. سرگذشت دانش همانند سرگذشت قدرت و ثروت، تاریخ سرکوب انسان بوده است.
- ۳) معتقد است که گاهی جهان اجتماعی و ساختارهای آن که به دست خود انسان‌ها ایجاد شده‌اند، سازندگان خود را زیر سلطه درمی‌آورند و بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آن‌ها به معنای چشم‌پوشی از آثار و پیامدهای مخرب آن‌هاست.
- ۴) تلاش می‌کند از محدودیت‌های علم تجربی رها شود تا معیارهایی را برای داوری جستجو کند، مثلاً صرفاً به توصیف و تبیین تبعیض نژادی در جوامع نمی‌پردازد، بلکه آن را تقبیح و از آن انتقاد می‌کند.

۱۵۳- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می‌کند؟

معیار	نوع		
	انتقادی	تفسیری	تبیینی
چه چیزی را مطالعه می‌کند؟	(د)		(ج)
چگونه مطالعه می‌کند؟		(الف)	
چه هدفی را دنبال می‌کند؟	(ب)		

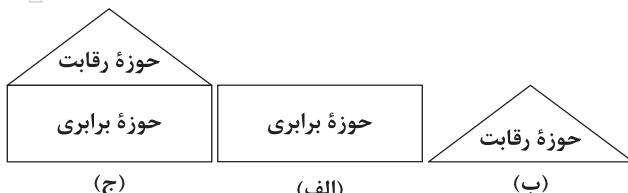
- ۱) نگاه از درون - تجویز راه حل‌هایی برای رسیدن به یک وضعیت بهتر و نقد وضعیت موجود - کنش اجتماعی و پیامدهای آن - پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی
- ۲) تفسیر - تغییر جهان اجتماعی و برداشته شدن الزام‌هایش - کنش اجتماعی و معنای آن - کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن
- ۳) نگاه از درون - معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی - پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی - کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها
- ۴) نگاه از درون - نقد وضعیت موجود و تجویز راه حل‌هایی برای رسیدن به یک وضعیت بهتر - پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی - کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن

Konkur.in

۱۵۴- هر عبارت به ترتیب علت کدام گزینه است؟

- ارتباطات اجتماعی گسترش‌گران فردی با استفاده از شبکه‌های اجتماعی
- جهانی شدن و توسعه ارتباطات
- تأکید بر تنوع و تکثر هویت‌ها و اصالت بخشیدن به آن
- پیروی از الگوی تعارف

- ۱) درآمدزایی رسانه‌ها - جنبش‌های سبک زندگی، زنان، آفریقایی، آمریکایی - به حاشیه راندن و حذف هویت‌های انسانی و فرهنگی - رشد و شکوفایی جهان اسلام
- ۲) جریان‌سازی و به راه اندازی جنبش‌ها - ساختن هویت خاص برای خود یا بازگشت به هویت واقعی خود توسط جوامع و گروه‌ها - از بین رفتون فرست گفت‌وگو و معارفه انسان‌ها و فرهنگ‌ها - تأکید بر وحدت هویت‌ها یا کثرت هویت‌ها
- ۳) تأثیرگذاری اجتماعی و فرهنگی بیشتر در مقایسه با دولت‌ها - فرهنگ‌ها دیگر کاملاً خالص و ثابت نمی‌باشند و هویت‌ها به شدت دستخوش تغییر می‌شوند - از بین رفتون فرست گفت‌وگو و معارفه انسان‌ها و فرهنگ‌ها - رشد و شکوفایی جهان اسلام
- ۴) در برخی موارد می‌توانند جریان‌ساز شوند - زمینه شکل‌گیری جهانی بدون مرز - انکار اشتراک و وحدت انسان‌ها - تأکید بر وحدت هویت‌ها یا کثرت هویت‌ها

۱۵۵- کدام گزینه به ترتیب با مدل‌های زیر مرتبط است؟

- ۱) تأکید آنان بر معایب قشریندی، نشان می‌دهد که آنان خواهان از میان برداشتن قشریندی هستند - با طبیعی دانستن قشریندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند - اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار نمی‌سپارد و دخلات همه‌جانبه دولت را نمی‌بذرید.

۲) در جوامع سوسیالیستی، مالکیت خصوصی وسائل تولید وجود نداشت - طرفداران قشریندی اجتماعی رقابت را در زندگی اجتماعی ضروری می‌دانند و معتقدند که در رقابت عادلانه باید نقطه شروع رقابت یکسان باشد - مالکیت خصوصی لغو می‌شود و جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید.

۳) نابرابری‌های اجتماعی، ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست، بلکه نتیجه روابط جویانه میان انسان‌هاست - قشریندی پدیده‌ای است که در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است و از گذشته تا حال هیچ جامعه‌ای بدون قشریندی اجتماعی نبوده است - این رویکرد هم با رهاسازی مطلق موافق است و هم با کنترل مطلق.

۴) به بهانه عدالت اجتماعی، آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آن‌ها را از بین نمی‌برند - با تأکید بر کارکردهای قشریندی، آن را تأیید و ثبت می‌کنند - از ثروتمندان مالیات می‌گیرند و از آن برای رفع فقر در جامعه استفاده می‌کنند.

۱۵۶- هر عبارت به ترتیب نتیجه کدام گزینه است؟

- ازانه راه حل برای برونو رفت از بحران‌هایی مانند بحران آگاهی و بحران معنا

- کشانده شدن جامعه‌شناسی به داوری درباره ارزش‌ها

- ناعادلانه بودن رویکرد طرفداران قشریندی اجتماعی و مخالفان قشریندی اجتماعی

۱) تحلیل مسائل جامعه جهانی و جهان اسلام - ارزیابی و انتقاد از وضعیت موجود - عدم سازگاری با فطرت انسان

۲) تعامل عالمان مسلمان با علوم اجتماعی مدرن - فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی - نقطه آغاز رقابت و نقطه پایان رقابت عادلانه نیستند.

۳) تحلیل مسائل جامعه جهانی و جهان اسلام - فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی - نقطه آغاز رقابت و نقطه پایان رقابت عادلانه نیستند.

۴) تعامل عالمان مسلمان با علوم اجتماعی مدرن - تجویز راه حل‌هایی برای رسیدن به یک وضعیت بهتر - نقطه پایان رقابت و نقطه آغاز رقابت عادلانه نیستند.

۱۵۷- هر عبارت به ترتیب نشانگر کدام مفهوم است؟

- قانون جاذبه زمین در فیزیک با آن شناخته می‌شود.

- هم عالمان در دانش علمی از آن استفاده می‌کنند و هم عموم مردم در دانش عمومی از آن بهره می‌برند.

- انتظار دارد علوم اجتماعی با تشخیص و افسای سلطه در مناسبات انسانی، به رهایی انسان کمک کند.

- قلمرو تبیین و قلمرو تفسیر (به ترتیب)

۱) عقل عملی - عقل خاص - جامعه‌شناسی انتقادی - ارزش و دانش

۲) عقل نظری - عقل عام - جامعه‌شناسی انتقادی - ارزش و دانش

۳) عقل عملی - عقل خاص - جامعه‌شناسی پسامدرن - دانش و ارزش

۱۵۸- کدام گزینه، عبارت‌های زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟ (به ترتیب)

- هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان یابد ..... پدید می‌آید.

- فارابی جامعه‌ای را که بر محور ..... سازمان یافته باشد، مدینه فاضله می‌نامد.

- فهم پدیده‌های معنادار مانند کنش انسان‌ها با کمک ..... صورت می‌گیرد.

- آرمان‌هایی که فقه اسلامی عهددهار بیان آن‌هاست، ..... و ..... هستند.

- قوهای که به کمک آن، انسان حقایق و قواعد جهان را می‌شناسد، ..... نام دارد.

۱) نظام سیاسی - علم - عقل عام - عقلانیت، معنویت و عدالت - عقل عام ۲) نظام سیاسی - عقل تفسیری - عدالت، مقاومت و مدارا - عقل عام

۳) سیاست - فطرت - عقل عام - عقلانیت، مقاومت و عدالت - عقل خاص ۴) سیاست - علم - عقل تفسیری - مدارا، مقاومت و عدالت - عقل خاص

۱۵۹- هر دوره زمانی و تاریخی با کدام گزینه مرتبط است؟ (به ترتیب)

- پایان قرن بیستم / - قرن سوم و چهارم / - پسامدرن / - آغاز قرن بیست

۱) هویت محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی شد - قرن ترجمه و قرن نهضت گسترش ترجمه به راه افتاد - نقد سیاست همانندسازی و تأکید بر ثبات و استمرار هویت‌ها - تبیین نظام مشروطه

۲) امام (ره) در ادame تلاش و میازده برای تشكیل جامعه مطلوب به این نتیجه رسید که مردم ایران می‌توانند با مشارکت و حضور فعال خود، جامعه‌ای ایجاد

کنند که هر دو ویژگی جامعه مطلوب را داشته باشد - رشد و شکوفایی جهان اسلام - تأکید بر تفاوت‌ها و هویت‌های خاص و محلی - تبیین نظام مشروطه

۳) امام (ره) در ادame تلاش و میازده برای تشكیل جامعه مطلوب به این نتیجه رسید که می‌توان جامعه‌ای ایجاد کرد که هم قوانین آن عادلانه باشند

و هم مجریان این قوانین عالم و عادل باشند - برای جهان اسلام نگران‌کننده نبود که بزرگ‌ترین دانشمند صرف و نحو زبان عربی، یک ایرانی بود -

نقد مدل تکثیرگرا - شکل‌گیری جنبش عدالتخانه

۴) علاوه بر ثروت و قدرت، هویت و دانش نیز کانون نزاع و کشمکش شدند - در جهان اسلام کتب و رساله‌های یونانی و سریانی و هندی و ایرانی

ترجمه شد - گم شدن در کثرت‌ها و تفاوت‌ها - طرح مسئله ولایت فقیه

۱۶۰- کدام گزینه با عبارت زیر مرتبط نیست؟

«ماکس و بر شهر را زیستگاهی که دارای قلعه و برج و بازو، بازار، دادگاه مستقل و ... است، تعریف می‌کند.»

۱) علوم اجتماعی برای مطالعه هر فرهنگ، آن فرهنگ را فقط از منظر مردمی که آن را پذیرفت‌اند می‌بیند و بررسی می‌کند و امکان مقایسه و داوری فرهنگ‌ها و ارزش‌ها را به دست می‌آورد.

۲) جوامع و فرهنگ‌ها همانند طبیعت نیستند و ما نمی‌توانیم نتایجی را که از مطالعه و بررسی یک جامعه به دست آورده‌ایم به همه جوامع دیگر تعمیم بدھیم.

۳) اگر پژوهشگری از منظر ویر به مطالعه جوامع غیراروپایی بپردازد، به اشتباه این‌گونه نتیجه‌گیری خواهد کرد که شهر فقط در اروپا وجود داشته است.

۴) نمی‌توانیم نتایجی را که از مطالعه جوامع غربی به دست می‌آوریم به جوامع دیگر که با جهان غرب تفاوت دارند، تعمیم دهیم و باید سایر جوامع و فرهنگ‌ها را نیز مطالعه و بررسی کنیم.

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۲۳

جمعه ۱۴۰۱/۰۲/۳۰

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱

آزمون اختصاصی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۷۰ دقیقه	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۷۰

عنوانی مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		وضعیت پاسخگویی	مدت پاسخگویی
			تا	از		
۴	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	اجباری	۱۰ دقیقه
۵	تاریخ ۳	۲۰	۱۷۱	۱۹۰	اجباری	۲۰ دقیقه
۶	جغرافیا ۳	۲۰	۱۹۱	۲۱۰	اجباری	۲۰ دقیقه
۷	فلسفه ۲	۲۰	۲۱۱	۲۳۰	اجباری	۲۰ دقیقه

زبان عربی (اختصاصی)

■■ عین الأنسب في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (١٦٦ - ١٦١):

١٦١- «هذا خلق الله فأروني ماذا خلق الذين من دونه»:

(١) «أين را خداوند آفریده است، پس به من بنمایانید آن چه را که غیر از او آفریده‌اند!»

(٢) «أين خلقت خداوند است، پس خلقت کسانی را که غیر از اویند، به من نشان دهید!»

(٣) «آفرینش خداوند این چنین است، پس به من بنمایانید آن چه را که غیر او خلق کرده است!»

(٤) «أين [سراسر] آفرینش خداست، پس به من نشان دهید کسانی که غیر اویند، چه چیزی را آفریده‌اند!»

١٦٢- «يَعْلُمُ الْفَلَاحُ النَّشِيطُ فِي مَرْعَتِهِ وَيَأْكُلُ أَنْ تَبَتْ فِيهَا أَشْجَارًا يَأْكُلُ مِنْ ثَمَارِهَا الْآخِرُونَ!»:

(١) كشاورز ساعی در مزرعه خود کار می‌کند، در حالی که امید دارد در آن درختانی بروید که دیگران میوه‌های آن را می‌خورند!

(٢) كشاورز، با نشاط در مزرعه‌اش کار می‌کند و امیدوار است که در آن درختانی بکارد که دیگران از میوه‌هایش می‌خورند!

(٣) كشاورز پر تلاش در مزرعه خود کار می‌کند و امید دارد که در آن درختانی برویند که دیگران از میوه‌هایش می‌خورند!

(٤) كشاورز ساعی در مزرعه خویش کار می‌کند و امیدوار است در آن درختانی بروید تا از میوه آن دیگران بخورند!

١٦٣- «كُلُّ وَعَاءٍ يَضْيِيقُ بِمَا جُعِلَ فِيهِ إِلَّا وَعَاءُ الْعِلْمِ، فَإِنَّهُ يَتَسْعَ!»:

(١) هر ظرفی با قرار دادن چیزی در آن، تنگ می‌شود، به جز ظرف علم که فراخ می‌شود!

(٢) هر چیزی که در ظرفی قرار بگیرد، آن را تنگ می‌کند مگر ظرف علم که گسترده می‌شود!

(٣) هر ظرفی با آن چه در آن قرار داده شده، تنگ می‌شود مگر ظرف دانش که فراخ می‌گردد!

(٤) همه ظروف با آن چه در آن قرار می‌گیرند، تنگ می‌شوند به جز ظرف دانش که گشاده می‌گردد!

١٦٤- «إِيَّاكُمْ وَالْإِكْثَارُ فِي اسْتِخْدَامِ الْمُبَيِّدَاتِ وَالْأَسْمَدَاتِ الْكِيمِيَاوِيَّةِ الَّتِي تُهَدِّدُ الطَّبِيعَةَ تَهْدِيدًا!»:

(١) بپهیزید از به کارگیری آفتکش‌ها و کودهای شیمیایی که حقیقتاً طبیعت را تهدید می‌کنند!

(٢) هرگز نباید در استفاده از آفتکش‌ها و کودهای شیمیایی زیاده‌روی کرد، زیرا طبیعت را واقعاً تهدید می‌کنند!

(٣) بپهیزید از زیاده‌روی در به کارگیری آفتکش‌ها و کودهای شیمیایی که طبیعت را بی‌شک تهدید می‌کنند!

(٤) واقعاً بپهیز کنید از به کار بردن آفتکش‌ها و کودهای شیمیایی که طبیعت را تهدید می‌کنند!

١٦٥- عین الخطأ:

(١) عرف النبي (ص) أخته معرفة جيدة فأكرمنا إكراما! پیامبر (ص) خواهرش را خوب شناخت و او را واقعاً گرامی داشت!

(٢) إنّك بقتل البوّمات تعديت على الطبيعة تعديّ الظالمين!: تو با کشن جعدها، ستمگرانه بر طبیعت دست درازی کردی!

(٣) أفضل الأمهات من تهتم بتربية أولادها اهتماماً بالغاف!: بهترین مادران کسی است که به تربیت فرزندانش بسیار توجه می‌کنند!

(٤) من يظلم الناس فسوف يشاهدون نتائجه مُشاهدة مؤلمة!: هر کس به مردم ستم کند، نتیجه‌اش را به شکل دردناکی خواهد دید!

١٦٦- «أين دو زوج در ابتدای زندگی جدیدشان نهال هایی را می‌کارند!؛ عین الصحيح:

(١) هذان الزوجان يقومان بغرس الأشجار بداية حياتهما الجديدة!

(٢) هذان الزوجان يغرسان الفسائل في طبعة حياتهما الجديدة!

(٣) هذان الزوجان يبدأن حياتهما الجديدة بغرس الفسائل!

■■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (١٧٠ - ١٦٧):

١٦٧- عین الخطأ في التعريف:

(١) اليافع: صبي لم يبلغ سنّ البلوغ بعد!

(٣) الزداء: قطعة من قماش تلبس تحت الملابس!

١٦٨- عین المستثنى منه محدوفاً:

(١) ليس لتوانن الطبيعة مهدّد إلاّ أعمال الإنسان المخربة!

(٤) الجوز: ثمرة مفيدة للدماغ و قشرة صلب!

(٣) لن ينجح أحد في عمله نجاحاً إلاّ أقوياء الشخصية!

(٢) كانت البوّمات لا تهجم إلاّ على الأفراخ و فعن الحقل!

(٤) لا تطلبوا حاجة من الناس إلاّ الكرماء منهم!

۱۶۹- عین «صبراً» یُبَيِّن كيفية وقوع الفعل:

- ۲) من يصبر على المصائب صبراً جزاء الله خيراً!
۴) صبراً على المصائب التي تواجهنا في الحياة!

۱) لنصبر على ما يُصيّبنا صبراً حمياً!

۳) كان صبراً المؤمن على المصائب صبراً حمياً!

۱۷۰- عین الخطأ في المندادى:

- ۲) يا طالبات المدرسة، حافظن على نظافتها!
۴) اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا رِزْقًا حَلَالًا طَيِّبًا!

۱) يا المزارعون، لا تخلوا توازن الطبيعة!

۳) يا أمير، قُم عن مجلسك لمعلمك!

تاریخ

۱۷۱- اقدام رضاشاہ تحت فشار انگلیسی‌ها در پی حادثه سوم اسفند ۱۲۹۹ چه بود؟

- ۱) می‌کوشید تا با تبلیغاتی گسترشده علیه احمدشاہ، او را نسبت به سرنوشت مملکت بی‌اعتنتا نشان دهد.
۲) حرف خود مبنی بر «برقراری نظام جمهوری به جای حکومت سلطنتی در کشور» را پس گرفت.
۳) در سمت وزارت جنگ از سال ۱۳۰۲ شمسی موقعیت خود را تثبیت کرد.
۴) سید ضیاءالدین طباطبائی را به نخست‌وزیری منصوب کرد.

۱۷۲- کدام گزینه درباره احداث خط راه‌آهن در زمان رضاشاہ به درستی بیان شده است؟

- ۱) تصمیم نهایی رضاشاہ برای احداث راه‌آهن، انتقال نفت به اروپا را برای انگلیس آسان می‌کرد.
۲) هدف از پیشنهاد رضاشاہ برای احداث راه‌آهن، اتصال ایران به خط اصلی تجارت بین آسیا و اروپا بود.
۳) احداث مسیر شرقی غربی راه‌آهن می‌توانست دسترسی زمینی به هندوستان برای انگلستان را تسهیل کند و این همسو با منافع انگلستان بود.
۴) با احداث راه‌آهن شمال به جنوب در صورت پیشروی روس‌ها، انگلیسی‌ها می‌توانستند به سرعت نیروهای خود را به جنوب منتقل کنند.

۱۷۳- به ترتیب، کدام کشور از جامعه ملل خارج، کدام کشور اخراج و کدام کشور به عضویت آن درنیامد؟

- ۱) شوروی - آلمان - ژاپن
۲) آلمان - شوروی - آمریکا
۳) ژاپن - آلمان - آمریکا
۴) آمریکا - شوروی - آلمان

۱۷۴- پیمان عدم تجاوز بین شوروی و کدام دولت (دولتها) به امضا رسید؟

- ۱) آمریکا و آلمان
۲) فاشیست‌ها
۳) آلمان
۴) دولتهای محور

۱۷۵- بلافاصله پس از کدام واقعه، فرانسه و انگلستان به آلمان اعلام جنگ کردند؟

- ۱) هجوم نیروهای محور به شرق اروپا و بالکان
۲) ورود آلمان به مناطق غربی شوروی
۳) تشکیل دولتهای محور

۱۷۶- کدام عبارت‌ها درباره کشور ژاپن در دوران جنگ جهانی اول و پس از آن نادرست هستند؟

الف) اقتصاد ژاپن در سال‌های پس از جنگ شکوفا بود.

ب) پس از خروج از جامعه ملل به کشورهای همسایه لشکرکشی کرد.

ج) اقتصاد این کشور وابسته به صادرات مواد خام بود.

د) پس از جنگ جهانی اول اولین گام‌ها را در جهت صنعتی شدن برداشت.

- ۱) الف - ب
۲) ب - ج
۳) ج - د
۴) الف - د

۱۷۷- کدام گزینه درباره امتیازنامه دارسی به درستی بیان شده است؟

- ۱) دارسی تعهد کرد که ۲۰ درصد سود خالص سالیانه به دولت ایران پرداخت کند.
۲) در زمان مظفرالدین شاه منعقد و در زمان رضاشاہ از سوی انگلیس لغو شد.
۳) امتیاز استخراج نفت جنوب به یک انگلیسی واگذار شد.
۴) مدت زمان این قرارداد ۶۰ سال بود.

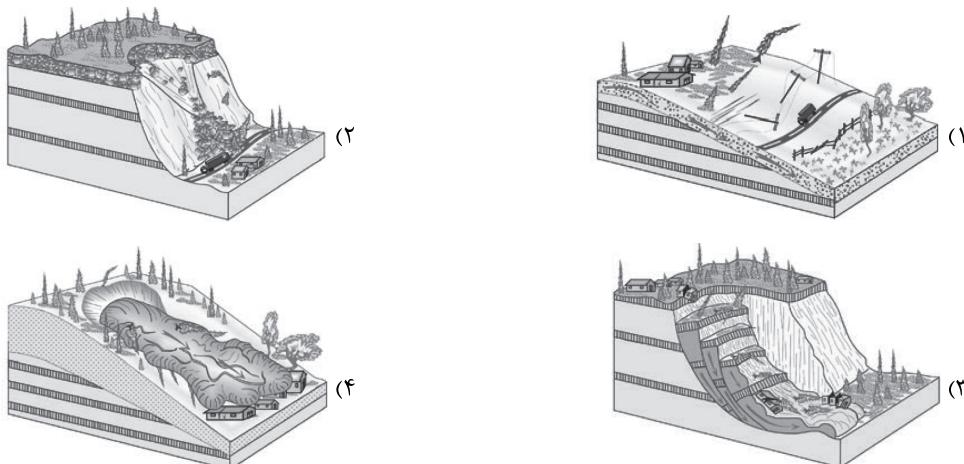
- ۱۷۸- به ترتیب، در دوران اشغال ایران، کدام دولت‌ها برای کسب امتیاز استخراج نفت در مناطقی که خارج از محدوده قرارداد ۱۹۳۳ قرار داشتند با یکدیگر رقابت می‌کردند و پس از جنگ، احمد قوام امتیاز نفت کدام منطقه را واگذار کرد؟
- (۱) آمریکا و انگلیس - نفت شمال به آمریکا
  - (۲) سوری و آمریکا - نفت شمال به سوری
  - (۳) آمریکا و انگلیس - نفت جنوب به آمریکا
  - (۴) سوری و آمریکا - نفت جنوب به آمریکا
- ۱۷۹- چه کسی (کسانی) و در کدام مجلس از تصویب قرارداد «گس-گلشاییان» جلوگیری کردند؟
- (۱) اعضای جبهه ملی به رهبری دکتر مصدق در مجلس شانزدهم
  - (۲) دکتر مصدق به عنوان نخستوزیر وقت در مجلس چهاردهم
  - (۳) آیت‌الله سید ابوالقاسم کاشانی در مجلس چهاردهم
  - (۴) اکثریت نمایندگان سنا در مجلس شانزدهم
- ۱۸۰- دکتر مصدق پس از نخست وزیری برای خارج کردن مراکز و تأسیسات نفتی از حوزه شرکت نفت ایران و انگلیس چه اقدامی انجام داد؟
- (۱) قطع رابطه سیاسی با لندن
  - (۲) اجرای برنامه اقتصاد بدون نفت
  - (۳) تشویق کارگران صنعت نفت به اعتصاب
  - (۴) فرستادن هیئتی به ریاست مهندس بازرگان به خوزستان
- ۱۸۱- محمد رضا شاه پس از مخالفت با تقاضای دکتر مصدق مبنی بر سپردن فرماندهی ارتش به او، چه کسی را مأمور تشکیل دولت کرد؟
- (۱) سرلشکر زاهدی
  - (۲) احمد قوام
  - (۳) مهدی بازرگان
  - (۴) اسدالله علم
- ۱۸۲- کدام وقایع مطرح شده به ترتیب در زمان نخست وزیری «هویدا» و «علم» به وقوع پیوستند؟
- (۱) مطرح شدن اصول ششگانه انقلاب سفید - ایجاد حزب رستاخیز
  - (۲) افزایش چشمگیر درآمدهای نفتی ایران - اجرای نخستین مرحله برنامه اصلاحی آمریکا
  - (۳) برگزاری جشن‌های ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی - اصلاح قانون انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی
  - (۴) منحل کردن احزاب موجود و ایجاد حزب واحد - اصلاحات ارضی
- ۱۸۳- امام خمینی (ره) در پی کدام واقعه به ترکیه تبعید شد؟
- (۱) قیام پانزده خرداد
  - (۲) واقعه مدرسه فیضیه
  - (۳) اعتراض به تصویب قانون کاپیتولاسیون
  - (۴) اعتراض به تصویب نامه انجمن‌ها و همه‌پرسی انقلاب سفید
- ۱۸۴- اعضای کدام گروه، از جوانان نهضت آزادی بودند که بعد از قیام ۱۵ خرداد به جنگ مسلحانه روی آوردند؟
- (۱) حزب ملل اسلامی
  - (۲) سازمان مجاهدین خلق
  - (۳) هیئت‌های مؤتلفه اسلامی
  - (۴) سازمان چریک‌های فدایی خلق
- ۱۸۵- حادثه ۱۳ آبان (سرکوب تظاهرات دانشجویان و دانش‌آموزان در مقابل دانشگاه تهران) در دوران نخست وزیری چه کسی به وقوع پیوست؟
- (۱) علی‌الله زاهدی
  - (۲) غلام‌رضا ازهاری
  - (۳) غلام‌شید آموزگار
  - (۴) غفار شریف‌امامی
- ۱۸۶- در پی کدام واقعه، مهندس بازرگان استغفا داد؟
- (۱) همه‌پرسی برای تأیید قانون اساسی جدید
  - (۲) تدوین قانون اساسی جدید توسط نمایندگان مجلس
  - (۳) پلافالسله پس از پیروزی انقلاب، کدام نهاد تأسیس شد و دستگیری سوان رژیم پهلوی بر عهده کدام‌یک از نهادهای انقلابی بود؟
- (۱) شورای انقلاب - دادرسای انقلاب
  - (۲) کمیته انقلاب - دادرسای انقلاب
  - (۳) دادرسای انقلاب - دادرسای انقلاب
- ۱۸۷- «سپهبد قرنی»، «حسنعلی منصور» و «رزم‌آرا» به ترتیب توسط کدام گروه ترور شدند؟
- (۱) مجاهدین خلق - فدائیان اسلام - فدائیان اسلام
  - (۲) فرقان - هیئت‌های مؤتلفه اسلامی - فدائیان اسلام
  - (۳) منافقین - سازمان فدائیان خلق - حزب ملل اسلامی
  - (۴) فرقان - حزب ملل اسلامی - حزب ملل اسلامی
- ۱۸۸- آیت‌الله کنی پس از چه کسی به ریاست هیئت دولت برگزیده شد؟
- (۱) بنی صدر
  - (۲) شهید رجایی
  - (۳) شاپور بختیار
  - (۴) میرحسین موسوی
- ۱۸۹- کدام گزینه درباره کشور عراق کنونی به درستی بیان شده است؟
- (۱) با تجزیه امپراتوری عثمانی پیش از جنگ جهانی اول شکل گرفت.
  - (۲) این کشور از ابتدای تأسیس با ایران دچار اختلافات مرزی شد.
  - (۳) با کشور ایران قراردادی را برای پایان اختلافات مرزی بر سر اروندرود امضا کردند.
  - (۴) صدام، قرارداد الجزایر را برای اولین بار پس از آتش‌بس میان ایران و عراق به رسمیت شناخت.

- ۱۹۱- کدام عبارت‌ها مربوط به تقاضای کیفی حمل و نقل است؟
- ب) افزایش حمل و نقل جاده‌ها، بنادر و فرودگاه‌ها
د) رفاه و ایمنی بیشتر و کاهش هزینه‌های حمل و نقل
۴) ب - ۴ ۳) الف - ج ۲) ج - ۵
- الف) افزایش مسیرها و وسائل حمل و نقل
ج) کاهش زمان و بهبود سرعت
۱) الف - ب
- ۱۹۲- کدام گزینه از خصوصیات حمل و نقل درون‌شهری ریلی است؟
- ۲) مسافران زیاد - فقط به شکل زیرزمینی و هوایی
۴) عمر موتور زیاد - ۳۰۰ شهر دارای حمل و نقل درون‌شهری ریلی
- ۱) شلوغ و دارای مسافر زیاد - هزینه زیاد ایستگاه‌ها
۳) آلایندگی کمتر - ترافیک ندارد
- ۱۹۳- سهم دوچرخه از سفرهای درون‌شهری در کدام کشورهای اروپایی بین ۱۰ تا ۳۰ درصد است؟
- ۲) هلند - دانمارک - آلمان - سوئد
۴) اسپانیا - پرتغال - لهستان - اوکراین
- ۱) انگلستان - فرانسه - روسیه - لهستان
۳) قبرس - لیتوانی - دانمارک - اوکراین
- ۱۹۴- کدام گزینه، به ترتیب در مورد اصطلاحات «UTC» و «GPS» درست می‌باشد؟
- ۲) ساعت هماهنگ جهانی - سنجش از دور
۴) ساعت هماهنگ جهانی - طول و عرض جغرافیایی
- ۱) ساعت هماهنگ جهانی - سنجش از دور
۳) سامانه موقعیت‌یاب جهانی - طول و عرض جغرافیایی
- ۱۹۵- اگر در شهر لندن، ساعت ۱۲ باشد و شهر A در ۳۷/۵ درجه غربی و شهر B در ۱۲۷/۵ درجه شرقی نسبت به لندن واقع شده باشند، به ترتیب در شهر A و B ساعت چند است؟
- ۴) ۲۰:۳۰ - ۴:۳۰ ۳) ۱۱:۳۰ - ۵:۳۰ ۲) ۱۱:۳۰ - ۴:۳۰ ۱) ۱۴:۳۰ - ۴:۳۰
- ۱۹۶- خط فرضی روزگردان ..... است و هنگام عبور از این خط از غرب به شرق باید ..... روز به تقویم اضافه شود و برعکس، هنگام عبور از شرق به غرب باید یک روز از تقویم ..... شود.
- ۴) نصف‌النهار - یک - کم ۳) مدار - دو - کم ۲) نصف‌النهار - دو - اضافه ۱) مدار - یک - اضافه
- ۱) روسیه - نظامی ۳) ایالات متحده آمریکا - جاسوسی (اطلاعاتی)
۲) ایالات متحده آمریکا - نظامی ۴) روسیه - جاسوسی (اطلاعاتی)
- ۱۹۷- طراحی و تولید اولیه سامانه جی‌پی‌اس توسط چه کشوری و برای چه مقاصدی صورت گرفت؟
- ۱) خوش و جریان گلی ۲) حرکت گسل‌ها
۳) زمین‌لغزش ۴) چین‌خوردگی زمین
- ۱۹۸- کدام گزینه موجب زمین‌لرزه می‌شود؟
- ۴) همگرا - ریشر ۳) واگرا - مرکالی ۲) واگرا - مرکالی
۱) همگرا - ریشر
- ۱۹۹- کدام گسل‌ها دارای میزان تخریب و خسارت بیشتری نسبت به سایر گسل‌ها است و مقدار انرژی آزادشده در زمین با چه مقیاسی اندازه‌گیری می‌شود؟
- ۴) کمربند زلزله خیز در جهان، پوسته تشکیل‌دهنده قاره آسیا - اروپا به قاره آفریقا و هند برخورد می‌کند?
۲) کمربند بالای اقیانوس آرام
۴) کمربند کوهستانی آپ - هیمالیا
- ۱) یک رود و شعبه‌هایش که در مسیر رودهای پرآب حرکت می‌کنند.
۲) رودهای وسیع که با حوضه آبخیز گردتر دارای آب فراوان هستند.
۳) فرو رفتن آب درون خاک بر اثر شیب و جنس خاک را می‌گویند.
۴) حجم آبی که در زمانی مشخص از یک مقطع معین رود می‌گذرد.
- ۲۰۰- کدام گزینه مربوط به اصطلاح آبدهی رود است؟
- ۲) بارش سنگین - ذوب برف
۴) زمین‌لرزه - زیربُری رودخانه
- ۱) ویژگی‌های طبیعی حوضه رود - دلالت‌های انسانی
۳) فوران آتششان - شکسته شدن سدها

۲۰۳ - کدام گزینه، شکل مدل ریزش در حرکات دامنه‌ای را به درستی نشان می‌دهد؟

۲۰۴ - کدام گزینه باعث به وجود آمدن دوغاب‌های گلی می‌شود؟

- (۱) بارش سنگین   (۲) فوران‌های آتشفشاری
(۳) زمین‌لرزه   (۴) ذوب برف

۲۰۵ - کدام دو عبارت زیر مربوط به طیف ناممکنی در سنجش از دور است؟

- (الف) رطوبت موجود در جو - گازهای موجود در جو
(ج) ماوراءبنفس - رادار
(۱) الف - ب   (۲) الف - ج
(۳) ب - ج   (۴) ج - د

۲۰۶ - کدام گزینه در مورد «حمل و نقل چندوجهی» درست است؟

- (۱) استفاده از نوع و حجم محموله و سرعت و زمان درست و کم کردن هزینه در یک حمل و نقل را می‌گویند.
(۲) به دسترسی عادلانه همه اقسام و طبقات اجتماعی به وسائل حمل و نقل با حداقل هزینه گفته می‌شود.
(۳) ترکیبی از دو یا چند شیوه مختلف حمل و نقل ریلی، آبی، جاده‌ای و ... را می‌گویند.
(۴) مسیری که دارای یک شبکه حمل و نقل سریع همراه با تأمین اینمی مسافران و کالاها در هنگام جابه‌جایی باشد.

۲۰۷ - کدام گزینه مربوط به روش‌های غیرسازه‌ای در مدیریت پیش از وقوع سیل است؟

- (۱) نصب میله تعیین حریم برای رودخانه
(۲) اصلاح بستر رودخانه
(۳) ایجاد کانال‌های انحرافی
(۴) ایجاد دیواره‌های مهارکننده

۲۰۸ - کدام گزینه مربوط به مدیریت بعد از وقوع زمین‌لرزه است؟

- (۱) خونسردی خود را حفظ کنیم و از ساختمنهای بلند فاصله بگیریم.
(۲) باید به سرعت برق را قطع کنیم، شیرهای آب و گاز را بیندیم و محل را ترک کنیم.
(۳) در خیابان از تیرهای چراغ برق و تابلوهای مغازه‌ها فاصله بگیریم.
(۴) از ساختن سکونتگاه‌ها و مراکز فعالیت انسانی و شهرها در اطراف گسل‌های فعال جلوگیری کنیم.

۲۰۹ - کدام گزینه در مورد نشانه‌های وقوع زمین‌لرزه و پیش‌بینی آن نادرست است؟

- (۱) کاهش لرزش‌های بزرگ زمین و افزایش لرزش‌های کوچک در راستای گسل
(۲) تغییر در آب‌های زیرزمینی پیش از وقوع زمین‌لرزه در اثر فشار بر لایه‌های پوسته زمین
(۳) بررسی تغییر اندازه فاصله بین شکستگی‌های پوسته زمین به وسیله دستگاه‌های دقیق
(۴) سگ‌های وقفه پارس می‌کنند و موش‌ها از لانه‌هایشان فرار می‌کنند.

۲۱۰ - کدام گزینه از علل خشکسالی است؟

- (۱) کاهش یا از بین رفتن محصولات کشاورزی
(۲) افزایش جمعیت و مقدار مصرف آب
(۳) از بین رفتن گیاهان و جانوران یا مهاجرت برخی گونه‌ها
(۴) افزایش ریزگردها و حرکت آن‌ها به سمت سکونتگاه‌ها

فلسفه

-۲۱۱- به عقیده فیلسفان، اگر انسان بخواهد سخن درست و حق را از سخن نادرست و باطل تشخیص دهد، .....

- (۱) در مرتبه اول باید عقل خود را تقویت کند و از آن بهره ببرد.
- (۲) باید با تربیت خود و تهذیب نفس به معرفت شهودی دست یابد.
- (۳) باید تلاش علمی خود را افزایش دهد و از دانش دیگران بهره ببرد.
- (۴) باید به وحی الهی به عنوان عالی ترین مرتبه شهود ایمان بیاورد.

-۲۱۲- با توجه به آرای فیلسفان الهی، کدام گزینه می‌تواند بیانگر وجه مشترک موجودات مجرد عقلانی و روح انسانی باشد؟

- (۱) پی بردن به معلومات از طریق استدلال و کنار هم گذاشتن مفاهیم
- (۲) کشف مجھولات از طریق شهود در عین استفاده از قوه استدلال
- (۳) شهود حقایق اشیا و دریافت معلومات در مرتبه عالم عقل
- (۴) بهره‌وری از اقسام تفکر به منظور درک و تبیین عقلانی حقایق اشیا

-۲۱۳- کدام عبارت مورد توافق بیکن و هیوم است؟

- (۱) عقل محض که در فهم امور انتزاعی نقش اساسی دارد، می‌تواند از رهگذر داده‌های حواس و تجربه علمی به شناخت واقعیات دست یابد.
- (۲) واقعیت، تنها مختص امور مادی است که از طریق حس و تجربه بر ما معلوم می‌شود، بنابراین تنها دانش معتبر، دانش تجربی است.
- (۳) فلسفه فقط درباره توانایی گسترش عقل و نسبت آن با امور انتزاعی همچون اثبات وجود خدا و نفس مجرد و اختیار انسان می‌تواند نظر دهد.
- (۴) چون دایرة کارآمدی عقل وسیع است، بنابراین هرگونه تلاشی که توسط عقل صورت می‌گیرد، ضرورتاً به داشت تجربی منتهی خواهد شد.

-۲۱۴- کدام مقصود از عقل مورد اتفاق فیلسفان اسلامی و دکارت نیست؟

- (۱) عالم برتر و متعالی
- (۲) مُدرک بدیهیات و کلیات
- (۳) قوه استدلال و استنتاج
- (۴) مُدرک امور ماء الطبيعه

-۲۱۵- این سخن که پذیرش هر اعتقاد و آینینی نیازمند استدلال عقلی است، .....

- (۱) با نظر عموم فیلسفان مسلمان و نیز آرای بزرگان اولیه کلیسا کاملاً هماهنگ است
- (۲) ایمانی را ارزشمند می‌داند که پشتونه عقلی داشته باشد زیرا در غیر این صورت ممکن است موجب گمراهی شود
- (۳) همراهی عقل با دین را تأیید می‌کند و با دیدگاه بزرگان اولیه کلیسا همخوانی دارد
- (۴) با این گزاره که دین، ایمان می‌خواهد، نه معرفت عقلانی، ارتباط حداقلی دارد

-۲۱۶- طبق دیدگاه فیلسفان مسلمان، کدام ویژگی تنها به عقل به عنوان یک موجود متعالی و برتر از ماده اختصاص دارد؟

- (۱) فوق عالم طبیعت بودن
- (۲) عدم تعیید به زمان و مکان
- (۳) قابل درک نبودن آن از طریق حواس ظاهری
- (۴) رساننده فیض خدا به عالم دیگر

-۲۱۷- با توجه به دیدگاه فیلسفان اسلامی درباره استدلال عقلی، شهود و وحی کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) تأییدکننده و کمککننده به یکدیگر هستند.
- (۲) از مسیرهای متفاوتی در جستجوی حقیقت هستند.
- (۳) هر کدام دارای روش خاص خود هستند.
- (۴) نتایج آنها درباره حقیقت متفاوت یا متناقض است.

-۲۱۸- به ترتیب، در کدام مرحله از مراحل عقل، ادراک عقلی شروع می‌شود و در کدام مرحله به تکامل و اوج خود می‌رسد؟

- (۱) هیولانی - بالمستفاد
- (۲) بالفعل - بالمستفاد
- (۳) بالملکه - بالمستفاد
- (۴) هیولانی - بالفعل

-۲۱۹- کدام گزینه درست است؟

- (۱) حیات عقلی نتیجه یک حیات فلسفی و حیات فلسفی مهم‌ترین شاخه از شاخه‌های حیات علمی است.
- (۲) وقتی توجه به عقل و عقلانیت جزئی از فرهنگ عمومی جامعه شود، بلاfaciale حیات فلسفی شکل می‌گیرد.
- (۳) حیات عقلی مقدم بر حیات علمی و زمینه‌ساز حرکت به سوی دانش و رشد شاخه‌های مختلف علم است.
- (۴) حیات علمی و فلسفی از ثمرات حیات عقلی و زمینه‌ساز گسترش مباحث اعتقدای در جهان اسلام است.

-۲۲۰- به ترتیب، کدام یک از زمینه‌های رشد فلسفه کمک شایانی به شکل‌گیری حیات فلسفی در جهان اسلام کرد و کدام توصیف درباره آن درست است؟

- (۱) نهضت ترجمه متون - در این نهضت علاوه‌بر متون فلسفی، علوم گوناگون از قبیل منطق، فلسفه، نجوم، ریاضیات، طب، ادب و سیاست نیز مورد توجه مترجمان قرار گرفت.
- (۲) گسترش مباحث اعتقدای - این مباحث که مهم‌ترین آن‌ها اثبات وجود خدا، صفات خدا، ضرورت معاد و جبر و اختیار بود، از زمان رسول خدا (ص)

آغاز شد و به سرعت گسترش یافت.

- (۳) گسترش مباحث اعتقدای - چون جنس این مباحث، فلسفی بود، لذا سبب ظهور دانشمندانی شد که در مسائل اعتقدای تبحر داشتند و از استدلال‌های عقلی استفاده می‌کردند.

- (۴) نهضت ترجمه متون - از قرن سوم هجری آغاز شد و در نتیجه آن، کتاب‌های فراوانی از زبان‌های یونانی، پهلوی، هندی و سریانی و در رشته‌های مختلف علمی ترجمه شدند.

۲۲۱- فلسفه اسلامی صورت استدلالی قوی به خودگرفته است. کدام گزینه دلیل اصلی آن است؟

- ۱) تلاش‌های محکم و استوار فارابی و نبوغ استدلالی ابن سینا
  - ۲) تأکید بیشتر ارسطو به قیاس برهانی در مباحث فلسفی
  - ۳) تأثیرپذیری فلسفه اسلامی از اندیشه‌های افلاطون و ارسطو
  - ۴) الگوپذیری فلسفه اسلامی از قرآن کریم و سخنان پیامبر (ص)
- ۲۲۲- از نظر فارابی، یکی از ویژگی‌های رئیس جامعه که وی را به درستی و درجهت نیل به سعادت حقیقی رهبری می‌کند، زمانی است که رئیس جامعه .....
- ۱) به علوم مختلف مورد نیاز اجتماع احاطه داشته باشد.
  - ۲) توانایی بیان احکام الهی به زبان مردم را داشته باشد.
  - ۳) نسبت به سایر افراد مدینه سرشی عالی داشته باشد.
  - ۴) با عالم عقول یا ملک وحی اتصال دائمی داشته باشد.

۲۲۳- با توجه به آرای سیاسی و اجتماعی فارابی می‌توان گفت .....

- ۱) چون انسان‌ها موجوداتی مدنی بالطبع هستند لذا بحسب ضرورت و برای رفع نیازهای اولیه خوبش، به اجتماع گرایش داشته و جامعه بشری را تشکیل داده‌اند.
- ۲) هر چند که منشأ اصلی برپایی جامعه، گرایش فطری انسان به زندگی اجتماعی است، اما مسیر سعادت حقیقی انسان از توزیع عادلانه مواهب خداوندی می‌گذرد.
- ۳) چون انسان‌ها بحسب طبیعت خود، موجوداتی اجتماعی هستند و آگاهانه به تشکیل جامعه تن داده‌اند، لذا مسیر سعادت و کمال آن‌ها از زندگی اجتماعی می‌گذرد.
- ۴) آراستگی افراد مدینه فاضله به فضیلت‌ها و کمالات انسانی به شرطی میسر است که افراد جامعه، از سلامت جسم، نیازهای مادی و لذت‌های دنیایی دست بردارند.

۲۲۴- با توجه به طبیعت‌شناسی ابن سینا، می‌توان گفت که هر موجودی با توجه به طبیعت خود ..... زیرا .....

- ۱) ضرورتاً به کمال نمی‌رسد - شرور و نقایص طبیعی در نقش مخرب طبیعت‌اند.
- ۲) ضرورتاً به کمال می‌رسد - هر موجودی منطبق بر لطف و عنایت الهی است.
- ۳) ضرورتاً به کمال می‌رسد - کمال طبیعت شیء به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کند.
- ۴) ضرورتاً به کمال نمی‌رسد - ممکن است مانع در راه طبیعت آن قرار بگیرد.

۲۲۵- ویژگی بندگان عالی خداوند که خشیت او را به دل دارند، در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) فقط از عالم طبیعت گذشته و در ماوراء‌الطبیعه تحقیق می‌کنند.
- ۲) موجودات را در ربط آن‌ها با مبدأ وجودشان واقعاً می‌شناسند.
- ۳) فقط در روابط میان پدیده‌های طبیعی تأمل می‌کنند.
- ۴) بین غایتمند بودن طبیعت و ماوراء‌الطبیعه، پیوند برقرار نمی‌کنند.

۲۲۶- با توجه به دسته‌بندی جویندگان معرفت، به عقیده شیخ اشراق چه زمانی ظلمت و تاریکی بر یک جامعه سایه می‌افکند؟

- ۱) هرگاه یک جامعه از تدبیر حکیمی که غرق در تآلله است، تهی و خالی بماند.
- ۲) اگر ریاست واقعی به دست کسی که فقط در سُور برهانی به کمال رسیده، نیفتند.
- ۳) اگر ریاست در جامعه از راه قهر و غلبه و نه از راه انتخاب مردم معین شود.
- ۴) هرگاه مقام خلافت الهی به دست کسی که صرفاً به شهود دست یافته است، نیفتند.

۲۲۷- درباره همه متكلمان می‌توان گفت .....

- ۱) هم در عرفان و انوار قلبی و هم در برهان از نوادر روزگار خود بودند.
  - ۲) مانع گسترش فلسفه و سبب رکود آن در میان مردم بودند.
  - ۳) می‌خواستند از طریق عقل و استدلال عقلی از معارف دینی دفاع کنند.
  - ۴) با فلسفه مخالف بودند و همواره از فیلسوفان انتقاد می‌کردند.
- ۲۲۸- در کدام گزینه، دلیل ملاصدرا مبنی بر این که «کسی که علم لدنی را علم نمی‌داند، قرآن کریم را نفهمیده است» به نحو دقیق‌تری بیان شده است؟
- ۱) زیرا این علم همچون معرفت شهودی از راه آموزش و تفکر حاصل نمی‌شود.
  - ۲) چون این علم، اقیانوسی است که پنهانه‌اش تمامی حقایق را فرا می‌گیرد.
  - ۳) چون قرآن کریم، مصادق کاملی از علم لدنی و اضافه شده از جانب خداست.
  - ۴) زیرا در برخی از آیات قرآن از چنین علمی برای همه انسان‌ها یاد شده است.

۲۲۹- با توجه به دیدگاه ملاصدرا ..... مربوط به ویژگی‌های متمایز موجودات است و این ویژگی نیز به خود ..... بازمی‌گردد.

- ۱) گوناگونی و کثرت - مفهوم ماهیت
- ۲) وحدت و کثرت - مفهوم وجود
- ۳) گوناگونی و کثرت - مفهوم ماهیت
- ۴) وحدت و کثرت - مفهوم وجود

۲۳۰- هدف کسانی که در حلقه‌های فکری و جلسات تدریسی علامه طباطبائی در قم شرکت داشته‌اند، کدام گزینه است؟

- ۱) به دنبال تحول در حوزه‌های علمیه و روزآمد کردن مباحث فلسفی و فکری بودند.
- ۲) می‌خواستند این حلقه‌ها به سرعت به مهم‌ترین جریان فکری و علمی قم تبدیل شوند.
- ۳) فقط تلاش می‌کردند آرای فیلسوفان اروپایی را با آرای فلاسفه اسلامی مقایسه کنند.
- ۴) به دنبال گسترش روش‌های ابداعی چون تفسیر قرآن در حوزه علمیه بودند.

دفترچه شماره ۴

آزمون شماره ۲۳

جمعه ۱۴۰۱/۰۲/۳۰

آزمون‌های سراسری کاج

گوینده درس‌درا انلاین خواه کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۲۰ دقیقه	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۳۵

عنوانیں مواد امتحانی آزمون گروہ آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			تا	از	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضی و آمار	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵ دقیقه
۶	علوم و فنون ادبی	۲۰	۱۲۱	۱۴۰	۲۰ دقیقه
۷	جامعه‌شناسی	۲۰	۱۴۱	۱۶۰	۲۰ دقیقه
۸	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰ دقیقه
۹	تاریخ	۲۰	۱۷۱	۱۹۰	۲۰ دقیقه
۱۰	جغرافیا	۲۰	۱۹۱	۲۱۰	۲۰ دقیقه
۱۱	فلسفه	۲۰	۲۱۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه

آزمون‌های سراسری گاج

ویراستاران علمی	طراحان	دروس
اسماعیل محمدزاده - مسیح گرجی مریم نوری‌نیا - فاطمه اسدی	امیرنجات شجاعی	فارسی
شاھو مرادیان - پریسا فیلو ابوالفضل شهرزاد	روح‌الله اصغری	زبان عربی
بهاره سلیمی - عطیه خادمی	مرتضی محسنی کبیر	دین و زندگی
نسترن خادم	امید یعقوبی فرد مهدیه حسامی	زبان انگلیسی
ندا فرهنگی - مریم ولی‌عابدی‌نی مینا نظری	محمد یگانه	ریاضیات
مریم پارساییان - احمد منصوری	سید‌امیر‌حسین میراسکندری	اقتصاد
شاھو مرادیان - پریسا فیلو ابوالفضل شهرزاد	روح‌الله اصغری	زبان عربی اختصاصی
مریم پارساییان	زهراء فروغی	تاریخ
مریم پارساییان	محسن مصلایی	جغرافیا
مریم پارساییان	آریتا بیدقی	جامعه‌شناسی
مریم پارساییان - کیمیا طهماسبی	حیدر جلالی - ابراهیم امینی	فلسفه

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مژرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عطیه خادمی

ویراستاران فنی: سانا ز فلاحتی - مروارید شاهحسینی - مریم پارساییان - زهراء رجبی - سپیده‌سادات شریفی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آرای: فرهاد عبدی

طرح شکل: آرزو گلفر

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - مینا عباسی - مهناز السادات کاظمی - فرزانه رجبی - ربابه الطافی

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نبش بازارچه کتاب

اطلاع‌رسانی نام: ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی: www.gaj.ir

به نام خدا

حقوق دانشآموزان در آزمون‌های سراسری گاج

داوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نماییم:

۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.

۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.

۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.

۴- سوالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک ترین سوالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.

۵- در هنگام برگزاری آزمون باید تغذیه رایگان دریافت نمایید.

۶- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.

۷- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحويل شما گردد:

- مراجعة به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

- مراجعة به نمایندگی.

۸- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:

- برگزاری جلسه مشاوره حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

- تماس تلفنی حداقل ۲ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

• تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].

- بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلافصله با تلفن ۰۶۴۲۰-۰۲۱ تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،
صدای دانشآموز است.

فارسی

بررسی آرایه‌ها: ۴ ۸

اسلوب معادله (بیت «الف»): چو می انگور شد، از زندان خم بیرون آید [همان طور که] آن که عاقل است، مجتبون می شود.
 مجاز (بیت «ب»): آفاق مجاز از جهان
 استعاره (بیت «ج»): جان بخشی به آفتاب
 تشبيه (بیت «د»): مهر خاموشی - بخیه انجومش

ایهام تناسب (بیت «و»): میان: ۱- میانه (معنی درست) ۲- کمر (معنی نادرست / متناسب با کمر)
 حس آمیزی (بیت «ه»): معنی نازک

بررسی گزینه‌ها: ۴ ۹

(۱) تشبيه: چشمۀ چشم، سرو قد، رشتۀ (نخ) جان، شمع رخ / جناس: چشمۀ و چشم (ناقص)، آب و تاب (ناقص) / ایهام: تاب (الف: پیچ و تاب ب: تابش پ: مقاومت و تحمل)

(۲) کنایه: از چشم افتادن (بی ارزش شدن) / تشبيه: آتش عشق، آتش به آب حتی برتر از آن / تضاد: آتش و آب

(۳) مجاز: چشم (مجاز از کل وجود انسان است، زیرا فقط چشم نمی خوابد، بلکه کل وجود انسان می خوابد). / تضاد: بیداری و خواب / اغراق: اغراق در نخوابیدن آن جا که می گوید: هرگز نمی خوابم.

(۴) تشخیص: ندارد / تشبيه: من [مانند] خاک / تضاد: تابی و نتابی

بررسی آرایه‌ها: ۳ ۱۰

کنایه: سیاه بودن دل
 اسلوب معادله: پیش سیدلان، آگهی اظهار مکن [همان طور که] در شهر زنگ، آینه در زنگ خوش تر است
 جناس همسان: زنگ (زنگبار) و زنگ (زنگار)

بررسی آرایه‌ها: ۲ ۱۱

تشبيه: چین زلف / تشبيه زلف به مشک خالص
 ایهام تناسب: سودا: ۱- خیال (معنی مورد نظر) ۲- سیاهی (معنی غایب / تناسب با زلف)

ایهام: چین: ۱- شکن ۲- کشور چین

استعاره: جان بخشی به باد صبا

بررسی سایر گزینه‌ها: ۳ ۱۲

(۱) چشم باز و دل بیدار نمی دانم [که] چیست
 (۲) خواهم [که] به درت روم به صد آه
 (۴) دیدی [که] چگونه زد به زمین آفتاب را

(۱) آن مه طوبی تبار حورسرشت: بدل

۱ ۲ معادلهای معنایی گزینه (۲): محظوظ: مانع / بادی:

آغازکننده / طاق: فرد / عتاب: تندي
 واژگان غیرمرتب در سایر گزینه‌ها:

(۱) پارسا

(۳) ملالت

(۴) بهره‌مند

۴ ۲ تجربید: در لغت به معنای تنهایی گریدن؛ ترک گناهان و اعراض

از امور دنیوی و تقریب به خداوند؛ در اصطلاح تصوف، حالی شدن قلب سالک از آن چه جز خداست. (تقریب: دل خود را متوجه حق کردن، دل از علایق بریدن و خواست خود را فدای خواست از لی کردن، فد شمردن و یگانه دانستن خدا؛ تفریبد را عطّار در معنی گم شدن عارف در معروف به کار می برد؛ یعنی وقتی که در توحید غرق شد، آگاهی از این گمشدگی را گم کند و به فراموشی سپارد.)

طرح افکنندن: کنایه از بنا نهادن (طرح ظلم افکنندن: سبب پیدایش و گسترش ظلم شدن، بنیان ظلم نهادن)

ارتفاع: محصول زمین‌های زراعتی

خفایا: ج خفیه، مخفیگاه‌ها

غایی: منسوب به غایت، نهایی

۲ ۳ معنی درست واژه:

گربت: غم، اندوه (گربت جور: اندوه حاصل از ظلم و ستم)

۱ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) اهتزاز: جنبش

(۳) سورت: شدت، تندي، تیزی

(۴) صریح: آشکار، روشن

۳ ۵ املای درست واژه‌ها: حظ / گذاریم / مترصد

(۶) (ج) خاسته

(۵) سمن

۴ ۷ قصه‌های دوشنبه: آلفونس دوده / سندبادنامه: ظهیری

سمرقندی / ارمیا: رضا امیرخانی [۳ مورد]

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) غزلواره‌ها: شکسپیر [۱ مورد]

(۲) مسافر: یوهان کریستوف فریدریش شیلر / دری به خانه خورشید: سلمان هراتی [۲ مورد]

(۳) سانتا ماریا: سیدمه‌هدی شجاعی / هوا را از من بگیر خندهات را نه: پابلو

(۴) نرودا [۲ مورد]

بررسی ایات: ۲۴

ه) گر نمی بینی جمال یار تو / خیز منشین، می طلب اسرار تو؛ معرفت (وادی سوم)
ج) گر شد این جا جزو و کل کلی تباہ / کم شد از روی زمین یک برگ کاه؛ استغنا
(وادی چهارم)

د) گر بسی بینی عدد، گر اندکی / آن یکی باشد در این ره در یکی؛ توحید
(وادی پنجم)

الف) گوید اصلاً می ندانم چیز من / وان ندانم هم ندانم نیز من؛ حیرت (وادی ششم)
ب) بحر کلی چون به جنبش کرد رای / نقش ها بر بحر کی ماند به جای؟؛ فقر و
فنا (وادی هفتم)

۴ مفهوم مشترک ایات سؤال و گزینه (۴): ارزشمندی انسان و
دعوت به خودشناسی

بررسی سایر گزینه ها:

۱) اغراق در دلربایی یار

۲) ضرورت ترک خود برای رسیدن به کمال

۳) ناتوانی موجودات در درک و شناسایی خداوند

۱ چه: مفعول

امیدوار: مسند

غبار: نهاد

غبار: نهاد

۴ در این گزینه فعل به قرینه لفظی حذف شده است.

۱۵ بررسی سایر گزینه ها:

۱) به سرت سوگند [می خورم]

۲) اندر پیام آن به [تر است] که تو بسیار نپویی

۳) افسوس [می خورم]

۳ ترکیب اضافی: جسمشان، لطافتش، چشمشان، رویشان،

لبشان، ذوق ساغر [۶ ترکیب]

ترکیب وصفی: جانی دگر (جان دگری)، نور الهی، چشم مست، روی باده رنگ،

لب باده رنگ [۵ ترکیب]

۳ مفهوم گزینه (۳): فرا رسیدن بهار

مفهوم مشترک سایر گزینه ها: غمگینی شاعر

۲ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۲): ضرورت توجه

کردن حاکمان به مردم / تداوم حکومت با تکیه کردن بر مردم میسر است.

۴ مفهوم سایر گزینه ها:

۱) وجود مشاوران حکومتی دانا و عادل موجب تداوم حکومت است.

۳) ارزشمندی درجات معنوی

۴) استعنای اهل عرفان از ماذیات

۴ بررسی سایر گزینه ها:

۱) روشن نشدن دل و روان از هر دو

۲) پر اندیشه بودن جان از فرزند و زن

۳) میل به رهایی از امر ناراحتکننده (شک به زن و فرزند)

۱ مفهوم گزینه (۱): ارزشمندی عشق و روزی

مفهوم مشترک سایر گزینه ها: دشمنی روزگار با اهل فضل و هنر

۲ مفهوم گزینه (۲): ضرورت هم نشینی با نیکان

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه ها: ضرورت بر جا نهادن نام نیک / از

انسان تنها نام نیک بر جا می ماند.

۳ مفهوم گزینه (۳): پاکان، همواره در معرض تهمت اند.

مفهوم مشترک سایر گزینه ها: نهراسیدن پاکان از تهمت

۳ مفهوم گزینه (۳): فقر، موجب غنایست.

مفهوم مشترک شعر سؤال و سایر گزینه ها: مژده و بشارت

٣٥ ترجمه کلمات مهم: إثمار: میوه دادن / فسیله: نهال /

بستغرق: طول می‌کشد / قد لا یرى: ممکن است نبیند / أثمار: میوه‌ها (جمع «ثمر»)

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) «إثمار: میوه دادن ...» مصدر است.

۲) «فسیله: نهال», «أثمار: میوه‌ها»؛ به تفاوت «إثمار» و «أثمار» دقت داشته باشید.

۳) «قد: ممکن است، شاید» نه «قطعاً», «أثمار: میوه‌ها» جمع «ثمر» است.

نمی‌بیند (← نبیند)

٣٦ ترجمه کلمات مهم: سلوک‌الإنسان: رفتار انسان / یهّدّد

تهدیداً: قطعاً تهدید می‌کند / قد سبب: باعث شده است

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) «سلوک: رفتار» نه «کارها», «تهدیداً» مفعول مطلق تأکیدی است و ترجمه

نشده است، «قد سبب: باعث شده است».

۲) «یهّدّد: تهدید می‌کند» نه «به هم زده است»، مفعول مطلق تأکیدی

نادرست ترجمه شده است.

۳) «رفتاری که انسان دارد» اشتباه است، «قد سبب: باعث شده است» باید

ماضی نقلي ترجمه شود.

٣٧ ترجمه کلمات مهم: إنما: فقط، تنها / البصير: بینا، انسان

بابصیرت / من: کسی است که / أناز الله: خداوند روشن کرده است / ألقى:

افکنده است، انداخته است / الحكمة: حکمت

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) ادات حصر «إنما» ترجمه نشده است، «ألقى: افکنده است» نه «قرار داده است».

۲) «الحكمة» معروف است نه نکره، «قرار داده باشد» ترجمه نادرستی است.

۳) «إنما: فقط» ترجمه نشده است، «ألقى: افکنده است» معلوم است.

۴) دقت کنید «تعديي الظالمين: همانند ستمنگران» درست است،

نه «ستمنگرانه!»

٤١ ٣٩ «أعنًا = أعن + نا: ما را یاري کن» فعل امر است.

ترجمة درست عبارت: «پروردگار؛ ما را بر سختی‌های روزگار یاری فرما.

٤٢ ٣٥ اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) «نيکی کنید: أحسنووا» نه «كونووا مُحسنین: نیکوکار باشید»

۲) «دوست دارید» مضارع است نه ماضی.

۳) «إن: اگر» در عبارت سؤال نداریم و کلّاً ترجمه عبارت دیگری است.

٤٣ ٣٥ زبان عربی (عمومی)

■ مناسب ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریف مشخص کن (۳۵ - ۲۶):

٤٤ ٣٦ ترجمه کلمات مهم: فيما رحمة = فبرحمة: پس به واسطه

رحمتی / لِنَت: نرم خو شدی

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) «رحمة: رحمتی» نکره است، عدم ترجمه «من»

۲) «لنَت» ماضی است، نه امر!

۳) «رحمة: رحمتی» نکره است، «این» معادلی ندارد، حرف «ب» در «فبما»

ترجمه نشده است.

٤٥ ٣٧ ترجمه کلمات مهم: عین سهرت: چشمی که بیدار مانده است /

عُصْت: بر هم نهاده شده است / لن تكون: نخواهد بود / يوم تبكي: در روزی که

می‌گریند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) «عین: چشمی» نکره است، «اگر» معادلی ندارد، «تَبَكَّي: گریه می‌کنند»

۲) ضمیر «ه» ترجمه نشده است، «محارِم: حرام‌ها» نه «گناهان»، «لن تكون:

نخواهد بود» باید مستقبل منفی ترجمه شود.

۳) «هر چشمی» نادرست است، «تنها چشمی» معادلی ندارد.

٤٦ ٣٨ ترجمه کلمات مهم: الذين: کسانی که / ينظرون: نگاه می‌کنند /

بتفاؤل: با خوشبینی، خوشبینانه / يقومون بأعمال: به کارهای مبادرت

می‌ورزند / سوف تَنْفَع: سود خواهد رساند / الآخرين: به دیگران

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) «نگاهشان» نادرست است، «سوف تَنْفَع» مستقبل است، «ينظرون: نگاه می‌کنند»

۲) «برخی از افراد» نادرست است، «و» معادلی ندارد، سود می‌رساند (→ سود

خواهد رساند)

۳) «نگاه خوشبینانه» معادل با عبارت نیست، «الآخرين» مفعول است نه

فاعل، ضمیر «تَنْفَع: سود خواهد رساند» نادرست ترجمه شده است.

٤٧ ٣٩ ترجمه کلمات مهم: عنـدمـا: هنـدمـا: عـندـمـا: هـنـگـامـی: کـه / يـمـدـحـلـ: دـاخـلـ

مـیـشـود / الـوـالـدـ الـبـیـتـ: پـدرـ بـهـ خـانـهـ / يـسـلـمـ عـلـیـهـ أـعـضـاءـ الـأـسـرـةـ: اـعـضـاءـ

خـانـوـادـهـ بـهـ اوـ سـلـامـ مـیـکـنـدـ / يـرـوحـ نـحوـهـ: بـهـ سـوـیـ اوـ مـیـرـودـ / ولـدـ الـصـغـیرـ:

فرـزـنـدـ خـرـدـسـالـشـ

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) «پـدرـ خـانـهـ: الـوـالـدـ الـبـیـتـ» با عبارت هماهنگی ندارد، «ولـدـ» فـاعـلـ «يـرـوحـ» است.

۲) «تا» ترجمه نادرستی است، ضمیر «اش» معادلی ندارد.

۳) «أعضاء» فـاعـلـ است نـهـ مـفـعـولـ!

(۳) ترجمه: نزدیک است که شاعر شودا ((*)، «الشعر: مو» در متن آمده است نه شعر و شاعری!)

(۴) ترجمه: توانایی‌های عقلی و ذهنی خود را بالا می‌بردا (✓)

براساس متن ۱ ۳۹

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) ترجمه: ممکن است درختان گردو بیش از یک قرن زندگی کنند! ((✓)، با توجه به صفت «العمرمة» بودن درخت گردو)

(۲) ترجمه: درخت گردو به توجه و اهتمام نیاز ندارد! ((*)، در متن آمده است که نیازمند توجه زیاد نیست!)

(۳) ترجمه: درختان گردو اغلب در دشت‌ها رشد می‌کنند! ((*)، چون در متن آمده است که در زمین‌ها و مناطق بلند و مرتفع رشد می‌کنند!)

(۴) ترجمه: هر کس در زندگی اش یک گردو بخورد، دچار سکته نخواهد شد! ((*)، مشخص است که این گزاره نادرست است.)

■ گزینه نادرست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۰ – ۴۲):

۲ ۴۰ برای تشخیص لازم یا متعددی بودن فعل مجھول، باید به شکل اصلی آن؛ یعنی معلوم آن نگاه کنیم که طبیعتاً متعددی است. تمام فعل‌های مجھول طبیعتاً متعددی هستند.

۱ ۴۱ «تفَضُّل» در صیغه للغاتیه است.

۱ ۴۲ «العمرمة» حرکت‌گذاری شده است و مشخص است که اسم مفعول است نه فاعل؛ چون عین الفعلش حرکت فتحه دارد.

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۵۰ – ۵۲):

۲ ۴۳ دو اشتباه در این عبارت وجود دارد:

۱- «يَحْسِبُ» درست است؛ چون مجھول است.

۲- «مُحَاسِبَة» درست است، بر وزن «مُفَاعَلَة»

۲ ۴۴ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) ترجمه: اجازه، اجازه دادن: اجازه دادن به کسی برای انجام کاری! (✓)

(۲) ترجمه: اسید: موادی که برای نابود کردن حشرات مضر استفاده می‌شود! ((*)، این تعریف برای واژه «المبيدات: آفتکش‌ها» است.)

(۳) ترجمه: جغد: پرندگانی که چشمانش حرکت نمی‌کنند و در شب از لانه‌اش بیرون می‌آید! (✓)

(۴) ترجمه: محیط زیست: طبیعتی که ما را احاطه می‌کند و ویژگی‌های مخصوص به خود را دارد! (✓)

۲ ۴۵ «بغْتَةً: ناگْهَان» مترادف‌ش «سریعَةً» نیست! «بغْتَةً = فَجَاءَ».

۲ ۴۶ برای منادا قرار دادن یک اسم مؤنث باید از «[یا] أَيْتُهَا» استفاده کنیم: «یا أَيْتُهَا الأَمْهَاتُ!»

■ متن زیر را با دقّت بخوان، سپس متناسب با آن به سوالات زیر پاسخ بده (۴۲ – ۴۶):

درخت گردو از درختان کهن‌سال به شمار می‌آید که دارای شاخه‌های کشیده شده است و ارتفاع این درخت به بیش از ده متر می‌رسد و زیستگاه اصلی آن، مناطق میانه و غربی قاره آسیاست، اما اکنون در بسیاری از مناطق کشت می‌شود و آن به خاطر توانایی آن بر سازگاری و رشد در محیط‌های مختلف است.

درخت گردو از درختانی است که نیاز به توجه زیاد ندارد اما ترجیح می‌دهد در مناطقی رشد کند که در آن آب‌ها وجود دارد و ارتفاع بلند دارند. و گردو فوائد زیادی برای انسان دارد؛ از جمله: این‌که مو را تقویت می‌کند و از ریزش آن جلوگیری می‌کند، و در کاهش سطح کلسترول در خون عمل می‌کند و انسان را از سکته‌های قلبی و مغزی حفظ می‌کند و هم‌چنین باعث بهبود عملکرد مغز و سلول‌ها در آن می‌شود!

۴ ۳۶ [گزینه] نادرست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) ترجمه: مردم در سراسر دنیا اقدام به کاشت نهال‌های گردو به خاطر فوائد سیارش کرده‌اند! (✓)

(۲) ترجمه: ایران از زیستگاه‌های اصلی به شمار می‌آید که در آن درخت گردو رشد کرده است! (✓)

(۳) ترجمه: درختان گردو به آب‌های کافی نیازمند هستند و در زمین‌هایی بلند رشد می‌کنند! (✓)

(۴) ترجمه: درخت گردو بلند است و گاهی ارتفاع شاخه‌هایش به ده متر می‌رسد! ((*)، ارتفاع درخت بیش از ده متر است نه ارتفاع شاخه‌ها!!)

۴ ۳۷ درخت گردو در بسیاری از کشورها رشد می‌کند .....

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) ترجمه: زیرا آن، از درختان کهن‌سال و بلند است! (✗)

(۲) ترجمه: زیرا این کشورها زیستگاه اصلی آن هستند! (✗)

(۳) ترجمه: زیرا نیازمند توجه زیادی نیستند! (✗)

(۴) ترجمه: زیرا قابل رشد در شرایط مختلف است! (✓)

۳ ۳۸ [گزینه] نادرست را مشخص کن:

کسی که به طور منظم هر روز گردو می‌خورد، .....

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) ترجمه: حافظه‌اش قوی تر می‌شود! (✓)

(۲) ترجمه: احتمال دچار شدنش به بیماری‌های قلبی کم می‌شود! (✓)

دین و زندگی

۳ ۵۱ در داستان «بشر بن حارث» و امام کاظم (ع) می‌خوانیم که وقتی او ماجرا را از خدمتکار خود شنید، لحظاتی به فکر فرو رفت و جمله امام کاظم (ع): «اگر بنده می‌بودم، بندگی می‌کرد و حُرمت صاحب خود را نگه می‌داشت.» چون تیری بر قلبش نشست و او را تکان داد و بالاخره در سلک مردان پرهیزکار و خداپرست درآمد.

۱ ۵۲ تکرار توبه، اگر واقعی باشد، نه تنها به معنی دور شدن از خداوند نیست، بلکه موجب محبوب شدن انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می‌شود، لذا خداوند می‌فرماید: «إِنَّ اللَّهَ يَحْبُّ التَّوَابِينَ ... : خداوند کسانی را که زیاد توبه می‌کنند، دوست دارد ...» کلمهٔ تواب اسم مبالغه است و نشان‌دهندهٔ تکرار توبه است.

۴ ۵۳ این شعر مرتبط با یکی از حیله‌های شیطان یعنی «نامید کردن از رحمت الهی» است که انسان با خود می‌گوید که کار از کار گذشته و پرونده عمل نزد خداوند آنقدر سیاه است که دیگر توبه‌ام پذیرفته نیست، در حالی که آدمی، هر قدر هم که بد باشد، اگر واقعاً توبه کند و نادم و پشیمان شود، حتماً خداوند توبه‌اش را می‌پذیرد.

۳ ۵۴ در آیهٔ ۷۰ سورهٔ فرقان می‌خوانیم: «کسی که بازگردد و ایمان آورد و عمل صالح انجام دهد خداوند گناهان آنان را به حسنات تبدیل می‌کند زیرا خداوند آمرزند و مهربان است.» آمرزند و مهربان بودن همان صفت «غفور و رحیم» است.

۲ ۵۵ اگر مردم کوتاهی کنند و اقدامات دلسوزان جامعه به جایی نرسد و به تدریج انحراف از حق ریشه بدوازند، اصلاح گناهان اجتماعی مشکل می‌شود و نیاز به تلاش‌های بزرگ و فعالیت‌های اساسی و زیر بنایی پیدا می‌شود تا آن‌جا که ممکن است نیاز باشد انسان‌های بزرگی جان و مال خود را تقدیم کنند تا جامعه را از تباہی برهانند و مانع خاموشی کامل نور هدایت شوند.

۱ ۵۶ توبه پاک شدن از آلودگی‌ها و گناهان است و توبه گناهان را از قلب خارج می‌کند و آن را شستشو می‌دهد، به همین جهت این عمل را «پیرایش» یا «تخلیه» نیز می‌گویند و در این باره پیامبر اسلام (ص) می‌فرماید: «التائب من الذنب كمن لا ذنب له: کسی که از گناه توبه کرده مانند کسی است که هیچ گناهی نکرده است»، دقت شود گزینه‌های (۲) و (۴) از سخنان امام علی (ع) است و در آیهٔ ۳۵ سورهٔ زمر می‌خوانیم: «... لَا تقنطوا مِن رَحْمَةِ اللَّهِ ... أَنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ...» از رحمت الهی نامید نباشد ... چرا که او آمرزندۀ مهربان است.»

۳ ۵۷ موارد (الف) و (د) از آثار مثبت حوزهٔ عدل و قسط هستند و موارد (ب) و (ج) از آثار مثبت حوزهٔ علم هستند.

۱ ۴۷ ما تا به حال دو ارادت یا ساختار برای تأکید یاد گرفته‌ایم:

۱- «إنَّ» برای تأکید کل جمله اسمیه

۲- مفعول مطلق تأکیدی

در گزینهٔ اول هر دوی این‌ها وجود دارد و از بقیه تأکیدش بیشتر است. («إنَّ» و «تفویه»)

۴ ۴۸ مستثنی منه، «المُسْلِمُونَ» است و جمع مذکور سالم است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «اللَّيْلُ» مستثنی منه است. (مفرد)

۲) «فَسَائِلُ» مستثنی منه است. (جمع مكسر)

۳) «الآمَاكِنُ» مستثنی منه است. (جمع مكسر)

۲ ۴۹ در عبارت دوّم، مستثنی «إِذَا» از هیچ واژه‌ای جدا نشده و

مستثنی منه در عبارت نیامده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «كُلُّ شيء» مستثنی منه است.

۳) «أَحَدُ» مستثنی منه است.

۴) «فتیة» مستثنی منه است.

۳ ۵۰ در این آیه چهار ضمیر «ي» وجود دارد: «رَبُّ (= رَبِّي)»،

«إِجْلَانِي»، «ذَرِّيَّتِي»، «دُعَاءُ (= دُعَائِي)».

دقّت گنید: ضمیر «ياء» متکلم وحده ممکن است از واژه حذف شود و فقط

یک کسره در آخر آن بماند.

٦٤ ۲ اولین آیاتی که بر پیامبر اکرم (ص) نازل شد (مُنْزَل) و آغازگر

رسالت وی بود، درباره دانش و آموختن بود و این موضوع یعنی علم دوستی در آیه «قل هل یستوی الَّذِينَ ...» مشهود است و رسول خدا در کار دعوت به توحید، افق نگاه انسان‌ها را از محدوده زندگی دنیاگی فراتر برد و آنان را با زندگی در آخرت آشنا کرد (معاد) و این موضوع در آیه «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلِهِمْ أَجْرٌ عِنْ دُرْبِهِمْ وَلَا خُوفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ» مذکور است.

٦٥ ١ دعوت به تفکر و تعقل، تدبیر و خردورزی در جای جای این

کتاب آسمانی مشاهده می‌شود نزول تدریجی آیات قرآن‌کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر، سدّ جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست و یکی از جاهل‌ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت.

پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «... هر شاگردی که برای تحصیل علم [نه] به قصد شهرت و نه برای تظاهر و تفاخر، به خانه عالمی رفت و آمد کند، در هر گامی، ثواب و پاداش عبادت یک ساله عابد برای او منظور می‌گردد ...»

٦٦ ١ دستور خداوند اطاعت از خداوند و پیامبر او و امامان معصوم

(ع) است که در آیه شریفه «اطبِعُوا اللَّهَ وَ اطبِعُوا الرَّسُولَ ...» مذکور است ولی خلفای بنی‌امیه و بنی‌عباس از دایره ولایت الهی خارج شدند و آنان نه بر اساس دستورات الهی بلکه براساس امیال خود حکومت کردند.

رسم فرخ‌زاد در پاسخ زهرة بن عبد‌الله فرمانده سپاه مسلمانان درباره برابری و مساوات گفت: راست می‌گویی، اما در میان مردم ایران، سنتی از زمان اردشیر رایج شده که با دین شما سازگار نیست. کشاورز و پیشه‌ور حق ندارند به طبقه بالاتر روند و از امتیازات آن برخوردار شوند، اگر این طبقات در ردیف اشراف قرار گیرند، پا از گلیم خود درازتر خواهند کرد و با اعیان و اشرف به سنتی برخواهند خواست و این موضوع با آیه شریفه «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رَسُولًاٰ بِالْبَيِّنَاتِ ...» که درباره برابری و مساوات است در تقابل است.

٦٧ ٣ زهرة بن عبد‌الله گفت: مردم همه از یک پدر و یک مادر زاده

شده‌اند و همه برادر و خواهر یکدیگرند.

رسم گفت: این نیز خیلی خوب است اگر ما این‌ها را پیذیریم شما باز خواهید گشت؟ پاسخ داد: آری قسم به خدا به سرزمین‌های شما دیگر قدم نخواهیم گذاشت مگر برای تجارت.

رسم گفت: راست می‌گویی، اما در میان ما مردم ایران، سنتی از زمان اردشیر رایج شده که با دین شما سازگار نیست. کشاورز و پیشه‌ور حق ندارند به طبقه بالاتر روند و از امتیازات آن برخوردار شوند، اگر این طبقات در ردیف اشراف قرار گیرند، پا از گلیم خود درازتر خواهند کرد و با اعیان و اشرف به سنتی برخواهند خواست، این موضوع با آیه شریفه «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رَسُولًاٰ بِالْبَيِّنَاتِ ...» هم‌آوایی دارد.

٥٨ ٣ قرآن‌کریم در همان زمان نزول که این عمل (زنای) فراوان بود، در مقابل آن ایستاد و آن را گناه کبیره شمرد، این حکم نه تنها برای دیروز بلکه برای امروز و فردای انسان‌ها باقی است تا هیچ‌گاه موقعیت خانواده متزلزل نشود و سلامت جسمی و روحی انسان‌ها به خطر نیافتد، قرآن‌کریم می‌فرماید: «وَ لَا تَقْرِبُوا الَّذِي أَنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَ سَاءَ سُبْبِلًا: بِهِ زَنَا نَزَدِكُ نَشْوِيدُ قُطْعًا آنَ عَمَلِي سیار زشت و راهی ناپسند است.»

٥٩ ١ اشرافی‌گری، تجمل‌گرایی برخی مسئولین و فساد اداری و مالی، یکی از مهم‌ترین عوامل عقب‌ماندگی اقتصادی و به وجود آمدن فاصله طبقاتی است که علاوه بر آثار منفی اقتصادی باعث بی‌اعتمادی عمومی و رواج تجمل‌گرایی و مصرف‌گرایی در میان مردم می‌شود بنابراین، بر مسئولین و مدیران کشور واجب است که از این شیوه زندگی اجتناب کنند و با اسوه قرار دادن خود، دیگران را به سوی یک اقتصاد سالم دعوت کنند.

٦٠ ٢ در بخشی از آیه ١٥٩ سوره توبه می‌خوانیم: «... ام من اسْسَنْ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَاعَ جَرْفَ هَارِ فَانْهَرَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمِ وَ اللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ: ... یا کسی که بنای خود را بر لبّه پرتابگاهی در حال سقوط ساخته و با آن در آتش دوزخ فرو می‌افتد؟ و خداوند گروه ستمکاران را هدایت نمی‌کند.»

ایجاد پایگاه‌های اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی به منظور اشاعه فرهنگ و معارف اسلامی و مقابله با اندیشه‌های کفرآمیز و ابتدال اخلاقی، مستحب است و در مواردی واجب کفایی؛ افرادی که توانایی علمی، فنی و مالی آن را دارند باید به ایجاد آن مبادرت ورزند.

٦١ ١ در زمینه احکام اقتصاد، باید قبل از ورود به عرصه کار و تجارت با احکام تجارت آشنا شویم تا گرفتار کسب حرام نگردیم، لذا امام علی (ع) در این باره می‌فرماید: «یا معاشر التجار الفقه ثم المتجر: ای گروه تاجر و بازرگانان اول یادگیری مسائل شرعی تجارت، سپس تجارت کردن.»

٦٢ ٤ قوی شدن بدن وقتی ارزشمند است که قوت بازو سبب تواضع و فروتنی انسان شود، نه فخرفروشی بر دیگران و شرط‌بندي از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی است و انجام آن حتی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی نیز حرام است لذا شرط‌بندي در هر شرایطی حرام است.

٦٣ ٣ اشرافی‌گری و تجمل‌گرایی برخی مسئولین و فساد اداری و مالی، یکی از مهم‌ترین عوامل عقب‌ماندگی اقتصادی و به وجود آمدن فاصله طبقاتی است که علاوه‌بر آثار منفی اقتصادی سبب بی‌اعتمادی مردم می‌شود و مقابله با آن در راستای حرکت به سوی عدالت و قسط است.

۱ ۷۳ ویل دورانت، در تاریخ تمدن خود نوشته است: «بسیاری از

هنرها و فنون برجسته اروپایی همچون معماری، اسلحه‌سازی و ... را مدیون صنعتگران مسلمان می‌داند».

آگاهی به قانون و حقوق ابتدا با ترجمه آثار اسلامی اتفاق افتاد و فوایدی برای تمدن جدید داشت.

۲ ۷۴ پیشرفت علمی پایه‌های استقلال یک ملت را تقویت می‌کند و

مانع تسلط بیگانگان می‌شود و مقام معظم رهبری در این باره این‌گونه تذکر می‌دهند: «باید علم را که مایه اقتدار ملی است همه جدی بگیرند و دنبال کنند

... باید استعدادهای یک ملت به کار افتد تا یک ملت به معنای حقیقی کلمه، عالم بشود».

۳ ۷۵ با توجه به آیه شریفه: «ادع الى سبیل رَبِّك بالحكمة و الموعظة

الحسنة و جادلهم بالّتی هی احسن ... : به راه پروردگاری دعوت کن با دانش استوار و اندرز نیکو و با آنان به شیوه‌ای که نیکوتر است، مجادله نما ...» سه

روش تبلیغی پیامبر (ص) به ترتیب: ۱- دانش استوار - ۲- اندرز نیکو - ۳- مجادله احسن و این آیه اشاره به مسئولیت ما مسلمانان در حوزه علم یعنی «ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام» دارد.

۴ ۶۸ در پایه‌های استوار تمدن اسلامی یا همان معیار تمدن

اسلامی، مفهوم عدالت محوری در جامعه به طوری که در آن مظلوم بتواند به آسانی (سهولت) حق خود را از ظالم بستاند در آیه شریفه «لقد ارسلنا ... لیقوم

الّاَسْ بِالْقَسْطِ» مذکور است و یکی از اهداف مهم پیامبر اکرم (ص) ارتقای جایگاه خانواده، به عنوان کانون رشد و تربیت انسان‌ها و مانع اصلی فساد و

تباهی بود و رسول خدا (ص) با گفتار و رفتار خویش انقلابی عظیم (تحولی بزرگ) در جایگاه خانواده و زن پدید آورد و این موضوع در آیه شریفه «و من آیاته ان خلق لكم ... انّ فی ذلک لآیات لقوم یتَفَکَّرُون» آمده است.

۵ ۶۹ از جمله برنامه‌های یک انسان مسلمان، مشارکت و تلاش او در

ایجاد جامعه‌ای بر اساس معیارهای اسلامی (ملزوم) از این رو، لازم است که ابتدا معیارهای (شاخصه‌های) یک تمدن اسلامی را که قرآن‌کریم و پیشوایان به

ما معرفی کردند، بشناسیم (لازم) و برای تحقق هرچه بهتر آن‌ها در جامعه، برنامه‌ریزی و تلاش کنیم.

۶ ۷۰ آنان معتقد بودند که آدم در بهشت اولیه مرتكب گناه شده

است و این گناه به فرزندان آدم نیز سرایت کرده و هر کسی با گناه اولیه به دنیا می‌آید، بنابراین هر کودکی پس از تولد باید غسل ویژه‌ای (غسل تعمید) داده

شود تا از آن گناه پاک گردد.

حدود قرن هفتم میلادی و در اواسط قرون وسطی در همسایگی سرزمین اروپا،

تمدن اسلامی متولد شد و طی دو تا سه قرن به مرحله شکوفایی رسید و بر محیط‌های پیرامون خود پرتو افکند.

۷ ۷۱ امام خمینی (ره) می‌فرماید: «نکته مهمی که همه ماید به

آن توجه کنیم و آن را اصل و اساس سیاست خود با بیگانگان قرار دهیم، این است که دشمنان ما و جهان خواران تاکی و تاکجا ما را تحمل می‌کنند و تا چه

مرزی استقلال و آزادی ما را قبول دارند، به یقین آنان مرزی جز عدول از همه هويت‌ها و ارزش‌های معنوی و الهی مان نمی‌شناسند».

۸ ۷۲ مسئولیت‌های ما در حوزه قسط و عدل در تمدن جدید

عبارتند از: «مبازه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت و صبر» و «استحکام بخشیدن به نظام اسلامی» است. (رد گزینه‌های (۱) و (۲)) و هر دو

مفهوم مربوط به «استحکام بخشیدن به نظام اسلامی» است، استحکام و اقتدار

نظام حکومتی یک کشور مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است، یک کشور ضعیف، به طور طبیعی مزبور می‌شود و همراه

و همدلی در دنیا نمی‌یابد، استحکام پایه‌های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر، توسعه عدالت در همه ابعاد، تقویت اتحاد ملی و انسجام اسلامی و

مشارکت عمومی و عمل به وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از منکر از مهم‌ترین عوامل استحکام نظام اسلامی است.

۱ ۸۱ گیاهان مزرعه ما در حال مرگ هستند. من می‌دانم که آن‌ها

برای همیشه دوام نخواهند داشت، اما تا زمانی که ما می‌توانیم، باید تمام تلاش خود را برای زنده نگه داشتن آن‌ها انجام دهیم.

- (۱) برای همیشه
- (۲) تا زمانی که
- (۳) در پایان
- (۴) به عنوان یک واقعیت

۱ ۸۲ در عرض ۳ ساعت به من گفتند که من فرزند واقعی پدر و

مادرم نیستم و والدین بیولوژیک من در کشور دیگری زندگی می‌کنند. قبل از این‌که بتوانم حتی شروع کنم به فهمیدن [این که باید] چه کار کنم به مدتی زمان نیاز دارم تا همه این‌ها (این اطلاعات جدید) را هضم کنم.

- (۱) جذب کردن؛ هضم کردن
- (۲) پیش‌بینی کردن
- (۳) اسکن کردن
- (۴) نشان دادن

۳ ۸۳ دیشب مقاله‌ای خواندم و فهمیدم علت اصلی تغییر اقلیم

سوزاندن سوخت‌های فسیلی برای تولید انرژی است.

- (۱) سنگ
- (۲) منبع
- (۳) سوخت فسیلی
- (۴) تنظیم؛ ترتیب

۴ ۸۴ سیاری از مردم فکر می‌کنند [که] این فقط به خاطر ماشین‌ها

و کارخانه‌ها است، اما آلودگی هوا از منابع بسیار مختلفی ناشی می‌شود.

- (۱) جزر و مد
- (۲) تغییر
- (۳) محدوده
- (۴) آلودگی

۲ ۸۵ بازار روزبهروز در حال تغییر است. این روزها تقاضای رو به

افزایشی برای خودروهایی وجود دارد که از نظر سوخت مقرر را به صرفه‌تر

هستند.

- (۱) عملکرد
- (۲) تقاضا
- (۳) لبه
- (۴) نوع

۳ ۸۶ اصلاً شکر نداریم، آخرش را وقتی کیک درست می‌کردم صرف

کردم.

- (۱) جذب کردن
- (۲) تحسین کردن
- (۳) [تا آخر] مصرف کردن
- (۴) توجه کردن

۱ ۸۷ فتوسنتر چیزی است که انرژی نورانی از خورشید را برای

گیاهان به انرژی شیمیایی تبدیل می‌کند.

- (۱) شیمیایی
- (۲) مکانیکی
- (۳) الکتریکی
- (۴) هسته‌ای

زبان انگلیسی

۴ ۷۶ بالاخره کمیته آماده اعلام تصمیم خود بود. آن‌ها تصمیم خود را گرفته بودند.

توضیح: در صورتی که دو فعل در گذشته با فاصله زمانی از یکدیگر انجام شده باشند، برای فعلی که ابتدا انجام شده از زمان گذشته کامل (در این مورد "had made up") و برای فعل دوم از زمان گذشته ساده (در این مورد "were") استفاده می‌شود.

۱ ۷۷ چرا خودتان را دست‌کم می‌گیرید و فقط می‌گویید نمی‌توانید هیچ کاری انجام دهید؟ اگر به سوالات ریاضی فکر می‌کردید، آن‌ها را متوجه می‌شید.

توضیح: با توجه به کاربرد فعل آینده در گذشته ساده در بند جواب شرط (در این مورد "would understand") جمله شرطی دارای ساختار شرطی نوع دو است و در بند شرط به فعل گذشته ساده (در این مورد "thought") نیاز داریم.

جمله شرطی نوع دوم معمولاً اتفاقاتی را بیان می‌کند که در واقعیت اتفاق نمی‌افتد و بیشتر جنبه خیالی دارد.

۲ ۷۸ با [وجود] تمام گیاهان سخت و کندرشد بخش [درختان] چوب سخت (منظور درختانی است که دارای چوب بادامی هستند)، تمام هرس‌ها در این جنگل جوان باید به این صورت تدریجی انجام شود.

توضیح: فعل "do" (انجام دادن) در اینجا جزء افعال متعدد است و به معنول نیاز دارد. با توجه به این‌که مفعول این فعل ("pruning") پیش از جای خالی قرار گرفته است، در جای خالی به فعل مجھول نیاز داریم. در بین گزینه‌ها تنها گزینه (۲) دارای ساختار مجھول است.

۴ ۷۹ اگر به فیلم‌های اکشن علاقه داشتید، پس از دیدن آن فیلم، حال شما بد نمی‌شد.

توضیح: با توجه به کاربرد فعل گذشته ساده در بند شرط (در این مورد "were") جمله شرطی دارای ساختار شرطی نوع دو است و در بند جواب شرط به فعل آینده در گذشته ساده (در این مورد "wouldn't get") نیاز داریم.

۳ ۸۰ در حیاط خلوت مادر بزرگم چند وُل (نام عمومی گروهی از جوندگان کوچک شبیه به موش) هست. غذای اصلی آن‌ها علف و دانه است، اما ریشه هم صرف می‌کنند.

- (۱) قدردانی کردن
- (۲) به چالش کشیدن
- (۳) مصرف کردن
- (۴) انتظار داشتن

در حالی که غذا خوردن در یک رستوران یک تفریح لذتبخش و گاه و بی‌گاه است، اکثر افراد و خانواده‌ها غذای خود را در خانه آماده می‌کنند. برای تهیه صبحانه، ناهار و شام روزانه، این افراد باید غذاها و مواد لازم را در دسترس و آماده استفاده داشته باشند؛ غذاها و مواد اولیه معمولاً از یک خواربارفروشی یا مجموعه خریداری می‌شود که غذاها، نوشیدنی‌ها، محصولات خانگی و سایر مواردی را که توسط مصرف‌کننده معمولی استفاده می‌شود توزیع می‌کند.

محصول یا [در واقع] اصطلاحی که برای توصیف میوه‌ها و سبزیجات تازه استفاده می‌شود، معمولاً توسط خریداران خواربارفروشی‌ها خریداری می‌شود. از نظر میوه، اکثر خواربارفروشی‌ها موز، سیب، پرتقال، سیاه توت، تمشک، انگور، آناناس، طالبی، هندوانه و غیره را عرضه می‌کنند؛ سایر خواربارفروشی‌ها با انتخاب محصولات بیشتر ممکن است میوه‌های فهرست شده را علاوه بر میوه‌های غیر متدائل‌تر، از جمله انبه، خربزه، میوه‌های ستاره‌سان، نارگیل و غیره ارائه دهند.

بسته به خواربارفروشی، مشتریان می‌توانند میوه‌ها را به روش‌های مختلف خریداری کنند. برخی از فروشگاه‌ها برای هر پوند میوه مقدار مشخصی را دریافت می‌کنند و خریدهای میوه مشتریان را وزن می‌کنند و براساس آن به آن‌ها صورت حساب می‌دهند؛ فروشگاه‌های دیگر برای هر قطعه میوه‌ای که می‌خرند یا بسته‌های میوه (یک کیسه موز، یک کیسه سیب و غیره) از مشتریان هزینه دریافت می‌کنند؛ با این حال سایر فروشگاه‌ها صرفاً برمبنای ظرف [میوه] صورت حساب صادر می‌کنند.

سبزیجات از جمله کاهو، ذرت، گوجه‌فرنگی، پیاز، کرفس، خیار، قارچ و غیره نیز در بسیاری از خواربارفروشی‌ها فروخته می‌شوند و مانند میوه‌ها خریداری می‌شوند. خواربارفروشی‌ها معمولاً در هر زمان معینی سبزیجات بیشتری نسبت به میوه‌ها انبار می‌کنند، زیرا به طور کلی سبزیجات مدت بیشتری نسبت به میوه‌ها تازه می‌مانند.

فهرست کردن هر چیز دیگری که خواربارفروشی‌های عظیم امروزی می‌فروشنند، زمان زیادی طول می‌کشد، اما اکثر مشتریان از این فرصت استفاده می‌کنند تا مواد اصلی یا غذاهایی را که نقش برجسته‌ای در رژیم غذایی معمول دارند، در مؤسسات خرید کنند. غذاهای اصلی شامل ماکارونی، برنج، آرد، شکر، شیر، گوشت، تخم مرغ و نان است. تمام مواد اولیه ذکر شده در ظروف از پیش بسته‌بندی شده موجود است، اما می‌توان آن‌ها را به صورت «تازه» در برخی از خواربارفروشی‌ها خریداری کرد، جایی که کارکنان محصولات تازه را اندازه‌گیری و وزن می‌کنند و سپس آن‌ها را در اختیار مشتریان قرار می‌دهند.

کیث اخیراً از سفری به شیکاگو، در ایالت ایلینوی بازگشت. این کلان‌شهر غرب میانه [آمریکا] در امتداد ساحل دریاچه میشیگان یافت می‌شود (قرار دارد). کیث در طول بازدید خود، زمان زیادی را صرف کاوش در شهر کرد تا از بناهای مهم و بناهای تاریخی دیدن کند. کیث بیسبال را دوست دارد و مطمئن شد که از میدان ریگلی بازدید می‌کند. آن استادیوم بسیار زیبا است. او نه تنها از این استادیوم فوق العاده دیدن کرد، بلکه توانست یک بازی شیکاگو کاپز را نیز تماشا کند. وقتی او به استادیوم رسید، بسیاری از هواداران دیگر قبل آن جا رسیده بودند. در استادیوم، کیث و دیگر هواداران کاپز را تشویق کردند. کیث خوشحال بود که کاپز با نتیجه ۵ - ۴ پیروز شد. شیکاگو مکان‌های تاریخی زیادی برای بازدید دارد. کیث برج آب شیکاگو را چشمگیر یافت زیرا یکی از معدود مکان‌های دیدنی باقی‌مانده است که از آتش‌سوزی بزرگ شیکاگو در سال ۱۸۷۱ جان سالم به در برده است. کیث هم‌چنین از میان پارک جکسون، یک فضای بیرونی بزرگ که میزبان نمایشگاه جهانی در سال ۱۸۹۲ بود، قدم زد. این پارک برای یک قدم زدن آرام عالی است، و هنوز هم برخی از معماری‌های اصلی و کپی‌های بنایی را که در نمایشگاه جهانی به نمایش گذاشته شده بودند، نشان می‌دهد.

۸۸ توضیح: از گذشته ساده برای بیان اتفاقانی که اخیراً اتفاق افتاده و به اتمام رسیده است استفاده می‌شود.

۸۹

- ۱) تا زمانی که
- ۲) کنار
- ۳) در طول
- ۴) بعد از

۹۰

- ۱) متعدد
- ۲) پیرامونی
- ۳) محکم
- ۴) فوق العاده

۹۱ توضیح: با توجه به این‌که رسیدن اکثر سایر طرفداران به استادیوم پیش از رسیدن کیث در گذشته اتفاق افتاده است، از گذشته کامل بهره می‌گیریم.

۹۲

- ۱) علاوه‌بر
- ۲) از میان
- ۳) به
- ۴) قبل از

تعداد کمی از پزشکان متخصص در آمریکا وجود دارد (علاوه بر پزشک عمومی، که به معنای ساده «دکتر [حوزه] پزشکی» است)، که همه آن‌ها را می‌توان به سادگی به عنوان «دکتر [عنوان [شغلی]]» خطاب قرار داد. دندان‌پزشکان (پزشکان دهان/دندان)، متخصصین پوست (پزشکان پوست)، و روان‌پزشکان (پزشکان سلامت روان) تنها چند نمونه از انواع مختلف پزشکان هستند. علاوه بر این، پرستاران متخصصان درمانی هستند که به انجام درمان‌های تجویز شده توسط پزشک برای بیماران کمک می‌کنند.

افسران پلیس متخصصان مجری قانون هستند که وظیفه آن‌ها محافظت از شهروندان، حل جرایم و اطمینان از رعایت قوانین و مقررات است. به طور مشابه، آتش‌نشانان با واکنش به آتش‌سوزی (و سایر شرایط اضطراری) و استفاده از تجهیزات پیشرفته برای خاموش کردن این آتش‌سوزی‌ها به مردم خدمت می‌کنند، در حالی که افراد در معرض خطر را به اینمنی می‌آورند.

کشاورزان مزارع محصولات زراعی (یا گیاهان سبزی/میوه) و/یا مجموعه‌ای از حیوانات را به قصد فروش این محصولات به عنوان غذا نگهداری می‌کنند. سرآشپزها / آشپزها غذاها را در محیط‌های حرفه‌ای از جمله رستوران‌ها، کافه‌تریها و مکان‌های دیگری که در آن غذا و نوشیدنی فروخته می‌شود برای مشتریان آماده می‌کنند. سرآشپزها عموماً در آشپزی و مدیریت آشپزخانه مهرب هستند. پیشخدمت‌ها منوها، نوشیدنی‌ها، وعده‌های غذایی و در نهایت چک (یا صورت حساب غذاها و نوشیدنی‌های خریداری شده در یک معامله) را به میز رستوران‌ها و سایر مؤسساتی که غذا سرو می‌کنند، می‌آورند. هنرمندان هنر یا آثاری با اهمیت خلاقانه تولید می‌کنند، از جمله موسیقی، نقاشی، طراحی، شعر، نگارش و غیره.

۹۷ ۲ مشاغل با کدامیک از موارد زیر [به] بهترین [شکل] تعريف می‌شوند؟

- ۱) فعالیت‌هایی که برای گذراندن زمان استفاده می‌شوند
- ۲) اشکال استخدام که در آن کارکنان در ازای دریافت عوض مالی به انجام خدمت یا وظیفه می‌پردازند
- ۳) فعالیت‌هایی که برای تفریح استفاده می‌شود
- ۴) تعریف دقیقی از مشاغل وجود ندارد

۹۸ ۴ کدامیک از موارد زیر از انواع پزشکان هستند؟

- ۱) متخصص پوست
- ۲) پرستار
- ۳) دندان‌پزشک
- ۴) و ۱

۹۳ ۴ طبق متن، خواربارفروشی چیست؟

- ۱) مؤسسه‌ای که برای مشتریان غذا می‌پزد
- ۲) تعاریف متعددی از خواربارفروشی وجود دارد
- ۳) محلی برای فروش و تجارت کالاها
- ۴) مؤسسه‌ای که غذاها، نوشیدنی‌ها، محصولات خانگی و سایر اقلامی را که توسط مصرف‌کننده معمولی استفاده می‌شود توزیع می‌کند

۹۴ ۱ میوه‌ها و سبزیجات تازه در مجموع با کدامیک از اصطلاحات زیر مورد اشاره قرار می‌گیرند؟

- ۱) محصول [انواع] توت‌ها
- ۲) مواد اصلی
- ۳) قحطی

۹۵ ۱ در خواربارفروشی‌ها سبزیجات بیشتری نسبت به میوه‌ها انبار می‌شود زیرا .....

- ۱) میوه‌ها نسبت به سبزیجات زمان کمتری تازه می‌مانند
- ۲) به طور کلی سبزیجات محبوب‌تر از میوه‌ها هستند
- ۳) مدیران فروشگاه‌های مواد غذایی میوه‌ها را ترجیح می‌دهند

۹۶ ۲ ضمیر "them" در پاراگراف ۳ به ..... باز می‌گردد.

- ۱) مشتریان
- ۲) فروشگاه‌ها
- ۳) راه‌ها

همان‌طور که برای سالیان متمادی چنین بوده است، مشاغل یا حالت‌های استخدامی که در آن کارکنان، یک خدمت یا وظیفه را در ازای عوض مالی انجام می‌دهند، نقش برجسته‌ای در جامعه ایفا می‌کنند. علاوه بر این، همه مشاغل – حتی آن‌هایی که به ظاهر کم‌اهمیت هستند – مهم هستند، زیرا اگر مستولیت‌های خاص آن‌ها برای کارفرمایان (شرکت‌ها یا افرادی که برای کارشناس به دیگران پول می‌دهند)، مشتریان (افرادی که برای کالا یا خدماتی پول می‌دهند) و به صورت کلی اقتصاد، ارزش نداشت، [این مشاغل] به سادگی وجود نداشتند.

معلمان یا متخصصان آموزشی که وظیفه دارند به دانش‌آموزان کمک کنند تا موضوعات و مباحث خاصی را درک کنند، امروزه بسیار مهم هستند. به طور خلاصه، معلمان به دانش‌آموزان خود کمک می‌کنند تا برای حرفة آینده خود واجد شرایط شوند.

پزشکان یا متخصصان درمانی که در ارائه کمک‌های مرتبط با سلامت به بیماران تخصص دارند، از محترم‌ترین افراد در آمریکا و جهان هستند. این وظیفه پزشکان است که به افرادی که احساس می‌کنند کسالت دارند کمک کنند تا مشکل‌های سلامتی زمینه‌ای را تشخیص دهند و یک درمان مؤثر (یا علاج یک بیماری، اختلال یا کسالت) را توصیه کنند.

$$a_n = \frac{n-3}{2n+1}$$

ریاضیات

۲ ۱۰۱

$$\xrightarrow{n=1} a_1 = \frac{1-3}{2(1)+1} = \frac{-2}{3} \quad \xrightarrow{n=2} a_2 = \frac{2-3}{2(2)+1} = \frac{-1}{5}$$

$$\xrightarrow{n=3} a_3 = \frac{(3)-3}{2(3)+1} = \frac{0}{7} = 0 \quad \xrightarrow{n=4} a_4 = \frac{4-3}{2(4)+1} = \frac{1}{9}$$

از $n=4$ به بعد صورت کسر عددی مثبت می‌شود و حاصل تقسیم آن بر مخرج (که مخرج نیز عددی مثبت است) مثبت خواهد بود. بنابراین این دنباله دو جمله منفی دارد.

$$a_{n+1} = a_n + 1 + (-1)^{n+1}, n \geq 1, a_1 = 0$$

۴ ۱۰۲

$$\xrightarrow{n=1} a_2 = a_1 + 1 + (-1)^1 \Rightarrow a_2 = 0 + 1 + 1 = 2$$

$$\xrightarrow{n=2} a_3 = a_2 + 1 + (-1)^2 \Rightarrow a_3 = 2 + 1 - 1 = 2$$

$$\xrightarrow{n=3} a_4 = a_3 + 1 + (-1)^3 \Rightarrow a_4 = 2 + 1 + 1 = 4$$

$$\xrightarrow{n=4} a_5 = a_4 + 1 + (-1)^4 \Rightarrow a_5 = 4 + 1 - 1 = 4$$

$$\xrightarrow{n=5} a_6 = a_5 + 1 + (-1)^5 \Rightarrow a_6 = 4 + 1 + 1 = 6$$

$$\Rightarrow a_4 + a_5 + a_6 = 4 + 4 + 6 = 14$$

$$d = -4 \quad \text{دنباله داده شده یک دنباله حسابی با اختلاف مشترک ۴}$$

است.

$$a_4 = a_1 + 3d \Rightarrow 2 = a_1 + 3(-4) \Rightarrow 2 + 12 = a_1 \Rightarrow a_1 = 14$$

$$a_{11} = a_1 + 10d \Rightarrow a_{11} = 14 + 10(-4) = 14 - 40 = -26$$

$$2, 6, 10, \dots \Rightarrow d = 6 - 2 = 4$$

۴ ۱۰۴

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow a_n = 2 + (n-1)4 = 2 + 4n - 4 = 4n - 2$$

$$a_{n-1} = 4(n-1) - 2 = 4n - 4 - 2 = 4n - 6$$

مجموع جملات A_m و $(n-1)A_m$ دنباله برابر است با:

$$4n - 2 + 4n - 6 = 8n - 8 = 8(n-1)$$

$$a_2 + a_4 + a_6 = 60 \quad \text{واسطه است} \quad \frac{a_4}{2a_4 = a_2 + a_6}$$

۴ ۱۰۵

$$\Rightarrow 2a_4 + a_4 = 3a_4 = 60 \Rightarrow a_4 = \frac{60}{3} = 20$$

$$a_1 + a_5 + a_9 = 120 \quad \text{واسطه است} \quad \frac{a_5}{2a_5 = a_1 + a_9}$$

$$\Rightarrow 2a_5 + a_5 = 120 \Rightarrow 3a_5 = 120 \Rightarrow a_5 = \frac{120}{3} = 40$$

$$d = \frac{a_5 - a_4}{5 - 4} = \frac{40 - 20}{1} = 20$$

$$a_4 = a_1 + 3d \Rightarrow 20 = a_1 + 3(20) \Rightarrow 20 - 60 = a_1$$

$$\Rightarrow a_1 = -40$$

۱ ۹۹ آشپزها متخصصان آشپزی هستند که ..... .

۱) غذاها را در محیط‌های تجاری آماده می‌کنند

۲) به ترجیحات غذاخوری‌ها پاسخ می‌دهند

۳) ۱ و ۳

۴) غذا را برای غداخوری‌ها سرو می‌کنند

۱ ۱۰۰ کدامیک از موارد زیر نوعی هنر نیست؟

۱) گزارشات علمی

۲) نگارش

۳) موسیقی

۴) نقاشی

$$-3a = b - \lambda = 9 - \lambda = 1 \Rightarrow a = -\frac{1}{3}$$

$$-3c = b = 9 \Rightarrow c = -3$$

$$a^r bc = (-\frac{1}{3})^r \times 9 \times (-3) = (\frac{1}{9}) \times (9) \times (-3) = -3 \quad \text{و در نتیجه:}$$

۴ ۱۱۱

$$r^{m-n} = \frac{a_m}{a_n} \Rightarrow r^{\lambda-\delta} = \frac{a_\lambda}{a_\delta} = \frac{12}{96}$$

$$\Rightarrow r^r = \frac{1}{\lambda} \Rightarrow r = \frac{1}{\lambda}$$

$$a_\delta = a_1 r^\delta \Rightarrow 96 = a_1 (\frac{1}{\lambda})^\delta \Rightarrow 96 = a_1 \times \frac{1}{12}$$

$$a_1 = \frac{96}{\frac{1}{12}} \Rightarrow a_1 = 12 \times 96 = 1536$$

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} \Rightarrow S_{10} = \frac{1536(1-(\frac{1}{\lambda})^{10})}{1-\frac{1}{\lambda}}$$

$$= \frac{1536(1-\frac{1}{1024})}{\frac{1}{\lambda}} = \frac{1536(\frac{1023}{1024})}{\frac{1}{\lambda}} = \frac{2 \times 1536 \times 1023}{1024} = 3069$$

۳ ۱۱۲

$$a = \sqrt[5]{\sqrt[3]{49}} = \sqrt[5]{\frac{1}{49^3}} = 49^{\frac{1}{5}} = 49^{\frac{1}{3}} = (49^{\frac{1}{3}})^{\frac{1}{2}} = 7^{\frac{1}{2}}$$

$$b = \sqrt[5]{\sqrt[3]{7}} = \sqrt[5]{7^{\frac{1}{3}}} = 7^{\frac{1}{5}} = 7^{\frac{1}{15}}$$

$$a^r b^\delta = (7^{\frac{1}{15}})^r \times (7^{\frac{1}{3}})^\delta = 7^{\frac{r}{15}} \times 7^{\frac{\delta}{3}} = 7^{\frac{r}{15}} = \sqrt[5]{7^r} = \sqrt[5]{49}$$

۳ ۱۱۳

$$x^{\frac{1}{\delta}} = x \times x^{\frac{1}{\delta}} = x^{1+\frac{1}{\delta}} = x^{\frac{6}{5}}$$

$$\sqrt{x^r} = x^{\frac{r}{2}}$$

$$\Rightarrow x^{\frac{r}{\delta}} \times x^{\frac{r}{2}} = x^{\frac{r}{\delta} + \frac{r}{2}} = x^{\frac{12+15}{10}} = x^{\frac{27}{10}}$$

از طرفی داریم:

$$x = \sqrt[3]{2^2} \Rightarrow x = \sqrt[3]{2^5} = 2^{\frac{5}{3}}$$

$$\Rightarrow x^{\frac{27}{10}} = (2^{\frac{5}{3}})^{\frac{27}{10}} = 2^{\frac{5 \times 27}{10}} = 2^{\frac{27}{2}} = \sqrt{2^3} = \sqrt{8}$$

$$d = \frac{a_{16} - a_9}{16 - 9} = \frac{96 - 6}{7} = \frac{35}{7} = 5$$

$$a_9 = a_1 + \lambda d \Rightarrow 61 = a_1 + \lambda(5) \Rightarrow 61 - 40 = a_1 \Rightarrow a_1 = 21$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow S_{15} = \frac{15}{2}(2(21) + (15-1)(5))$$

$$= \frac{15}{2}(42 + 120) = \frac{15}{2}(162) = 25(81) = 2025$$

۳ ۱۰۷ اعداد داده شده به صورت $40, 42, \dots$ هستند که یک دنباله

حسابی تشکیل می‌دهند:

$$a_1 = 40, d = 2, S_{10} = ?, n = 10$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d)$$

$$\Rightarrow S_{10} = \frac{10}{2}(2(40) + (10-1)2) = 10(80 + 18) = 10(98) = 2070$$

۲ ۱۰۸ اگر ارزش دستگاه را در حال حاضر x در نظر بگیریم، ارزش

آن به صورت زیر کم می‌شود.

$$x - \frac{2}{100}x = x - 0.2x = 0.8x$$

$$a_4 = a_1 r^3$$

پس یک دنباله هندسی با $r = 0.8$ داریم:

$$\Rightarrow a_4 = 200000 \cdot (\frac{1}{0.8})^3$$

$$\Rightarrow a_4 = 200000 \cdot (\frac{125}{1000}) = 20000 \times 125 = 1024000$$

۴ ۱۰۹ در دنباله هندسی اگر a, b, c سه جمله متوالی باشندهمواره $b^2 = ac$ است.

پس در اینجا:

$$x^2 = (x+2)(x-1)$$

$$\Rightarrow x^2 = x^2 - x + 2x - 2 \Rightarrow x^2 - x^2 + x - 2x = -2$$

$$\Rightarrow -x = -2 \Rightarrow x = 2$$

$$x+2, x, x-1, \dots \xrightarrow{x=2} 2+2, 2, 2-1, \dots$$

$$4, 2, 1, \dots \quad r = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}, a_1 = 4$$

$$a_7 = a_1 r^6 = 4 \left(\frac{1}{2}\right)^6 = 2^2 \times \frac{1}{2^6} = \frac{1}{2^4} = \frac{1}{16}$$

۲ ۱۱۰

$$r = \frac{a_8}{a_4} = \frac{-3b}{b} = -3$$

$$c = \frac{b}{-3} = -3(b-\lambda) \Rightarrow b = 9b - 72 \Rightarrow \lambda b = 72 \Rightarrow b = 9$$

۳ ۱۱۸

$$y = (1/5)^x \Rightarrow y = (\frac{1}{2})^x \xrightarrow{x=-1} y = (\frac{1}{2})^{-1} = \frac{1}{2} \Rightarrow (-1, \frac{1}{2})$$

۱ ۱۱۹

$$c = 300, f(2) = ?, t = 2, r = \frac{1\%}{100} = 0.01$$

$$f(t) = c(1+r)^t \Rightarrow f(2) = 300(1+0.01)^2 = 300(1.01)^2 \\ = 300(1.0201) = 306.03$$

۱ ۱۲۰

$$r = 0.04, f(t) = \Delta c, t = ?$$

$$f(t) = c(1+r)^t \Rightarrow \Delta c = c(1+0.04)^t \Rightarrow \Delta = (1.04)^t$$

طبق فرض مسئله داریم:

$$(1.04)^{123} = 125 \xrightarrow[\text{می‌گیریم}]{\text{از طرفین ریشه سوم}} \sqrt[3]{1.04^{123}} = \sqrt[3]{125}$$

$$\Rightarrow (1.04)^{\frac{123}{3}} = 5 \Rightarrow (1.04)^{41} = 5$$

$$\begin{cases} (1.04)^t = 5 \\ (1.04)^{41} = 5 \end{cases} \Rightarrow t = 41$$

بررسی گزینه‌ها:

۱ ۱۱۴

$$1) (\frac{1}{4^3})^4 = 4^{\frac{4}{3}} = (2^2)^{\frac{4}{3}} = 2^{\frac{8}{3}}$$

$$2) (8^{\frac{1}{2}})^6 = 8^{\frac{6}{2}} = (2^3)^{\frac{1}{3}} = 2$$

$$3) (32)^{\frac{1}{3}} = (2^5)^{\frac{1}{3}} = 2^{\frac{5}{3}}$$

$$4) (0.5)^{-2} = (\frac{1}{2})^{-2} = 2^2$$

چون همه پایه‌ها برابر و بزرگ‌تر از ۱ هستند، پس عددی بزرگ‌تر است که توان آن بزرگ‌تر باشد.

$$\frac{8}{3} > 2 > \frac{5}{3} > 1 \Rightarrow (4^{\frac{4}{3}})^4 = 2^{\frac{8}{3}}$$

از همه بزرگ‌تر است.

۱ ۱۱۵

$$\frac{1}{8} = \frac{1}{2^3} = 2^{-3}, (0.25)^x = (\frac{1}{4})^x = 4^{-x} = (2^2)^{-x} = 2^{-2x}$$

$$4^{x+1} = (2^2)^{x+1} = 2^{2x+2}$$

$$\frac{1}{8} \times (0.25)^x = 4^{x+1} \Rightarrow 2^{-3} \times 2^{-2x} = 2^{2x+2} \Rightarrow 2^{-3-2x} = 2^{2x+2}$$

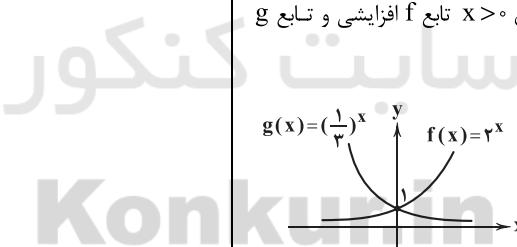
$$\Rightarrow -3-2x = 2x+2 \Rightarrow -2x-2x = 2+3$$

$$\Rightarrow -4x = 5 \Rightarrow x = \frac{5}{-4} = -\frac{5}{4} = -1.25$$

۴ ۱۱۶

با توجه به نمودارهای رسم شده برد هر دوتابع به

صورت $y = f(x)$ است (نادرستی گزینه ۱) برای $x > 0$ تابع f افزایشی و تابع g کاهش است. (نادرستی گزینه ۲)

برای $x > 0$ نمودار تابع $g(x) = (\frac{1}{2})^x$ بالاتر از نمودار تابع $f(x) = 2^x$ قرار

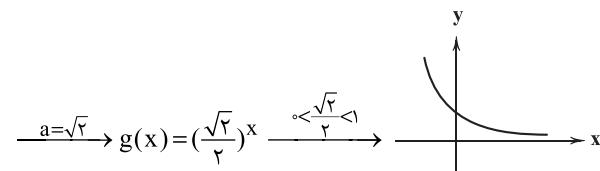
می‌گیرد. (نادرستی گزینه ۳)

اما هر دو نمودار در نقطه $(1, 2)$ مشترک هستند.

۲ ۱۱۷

$$f(1) = g(2) \Rightarrow (\frac{1}{2})^1 = (\frac{a}{2})^2 \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{a^2}{4} \Rightarrow 2a^2 = 4$$

$$\Rightarrow a^2 = \frac{4}{2} \Rightarrow a^2 = 2 \xrightarrow{a > 0} a = \sqrt{2}$$

علوم و فنون ادبی

۱ ۱۲۱ بدوک: سیدمهدي شجاعي

اگه بابا بمیره - مهاجر کوچک: محمدمرضا سرشار

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ قیصر امین پور

۳ سیدعلی موسوی گرمارودی

۴ علی مؤذنی

۳ ۱۲۲ در دوره دوم شعر نیمایی، فضای سیاسی آزادتری نسبت به

دوره قبل بر ایران حاکم بود. در این دوره اشعار نیما و دیگر نوگرانیان در برخی نشریات مانند روزگار نو و سخن منتشر می‌شد. مهمترین حادثه ادبی این سال‌ها، تشکیل اولین کنگره نویسنده‌گان و شاعران ایران در تیرماه ۱۳۲۵ بود که نیما در آن جا شعر «آی آدمها» را خواند و پس از آن شیوه نیما در کنار شعر سنتی رواج یافت.

۳ ۱۲۳ موضوع «ابهام» از ویژگی‌های ادبی این دوره است.

۳ ۱۲۴ سایر گزینه‌ها به ویژگی‌های زبانی و ادبی این شعر اشاره دارند.

۱ ۱۲۵ عبارت سؤال، معروف شاخه سوم ادبیات انقلاب است که سلمان

هراتی سراینده «از آسمان سبز» از شخصیت‌های معروف آن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ و ۴ منظومه ظهر روز دهم: قیصر امین پور / صدای سبز: موسوی گرمارودی (گروهی از شاعران و نویسنده‌گان که پس از پیروزی انقلاب با ارشاد و مفاهیم تازه‌ای که در زندگی اجتماعی شکل گرفته بود، همانگ شده و شاخه نیرومندی از ادبیات انقلاب را ادامه دادند. این گروه با تکیه بر پشتونانه ادبی و تلفیق آن با ارزش‌های نوین، به عنوان جریانی کمال یافته و پیشکشوت شناخته می‌شوند).

۳ روزگار سپری شده مردم سالخورده: محمود دولت آبادی (شاخه‌ای که بعد از انقلاب به همان روای گذشته که در زمینه‌هایی نیز متأثر از ادبیات جهان بود، به حیات خویش ادامه داد. گروهی از این نویسنده‌گان و شاعران بعد از انقلاب به خارج از کشور رفتند و در آن جا به فعالیت ادبی خود ادامه دادند. گروهی هم در کشور به فعالیت‌های خود ادامه دادند؛ و با اندیشه‌های ادبی خود، همزمان با انقلاب به تولید آثار ادبی ارزشمندی پرداختند).

۱ ۱۲۶ اولین داستان جلال آل احمد با عنوان «زیارت» در مجله سخن چاپ شد.

۳ ۱۲۷ ب) پرده: ۱- پوشش (معنی درست) ۲- اصطلاحی موسیقایی (معنی نادرست / متناسب با «ترانه»)

۵ بالا: ۱- مقابله پایین (معنی درست) ۲- قد (معنی نادرست / متناسب با «پشت و قد»)

ه) مشتری: ۱- خریدار (معنی درست) ۲- سیاره مشتری (معنی نادرست / متناسب با «مه»)

و) قلب: ۱- قلّابی (معنی درست) ۲- عضو مرکزی دستگاه گردش خون (معنی نادرست / متناسب با «دل»)

دققت کنید: واژه «مدام» در بیت «الف» ایهام دارد نه ایهام تناسب.

۴ ۱۲۸ اغراق در زیبایی معشوق و برتر دانستن او از ماه و خورشید (نمادهای زیبایی)

۳ ۱۲۹ بررسی آرایه‌ها:

ایهام تناسب: تاب: ۱- (الف) طاقت ب) پرتو ج) حرارت (معنی مورد نظر) ۲- پیچ و شکن (معنی غایب / تناسب با «زلف و پیچیده»)

اغراق: برتر دانستن زیبایی و نورانیت چهره بار بر خورشید

ایهام: تاب: ۱- طاقت ۲- پرتو ۳- حرارت

حسن تعلیل: دلیل تابدار بودن زلف معشوق گرما و زیبایی چهره وی دانسته شده.

۱ ۱۳۰ اسلوب معادله: چون ماه تمام گردد روی در نقصان گذارد = چون جامت لبیر شود از خمار اندیشه کن
حسن تعلیل: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) حس آمیزی: شیرین بودن شهریاری / ایهام: شهریار: ۱- تخلص «سید محمد حسین بهجت تبریزی» ۲- پادشاه

۳) ایهام: گرفتن: ۱- اندوهگین شدن ۲- خسوف / حسن تعلیل: دلیل ماهگرفتگی زیبایی خط عذر بار دانسته شده است.

۴) ایهام تناسب: روی: ۱- چهره (معنی مورد نظر) ۲- نوعی فلز (معنی غایب / تناسب با «مس و زر») / ایهام: دلنشیان: ۱- دلپذیر و خوشایند ۲- اصلابت کننده به دل

۱ ۱۳۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) از دیده افتادن: ۱- سرازیر شدن اشک از چشم ۲- بی ارزش شدن

(۳) قلب: ۱- دل ۲- میانه سپاه

(۴) دور از تو: ۱- در هجران تو ۲- از تو دور باد

۳ ۱۳۲ ایهام: مهر: ۱- خورشید ۲- محبت

ابدال: رکن پایانی مصراع دوم (تا)

۳ ۱۳۳ وزن درست سایر ایيات:

الف) مستفعلٌ مستفعلٌ مستفعلٌ مستف

ب) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

د) مفعولٌ فاعلاتٌ مفاعیلٌ فاعلن

ه) فاعلاتن فاعلن فعلن

دقت کنید: در مصراج اول، هجاهای ۱۰ و ۱۱ را بدون حذف همزه نیز می‌توان خواند.

١٣٧

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

٢) مفاعيل مفاعيل فعولن

٣) مفعول مفعلن فعلن

٤) مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن

۱۳۸

وزن شعر گزینهٔ (۱) از تکرار رکن «فعالتن» ساخته شده است؛ اما سایر گزینه‌ها از تکرار رکن «فعالتن» ساخته شده‌اند.

١٣٩ ٤ تقطيع بيت سؤال:

بلند بودن هجای یا یان مصراع

فَاعْلَمُ	فَاعِلْلَاثُ	تَغْيِيرٌ كَمَيَّةٍ مِصْوَاتٍ	حَذْفٌ هَمْزَهٌ	بَلْنَدٌ بُودْنَ هَجَائِيٌّ	فَاعْلَنُ
مَفْعُولٌ	فَاعِلَّاثُ	كَوْتَاهٌ بِهِ بَلْنَدٌ	مَصْرَاعٌ	پَایانٌ مَصْرَاعٌ	مَفْعَلٌ
فَاعْلَنُ	فَاعِلْلَاثُ	تَغْيِيرٌ كَمَيَّةٍ مِصْوَاتٍ	حَذْفٌ هَمْزَهٌ	بَلْنَدٌ بُودْنَ هَجَائِيٌّ	فَاعْلَمُ
فَاعْلَنُ	فَاعِلْلَاثُ	تَغْيِيرٌ كَمَيَّةٍ مِصْوَاتٍ	حَذْفٌ هَمْزَهٌ	بَلْنَدٌ بُودْنَ هَجَائِيٌّ	فَاعْلَمُ
فَاعْلَنُ	فَاعِلْلَاثُ	تَغْيِيرٌ كَمَيَّةٍ مِصْوَاتٍ	حَذْفٌ هَمْزَهٌ	بَلْنَدٌ بُودْنَ هَجَائِيٌّ	فَاعْلَمُ

۱۳۴ ۳ بلند در نظر گرفتن هجای پایانی در مصراع اول [۱ بار] / به کار رفتن «فاعلاتن» به جای «فعالتن» در هر چهار مصراع [۴ بار] / ابدال در رکن چهارم مصراع اول و رکن دوم و چهارم مصراع سوم [۳ بار]

۱۳۵ همان‌گونه که در کتاب درسی خواندیم، شعر قنوس با بندهای «قنوس، مرغ خوش‌خوان، آوازه جهان / آواره مانده از وزش بادهای سرد / بر شاخ خیزان / بنشسته است فرد / برگرد او به هر سر شاخی پرندگان / او ناله‌های گمشده ترکیب می‌کند» آغاز می‌شود که بر پایه وزن «مفهول فاعل‌ات مفاعل»، فاعل‌ونامه است.

۱۳۶ ۱ سایر گزینه‌ها:

دقّت کنید: هجاهای ۹ و ۱۰ هر دو مصراع را می‌توان بدون حذف همزه نیز خواند.

Konkurs

جامعه‌شناسی

بررسی عبارت‌های نادرست: ۱۴۱

ب) رویکرد ابن خلدون، انتقادی نیست و جامعه‌شناسی او در مقایسه با جامعه‌شناسی فارابی محافظه‌کارانه است.
ج) در اوآخر قرن بیستم، هویت به جای قشربندی و کشمکش طبقاتی، محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی شد.

۴ زمانی که در سخن گفتن با دیگری، از زبان خود برای شناخت یکدیگر، تفاهم و تعامل استفاده می‌کنیم، از عقل تفسیری بهره می‌گیریم. ۱۴۲

قرآن کریم، قوانین حاکم بر تداوم و تغییر جوامع و امت‌های مختلف را «سنت‌های الهی» می‌نامد.

براساس عقل نظری، در طبیعت و جامعه هیچ رخدادی، خوب‌به‌خودی و بدون علت رخ نمی‌دهد.

جامعه‌شناسی انتقادی ریشه در رویکرد تفسیری دارد ولی به دنبال ملاک‌هایی برای داوری علمی درباره ارزش‌ها و هنجارها است و نمی‌خواهد به این وضعیت تن دهد که داوری ارزش‌ها، بیرون از دایرة علم صورت گیرد، زیرا در آن صورت سرونشت ارزش‌ها به مناسبات قدرت و ثروت سبیرده می‌شود و همواره ارزش‌های غالب در زندگی اجتماعی، ارزش‌های ثروتمندان و قدرتمندان خواهد بود. رویکرد انتقادی می‌خواهد ظرفیت افشاگری و رهایی‌بخشی را برای علوم اجتماعی نگه دارد و این نقش را در نقد روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌بیند و انتظار دارد علوم اجتماعية با تشخیص و افشاء سلطه در مناسبات انسانی، به رهایی انسان کمک کند. بشر همواره به سرکوبی که از طریق قدرت و ثروت صورت می‌گرفت حساس بود و اکنون متوجه سرکوبی‌ای است که به وسیله دانش اعمال می‌شود و دیگر به آن تن نمی‌دهد.

۳ نسل‌کشی، جایه‌جایی اجباری، کنترل جمعیت، جداسازی و ۱۴۳

شارهای سخت اجتماعی از جمله روش‌های خشونت‌آمیز همانندسازی هستند. اخراج و کشتار مسلمانان میانمار موسوم به روہینگیا و پاکسازی قومی در یوگسلاوی سابق که در آن، هزاران مسلمان بوسنیایی جان خود را از دست دادند یا مجبور به ترک شهر و دیار خود شدند، از نمونه‌های همانندسازی هستند.

برخی تفاوت‌ها، مانند تفاوت در لهجه و زبان تفاوت‌های اسمی نامیده می‌شوند و نمی‌توان افراد را براساس این تفاوت‌ها، رتبه‌بندی کرد اما تفاوت در قد و وزن، تفاوت‌های رتبه‌ای هستند.

آریستوکراسی و الیگارشی حکومت اقلیت است.

سلطه هژمونیک از شیوه‌ها و ابزارهای فرهنگی مانند هنر و رسانه برای مهندسی رضایت عمومی و توجیه برتری جویی خود استفاده می‌کند.

تقطیع گزینه (۴):

دل	حس	ت	ای	ک	گش	ت	ش	ر	عش	ق	شد
-	-	-	-	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	-
زخ	مش	ب	جا	ر	سی	ذ	ز	م	بَر	نَد	داشت
ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل
↑											

بلند بودن هجای

پایان مصراع

فاعلن

مفاعیل

فعولات

مفهول

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

۱) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

۲) مفعول مفاعیل مفاعیل مفاعیل فعولن

۳) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

۲ مفهوم گزینه (۲): بی‌وفایی جهان با ظاهر زیبایش

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: سختی هجران

۱۴۸ جامعه‌شناسان انتقادی همانند جامعه‌شناسان تفسیری بر

توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند.

طرفداران قشربندی اجتماعی چنین می‌پندارند که نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند، بنابراین عادلانه‌اند اما آن‌ها این واقعیت را نادیده می‌گیرند که نابرابری‌های اجتماعی همیشه نتیجه نابرابری‌های طبیعی نیستند.

تعارف هویت‌ها: وحدت و کثرت هویت‌ها است.

مدینه فاسقه و مدینه ضاله در نظریه فارابی، جوامعی هستند که در نتیجه انحراف از مدینه فاضله، شکل گرفته‌اند.

۱۴۹ فارابی علم اجتماعی را زیرمجموعه علوم انسانی می‌دانسته و

آن را «علم مدنی» نامیده است.

میرزا حسین نائینی از نخستین اندیشمندانی است که درباره لزوم قانون اساسی در دولت اسلامی سخن گفته است.

این خلدون با استفاده از تجربه تاریخی جوامع پیرامون خود، از عصیت به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع یاد می‌کند.

امام خمینی (ره) با توجه به شرایط اجتماعی پایان قرن بیستم، مسئله ولایت فقیه و انقلاب اسلامی را طرح نمود.

۱۵۰ زمانی که در سخن گفتن با دیگری، از زبان خود برای اصلاح

یک رابطه ظالمانه استفاده می‌کنیم، از عقل انتقادی بهره می‌گیریم.

عقل ابزاری (تجربی): دانشمندان برای کسب دانش درباره پدیده‌های طبیعی و مادی از این عقل استفاده می‌کنند و همواره به آزمون‌های حسی و روش‌های تجربی پایبندند. اصل انبساط و انقباض فلزات در علوم طبیعی و عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی و ... به کمک این عقل درک می‌شوند. عقل عملی، علوم انسانی و اجتماعی را پیدید می‌آورد.

عقل عملی: هرگز جامعه‌ای بدون تأمین میزانی از عفت، شجاعت، حکمت و عدالت روی سعادت دنیوی و اخروی را نخواهد دید.

۱۵۱

علوم اجتماعی جهان اسلام	علوم اجتماعی جهان متعدد
از سطوح مختلف عقل استفاده می‌کند و تبیین را به تبیین تجربی محدود نمی‌داند و به تفاوت پدیده‌های اعتباری و تکوینی پی برده است.	تبیینی
تفسیر را نوعی تبیین و استدلال عقلانی می‌شمارد و به همین دلیل تفسیر و تبیین در تقابل با هم قرار نمی‌گیرند.	تفسیری
از ظرفیت جهان‌شمول عقل نظری، عقل عملی و وحی برای داوری ارزش‌ها استفاده می‌کند.	انتقادی

۱۴۴ جامعه‌شناسی تبیینی با منحصر کردن علم به علوم تجربی،

ارزش‌های انسانی از جمله ارزش‌های سیاسی را قابل مطالعه علمی نمی‌داند؛ از این‌رو با ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت، آن را به عنوان یک پدیده خنثی و فاقد معنا مطالعه می‌کند.

در رویکرد نسبی‌گرایی، بخشی از یک حقیقت مغفول آشکار می‌شود. هر نظریه‌ای درون فرهنگ و تاریخ خود تولید می‌شود و هر فرهنگ و هویتی می‌تواند نظریه‌های متناسب با خود را تولید کند. از این‌رو، هیچ فرهنگ و هویتی نمی‌پسندد که موضوع نظریه‌هایی باشد که در زمینه فرهنگی و تاریخی دیگری شکل گرفته‌اند.

علم به نفس، علم توحید و علم به مبدأ و معاد، از نافع‌ترین علوم شمرده شده‌اند.

مقبولیت و مرجعیت علم فقه در فرهنگ عمومی جامعه ایران موجب آن شد که براساس این دو نظریه فقهی، دو انقلاب اجتماعی (مشروطه و انقلاب اسلامی) در یک قرن در جامعه ایران شکل بگیرد.

۱۴۵ عقلانیت علوم اجتماعی جهان اسلام، اعتبار روشنگرانه خود

را از متن فرهنگ و کنش‌های عاملان نمی‌گیرد بلکه عاملان با استفاده از این عقلانیت به گونه‌ای مستقل به ارزیابی فرهنگ و تاریخ مربوط به خود می‌پردازد.

رویکرد انتقادی هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلت را کشف نمی‌کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع پردازد بلکه برای دفاع از اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها معتقد است نباید اراده فرد یا گروهی بر فرد یا گروه دیگری تحمیل شود یا فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند.

۱۴۶ این خلدون یکی دیگر از اندیشمندان مسلمان است که با تأثیرپذیری از قرآن، به دنبال شناخت سنت‌های الهی در جامعه بود. او در مطالعات خود به روش عقلی توجه چندانی نداشت و بیشتر از روش حسی و تجربی استفاده می‌کرد.

کنش سیاسی یا به قصد تغییر وضع موجود انجام می‌شود یا با هدف حفظ آن با حذف مالکیت خصوصی، انگیزه رقابت از بین می‌رود؛ زیرا این امر سبب می‌شود تلاش و شایستگی بیشتر افراد کوشش و توامند نادیده گرفته شود.

۱۴۷ ۳ با غلبه رویکرد تفسیری، رویکرد تبیینی به حاشیه رفت و راه بازگشت دعواه انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی باز شد. این بار از بیوند دانش و ارزش سخن به میان می‌آید و «دانش انتقادی» شکل می‌گیرد.

طرفداران قشریندی (حوزه رقابت) با طبیعی دانستن قشریندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند. به علاوه با تأکید بر کارکردهای قشریندی، آن را تأیید و تثبیت می‌کنند. با این‌که طرفداران قشریندی اجتماعی رقابت را در زندگی اجتماعی، ضروری می‌دانند اما از این نکته مهم غفلت می‌کنند که در رقابت عادلانه باید نقطه شروع رقابت یکسان باشد.

رویکرد سوم (حوزه رقابت و برابری): نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق. نه اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار می‌سپارد و نه دخالت همه‌جانبه دولت را می‌پذیرد.

۱۵۶ عالمان مسلمان در دوران معاصر در توصیف و تبیین وضعیت

کنونی جهان اسلام مطالب زیادی نوشته‌اند. آن‌ها پس از آشنایی با علوم اجتماعی جهان متعدد، برای شناخت مسائل اجتماعی از نظریات جدید هم کمک گرفته‌اند. این تعامل با علوم اجتماعی مدرن می‌تواند زمینه طرح نظریات جدید را فراهم آورد. در عین حال، به متفسران مسلمان امکان می‌دهد که علوم اجتماعی جهان اسلام را گسترش دهن و علاوه‌بر توصیف و تبیین مسائل جهان اسلام، مسائل جامعه جهانی را هم تحلیل کنند و برای برونو رفت از بحران‌هایی مانند بحران آگاهی و بحران معنا راه حل ارائه دهند.

فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی، جامعه‌شناسی
را به داوری درباره ارزش‌ها و انتقاد از آن‌ها می‌کشاند.

طرفداران عدالت اجتماعی معتقدند هیچ‌کدام از دو رویکرد قبل، عادلانه نیستند. در رویکرد اول (طرفداران قشریندی)، نقطه آغاز رقابت و در رویکرد دوم (مخالفان قشریندی)، نقطه پایان رقابت عادلانه نیست.

۱۵۷ عقل نظری: واقعیت‌هایی را که مستقل از آگاهی و اراده انسان وجود دارند، شناسایی می‌کند و علمی مانند فلسفه، ریاضیات و طبیعت را پدید می‌آورد. برای مثال، قانون علیت در فلسفه یا قانون جاذبه زمین در فیزیک با این عقل شناخته می‌شوند.

گاهی عقل را در یک معنای عام به کار می‌برند که هرگونه تلاش ذهنی و فکری را شامل می‌شود که هم عالمان در دانش علمی از آن استفاده می‌کنند و هم عموم مردم در دانش عمومی از آن بهره می‌برند.

رویکرد انتقادی انتظار دارد علوم اجتماعی با تشخیص و افشاری سلطه در مناسبات انسانی، به رهایی انسان کمک کند.

دانش و ارزش، دو قلمرو متمایز و متقابل دارند؛ «دانش»، قلمرو «تبیین» و در مقابل «ازش»، قلمرو «تفسیر» معرفی می‌شد.

۱۵۲ از منظر رقیب رویکرد انتقادی، علم چراغی نیست که تاریکی‌ها را روشن کند و موانع را از پیش پای انسان بردارد. آن‌چه تا امروز به نام علم و دانش جهان‌شمول مطرح بود، صرفاً ابزار عده‌ای برای سرکوب عده دیگری بود. سرگذشت دانش همانند سرگذشت قدرت و ثروت، تاریخ سرکوب انسان بوده است.

۱۵۳ روش رویکرد تفسیری، تفسیر (نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها) است.

جامعه‌شناسان انتقادی برای داوری و انتقاد، به معیارهای علمی نیاز دارند تا براساس آن وضعیت موجود را ارزیابی کنند، تصویری از وضعیت مطلوب ترسیم کنند و راه عبور از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب را پیشنهاد دهند.

موضوع جامعه‌شناسی تبیینی مطالعه پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی است.

موضوع جامعه‌شناسی انتقادی کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن است.

۱۵۴ امروزه بسیاری از کنشگران فردی با استفاده از شبکه‌های اجتماعی، ارتباطات اجتماعی گستردگی در فضای مجازی دارند و به همین دلیل گاهی در مقایسه با دولت‌ها تأثیرگذاری اجتماعی و فرهنگی بیشتری دارند؛ سلبریتی‌ها، ستاره‌های هنری و ورزشی و ... از جمله این کنشگران فردی هستند که در برخی موارد می‌توانند جریان ساز شوند.

امروزه، جهانی شدن و توسعه ارتباطات، از سویی زمینه شکل‌گیری جهانی بدون مرز را فراهم کرده است که در آن، در هم آمیختن فرهنگ‌ها موجب می‌شود که فرهنگ‌ها دیگر کاملاً خالص و ثابت نباشند و هویت‌ها به شدت دستخوش تغییر شوند. بی‌شک به حاشیه راندن و حذف هویت‌های انسانی و فرهنگی ناپسند و مخالفت با این امر ناپسند و مبارزه با آن، ارزشمند است، اما این سکه روی دیگری هم دارد. گاهی تأکید بر تنوع و تکثر هویت‌ها و اصالت بخشیدن به آن به معنای انکار اشتراک و وحدت انسان‌هast و فرصت گفتوگو و معارفه انسان‌ها و فرهنگ‌ها را از بین می‌برد.

رشد و شکوفایی جهان اسلام از قرن سوم و چهارم هجری به دلیل پیروی از الگوی تعارف و احترامی بود که اقوام مختلف در جهان اسلام برای یکدیگر قائل بودند.

۱۵۵ رویکرد دوم (حوزه برابری): اندیشمندان اجتماعی که مخالف قشریندی اجتماعی هستند، معتقدند قشریندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌هاست. علاوه‌بر این، تأکید آنان بر معایب قشریندی نشان می‌دهد که آنان خواهان از میان بوداشتن قشریندی هستند.

برای پیشگیری از چنین اشتباهی، ناگزیر باید سایر جوامع و فرهنگ‌ها را نیز مطالعه و بررسی کنیم. اما در اینجا هم امکان دارد مرتکب خطای دیگری شویم بدین صورت که در مطالعه سایر جوامع و فرهنگ‌ها به معانی فرهنگی آن‌ها توجه نکنیم و آن‌ها را از منظر غرب مطالعه کنیم. برای جلوگیری از این خطا باید بکوشیم حوامع و فرهنگ‌های دیگر را از منظر خودشان مطالعه کنیم یعنی با رویکرد تفسیروی به بررسی آن‌ها پردازیم. ولی وقتی علوم اجتماعی برای مطالعه هر فرهنگ مجبور باشد که آن فرهنگ را فقط از منظر مردمی که آن را پذیرفته‌اند، ببیند و بررسی کند، امکان مقایسه و داوری ارزش‌ها از دست می‌رود.

۱۵۸ ۴ هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان یابد، «سیاست» پدید می‌آید.

فارابی جامعه‌ای را که بر محور علم سازمان یافته باشد، مدینه فاضله می‌نامد. عقل تفسیری: برای فهم و تفسیر پدیده‌های معنادار مانند کنش انسان‌ها، گفتار و متن به کار می‌رود.

مدارای اجتماعی با مسلمانان و همه کسانی که به دنبال زندگی صلح‌آمیزند، دفاع از مرزهای اسلامی در برابر تهاجم متجاوزان، تلاش برای تحقق و گسترش عدالت، از جمله آرمان‌های اجتماعی هستند که فقه اسلامی عهده‌دار بیان آن‌هاست.

عقل در معنای خاص، قوهای است که انسان به کمک آن حقایق و قواعد جهان را می‌شناسد.

۱۵۹ ۲ در پایان قرن بیستم، امام خمینی (ره) در ادامه تلاش و مبارزه برای تشکیل جامعه مطلوب به این نتیجه رسید که مردم ایران می‌توانند با مشارکت و حضور فعال خود، جامعه‌ای ایجاد کنند که هر دو ویژگی جامعه مطلوب را داشته باشد؛ یعنی هم قوانین آن عادلانه باشند و هم مجریان این قوانین از دو شرط علم و عدالت برخوردار باشند.

رشد و شکوفایی جهان اسلام از قرن سوم و چهارم هجری به دلیل پیروی از الگوی تعارف و احترامی بود که اقوام مختلف در جهان اسلام برای یک‌دیگر قائل بودند.

سیاست هویت، محصول دوران پسامدرن است و بر تفاوت‌ها و هویت‌های خاص و محلی تأکید می‌کند.

در آغاز قرن بیستم، میرزا نائینی با توجه به واقعیت‌های اجتماعی ایران با استفاده از فقه، نظام مشروطه را تبیین کرد.

۱۶۰ ۱ جوامع و فرهنگ‌ها همانند طبیعت نیستند و ما نمی‌توانیم نتایجی را که از مطالعه و بررسی یک جامعه به دست آورده‌ایم به همه جوامع دیگر تعمیم بدهیم. مثلاً نمی‌توانیم نتایجی را که از مطالعه جوامع غربی به دست می‌آوریم به جوامع دیگر که با جهان غرب تفاوت دارند، تعمیم دهیم. ماکس وبر شهر را زیستگاهی که دارای قلعه و برج و بارو، بازار، دادگاه مستقل و ... است، تعریف می‌کند. اگر پژوهشگری از منظر وبر به مطالعه جوامع غیراروپایی پردازد، به اشتباه این‌گونه نتیجه‌گیری خواهد کرد که شهر فقط در اروپا وجود داشته است.

(۲) «إِيَّاكُمْ» باید در صیغه جمع مخاطب ترجمه شود: از زیاده روی بپرهیزید،
الّتی: که نه «زیرا».

(۴) قید «وَاقِعٌ» نباید برای اول جمله بیاید. مربوط به فعل «تَهَذَّدُ» است،
الإِكْثَار: ترجمه نشده است.

۱۶۵ دقت کنید: «الظالمين» صفت برای مفعول مطلق نوعی
«تعَدَّى» است پس نمی‌تواند به صورت «سَتمَگَرَانَه» ترجمه
شود. صحيح آن ← تو هم چون ستمگران ...!

۱۶۶ اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «يَقُومَانِ بِ: می‌پردازند» در عبارت نداریم، «نهال‌هایی = فسائل!»
۲) «نهال‌هایی» نکره است نه معرفه: فسائل

۳) «يَبْدَأُنِ: شروع می‌کنند» در عبارت نداریم، «بغرس: با کاشتن» در عبارت
نداریم، «نهال‌هایی» نکره است نه معرفه: فسائل!

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سؤالات زیر مشخص کن (۱۷۰ - ۱۶۷):

۱۶۷ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) نوجوان کم سال: بچه‌ای که هنوز به سن بلوغ نرسیده است! (✓)
۲) ظرف: آن‌چه در آن آب یا غذا قرار داده می‌شود! (✓)

۳) جامه: تکمای از یک پارچه که زیر لباس‌ها پوشیده می‌شود! (✗)، [واژه
تحت] نادرست است. درست: «فوق: روی» [ ]

۴) گردو: میوه‌ای مفید برای مغز و پوسته آن سفت است! (✓)

**۱۶۸ در گزینه (۲) مستثنی منه محدود است و هیچ واژه‌ای قبل از
«إِلَّا» نداریم که «على الأفراخ» از آن جدا شده باشد.
در سایر گزینه‌ها مستثنی منه عبارتند از: مُهَدَّد، أَحَدُ، التَّابِسِ.**

۱۶۹ ۱) «كيفيت يا نوع وقوع فعل» همان مفعول مطلق نوعی است:

فعل + مصدر + صفت یا مضاف‌الیه.
بررسی گزینه‌ها:

۱) «صِبَرًا» مفعول مطلق نوعی است؛ چرا که برایش صفت «جميلًا» آمده است.
۲) «صِبَرًا» مفعول مطلق تأکیدی است. دقت کنید «جزاه» جواب شرط است،
نه صفت!

۳) اصلاً فعل نداریم و «صِبَرًا» خبر کان است.

۴) ساختار مفعول مطلق نوعی را ندارد.

**۱۷۰ ۱) هر گاه اسم «ال» داری بخواهد منادا شود، باید از «أَيُّها (برای
مذکر) / أَيُّهُما (برای مؤنث)» استفاده شود. درست: [یا] أَيُّها المزارعون، ... .**

زبان عربی (اختصاصی)

■ گزینه صحیح را در ترجمه یا تعریف مشخص کن (۱۶۱ - ۱۶۶):

**۱۶۱ ۴ ترجمه کلمات مهم: هذا خلقُ الله: این آفرینش خداست /
أَرْوَنِي: به من نشان دهید / ماذا خلق: چه‌چیز آفریده‌اند / الَّذِينَ من دونه:
کسانی که غیر اویند**

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) «خلق» فعل نیست بلکه اسم است!، «آن‌چه را» نادرست است: ماذا: چه‌چیز.

۲) «ماذا خلق: چه‌چیز آفریده‌اند» نادرست ترجمه شده است.، «خَلَقَ»
فعل است نه اسم!

۳) «این چنین» نادرست است.، «ماذا: چه‌چیز؟ چه‌چیزی را؟» نادرست
ترجمه شده است.

**۱۶۲ ۳ ترجمه کلمات مهم: يَعْمَلُ الفَلَاحُ النَّشِيطُ: کشاورز فعال (پر
تلاش) کار می‌کند / يَأْمُلُ: امید دارد / أَنْ تَبْتَهَ: که بروید / أَشْجَارُ: درختانی /
يَأْكُلُ: می خورند / ثِمَارُ: (ج ثمرة) میوه‌ها**

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) دقت داشته باشید «و» نمی‌تواند حالیه باشد و باید همان «و» ترجمه شود
نه «در حالی که»، «مِنْ ثِمَارَ: از میوه‌ها»

۲) «النشيط» صفت است نه حال!، «تَبْتَهَ: بروید» نه «بکارد»

۴) تا (← که)، «ثِمَارُ» جمع است نه مفرد، بخورند (← می خورند)

**۱۶۳ ۳ ترجمه کلمات مهم: كُلُّ وِعَاء: هر ظرفی / يَضْيقُ: تنگ می‌شود
/ بِمَا جُعِلَ: به آن‌چه قرار داده شده است / وِعَاءُ الْعِلْمِ: ظرف دانش / يَتَسَعُ:
فرار (گشاد) می‌شود**

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) «بما جُعِلَ فيه: با آن‌چه در آن قرار داده شده» نادرست ترجمه شده است،
«جُعِلَ» فعل است نه مصدر.

۲) «هر چیزی» در عبارت نداریم، «كُلُّ وِعَاء» ترجمه نشده است.، قرار بگیرید
(← قرار داده شده است)، تنگ می‌کند (← تنگ می‌شود)

۴) «همة ظروف» نادرست است، «وعاء» مفرد است.، قرار می‌گیرند (← قرار
داده شده است)

**۱۶۴ ۳ ترجمه کلمات مهم: إِيَّاكُمْ و: بِپَرْهِيزِيدَ از / الإِكْثَارُ: زیاده روی /
استخدام: به کارگیری / المُبَيِّدَات: آفتکش‌ها / الأَسْمَدَة: کودها / تَهَذَّدُ**

تهدیدیداً: بی شک تهدید می‌کنند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) «الإِكْثَارُ: زیاده روی» ترجمه نشده است.

تاریخ

۱۷۸ در دوران اشغال ایران، دولتهای آمریکا و شوروی برای کسب امتیاز استخراج نفت در مناطقی که در خارج از محدوده قرارداد ۱۳۱۲ ش/۱۹۴۳م ایران و انگلیس قرار داشتند، از جمله نفت شمال، به شدت با هم رقابت می‌کردند.

پس از پایان جنگ جهانی دوم، شوروی نمی‌خواست بدون گرفتن امتیاز، نیروهایش را از ایران خارج کند؛ از این‌رو، احمد قوام (قوام‌السلطنه) نخست وزیر وقت، طی موافقت‌نامه‌ای امتیاز نفت شمال را به شوروی واگذار کرد.

۱۷۹ در مجلس شانزدهم نیز اقلیتی از نمایندگان عضو جبهه ملی به رهبری دکتر مصدق با مخالفت مؤثر خود از تصویب قرارداد مذکور جلوگیری کردند.

۱۸۰ دولت دکتر مصدق پس از روی کار آمدن، بی‌درنگ هیئتی را به ریاست مهندس مهدی بازرگان به خوزستان فرستاد تا مراکز و تأسیسات نفتی را از حوزه اختیار شرکت نفت ایران و انگلیس خارج کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دولت ایران پس از پیروزی در دادگاه لاهه، از انگلستان خواست که بدھی‌های شرکت نفت و خسارت‌های ناشی از تأخیر و غیره را پیردازد و چون دولت انگلیس این تقاضا را نپذیرفت، اقدام به قطع رابطه سیاسی با لندن کرد.

(۲) دولت دکتر مصدق برای مقابله با تهدیدها و تحریم‌های اقتصادی انگلستان، برنامه اقتصاد بدون نفت را اجرا کرد.

(۳) تحريك کارگران صنعت نفت به اعتراض گسترش از اقدامات انگلستان برای جلوگیری از ملی شدن صنعت نفت بود.

۱۸۱ در تیر ۱۳۳۱ دکتر مصدق از محمدرضا شاه پهلوی خواست که اختیار وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به او بسپارد و چون شاه با این تقاضا مخالفت کرد، از مقام خود استعفا نمود. شاه نیز بی‌درنگ احمد قوام را مأمور تشکیل دولت کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مطرح شدن اصول شش‌گانه انقلاب سفید (قبل از نخست وزیری هویدا) - ایجاد حزب رستاخیز (هویدا)

(۲) افزایش چشمگیر درآمدهای نفتی ایران (هویدا) - اجرای نخستین مرحله برنامه اصلاحی آمریکا (امینی)

(۴) منحل کردن احزاب موجود و ایجاد حزب واحد (هویدا) - اصلاحات ارضی (امینی)

۱۸۲ مخالفت صریح امام با قانون کاپیتولامیون، باعث شد

حکومت پهلوی ایشان را در سحرگاه ۱۳ آبان ۱۳۴۳ در قم دستگیر و به کشور ترکیه تبعید کند.

۱۷۱ در بی‌حادثه سوم اسفند ۱۲۹۹، شاه تحت فشار انگلیسی‌ها به ناچار سید ضیاء الدین طباطبائی را به نخست وزیری منصوب کرد.

۱۷۲ احداث مسیر شمال جنوب، دسترسی انگلستان به منابع نفتی در مناطق شمال ایران و انتقال آن به خلیج فارس (برای حمل به اروپا) را آسان می‌نمود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) پیشنهاد بسیاری از صاحب‌نظران و نمایندگان این بود که این خط از شرق به غرب ساخته شود تا به این وسیله ایران به خط اصلی تجارت بین آسیا و اروپا متصل شود.

(۳) مسیر شرقی غربی راه‌آهن می‌توانست دسترسی زمینی به هندوستان را برای دشمنان انگلستان تسهیل کند و این با منافع انگلستان در شرق در تضاد بود.

(۴) با احداث راه‌آهن شمال به جنوب در صورت پیشروی روس‌ها در شمال ایران، انگلیسی‌ها (که بیشتر در جنوب ایران مستقر بودند) می‌توانستند نیروهای خود را به سرعت به شمال بفرستند.

۱۷۳ آمریکا که خود پیشنهاد تأسیس جامعه ملل را داده بود، به عضویت آن درنیامد. خروج ژاپن، آلمان و ایتالیا و نیز اخراج شوروی از جامعه ملل، موجب بی‌اعتباری بیشتر این نهاد بین‌المللی شد.

۱۷۴ با وجود بی‌اعتمادی و دشمنی‌ای که میان شوروی و آلمان وجود داشت، دو کشور با یکدیگر پیمان عدم تجاوز امضا کردند.

۱۷۵ در جبهه غربی؛ بلافضله بعد از حمله به لهستان، فرانسه و انگلستان به آلمان اعلام جنگ کردند.

۱۷۶ بررسی عبارت‌های نادرست:

(ج) اقتصاد این کشور وابسته به واردات مواد خام بود.

(د) پس از انقلاب میجی در قرن نوزدهم، اولین گام‌ها را در جهت صنعتی شدن برداشت.

۱۷۷ در زمان مظفرالدین شاه، امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز در سرتاسر ایران به مدت ۶۰ سال به یک سرمایه‌دار انگلیسی به نام ویلیام ناکس دارسی واگذار شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دارسی تعهد کرد که، ۱۶ درصد سود خالص سالیانه به دولت ایران پرداخت کند.

(۲) در زمان مظفرالدین شاه منعقد و از سوی رضاشاه به صورت یک طرفه لغو شد.

(۳) امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز در سرتاسر ایران به یک انگلیسی واگذار شد.

جغرافیا

۱۹۱ تلاشی کیفی حمل و نقل یعنی بهبود سرعت، کاهش زمان و هزینه‌ها، رفاه و ایمنی بیشتر.

۱۹۲ حمل و نقل درون شهری ریلی، مانند مترو، تراموا، مونوریل؛ این نوع حمل و نقل آلایندگی کمتری دارد، تعداد زیادی از مسافران شهری را جابه‌جا می‌کند و ترافیک ندارد.

۱۹۳ در کشورهایی مانند هلند، دانمارک، آلمان و سوئد، سهم دوچرخه از سفرهای درون شهری بین ۱۰ تا ۳۰ درصد است.

۱۹۴ UTC: ساعت هماهنگ جهانی GPS: سامانه موقعیت یاب جهانی

۱۹۵

۳۷/۵ → ۲:۳۰

۱۲۷/۵ → ۸:۳۰

۱۹۶ خط فرضی روزگردان نصف‌النهار است و هنگام عبور از این خط از غرب به شرق باید یک روز به تقویم اضافه شود و برعکس، هنگام عبور از شرق به غرب باید یک روز از تقویم کم شود.

۱۹۷ طراحی و تولید اولیه سامانه جی‌پی‌اس توسط کشور ایالات متحده آمریکا در جهت مقاصد نظامی صورت گرفت.

۱۹۸ حرکت گسل‌ها موجب زمین‌لرزه می‌شود.

۱۹۹ ۱ میزان تخریب و خسارت‌های ناشی از نزدیک شدن گسل‌های همگرا نسبت به سایر گسل‌ها بیشتر است و مقدار انرژی آزادشده در زمین به وسیله مقایس ریشتر اندازگیری می‌شود.

۲۰۰ ۴ کمربند کوهستانی آلب - هیمالیا؛ جایی که پوسته تشکیل دهنده قاره آسیا - اروپا به پوسته تشکیل دهنده قاره آفریقا و هند برخورد می‌کند.

۲۰۱ ۴ به حجم آبی که در زمانی مشخص از یک مقطع معین رود عبور می‌کند، آبدهی رود می‌گویند.

۲۰۲ ۱ عوامل مؤثر در وقوع سیل: ۱- شدت و مدت بارش، ۲- شکسته شدن سدها، ۳- ویژگی‌های طبیعی حوضه رود، ۴- دخالت‌های انسانی

۲۰۳ ۲ شکل گزینه (۲) مربوط به مدل ریزش (سقوط آزاد سنگ‌ها و خردسنج‌ها در سطح دامنه‌های پرشیب و پرتگاهی) در حرکات دامنه‌ای است.

۱۸۴ ۲ اعضا سازمان مجاهدین خلق، گروهی از جوانان عضو نهضت آزادی بودند که بعد از قیام ۱۵ خرداد فعالیت سیاسی را کنار گذاشتند و به جنگ مسلحانه روی آوردند.

۱۸۵ ۱ این حادثه در دوران نخست وزیری شریف‌امامی به وقوع بیوست. شاه پس از سرکوب تظاهرات دانشجویان و دانش‌آموزان در مقابل دانشگاه تهران (۱۳ آبان)، ارتشد غلام‌رضا ازهاری را جانشین شریف‌امامی کرد.

۱۸۶ ۴ مجلس خبرگان قانون اساسی نیز از تنسخیر سفارت آمریکا توسط دانشجویان حمایت کرد. مهندس بازرگان و اعضای کابینه او که با این اقدام موافق بودند، استعفا کردند و شورای انقلاب مسئولیت اداره کشور و تکمیل روند استقرار نظام سیاسی جدید را عهده‌دار شد.

۱۸۷ ۲ بالاصله پس از پیروزی انقلاب اسلامی، به فرمان امام خمینی (ره) کمیته انقلاب اسلامی تأسیس شد. این کمیته وظیفه حفظ نظام و امنیت و دستگیری سران جنایتکار رزیم پهلوی را بر عهده داشت.

۱۸۸ ۳ سه‌هد قرنی توسط گروهک تروریستی فرقان ترور شد. حسنعلی منصور توسط هیئت‌های مؤتلفه اسلامی ترور شد. رزم‌آرا توسط یکی از اعضای جمعیت فدائیان اسلام ترور شد.

۱۸۹ ۲ پس از شهادت رئیس جمهور رجایی و نخست وزیر باهر، مجلس شورای اسلامی آیت‌الله مهدوی کنی را به ریاست هیئت دولت برگزید تا در اداره امور کشور و جنگ وقفه‌ای به وجود نیاید.

۱۹۰ ۳ ایران و عراق برای پایان دادن به اختلافات مرزی و رفع مناقشه بر سر اروندرود، فراردادی را با میانجیگری دولت الجزایر امضا کردند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) کشور کنونی عراق پس از جنگ جهانی اول و تجزیه امپراتوری عثمانی، تحت قیومیت انگلستان شکل گرفت.

۲) اختلافات مرزی با ایران که از دوران عثمانی به وجود آمده بود، همچنان ادامه یافت.

۳) پس از برقراری آتش‌بس و دو سال مذاکره میان وزرای خارجه ایران و عراق، صدام در نامه‌ای به حجت‌الاسلام والملسمین اکبر هاشمی رفسنجانی، رئیس جمهوری وقت ایران، قرارداد الجزایر را با دیگر به رسمیت شناخت.

۱ ۲۱۱ اگر انسان بخواهد سخن درست و حق را از سخن نادرست و باطل تشخیص دهد، کار خوب و زیبا را از کار بد و زشت جدا کند، راه درست را از راه نادرست تمیز دهد، در رشته‌های علمی مانند ریاضیات، فیزیک و فلسفه پیش برود، دین و آیین حق را از دین و آیین باطل جدا سازد، دین و آیین خود را به خوبی بشناسد و در زندگی به درستی تصمیم‌گیری کند، در مرتبه اول باید عقل خود را تقویت کند و از آن بهره ببرد.

۳ ۲۱۲ فیلسوفان الهی می‌گویند موجودات مجرد از ماده در عالم عقل به سر می‌برند. علم موجودات مجرد عقلانی، از طریق استدلال و کنار هم گذاشتن مفاهیم نیست بلکه این موجودات حقایق اشیا را «شهود» می‌کنند و به مفاهیم و استدلال مفهومی نیازی ندارند. این فیلسوفان همچنین معتقدند که روح هر انسانی نیز استعداد رسیدن به چنین مرتبه‌ای از وجود را دارد و روح او می‌تواند در مرتبه عالم عقل قرار بگیرد و حقایق را از طریق شهود به دست آورد.

۲ ۲۱۳ فرانسیس بیکن روش تجربی را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می‌دانست. وی از فیلسوفان خواست از بت‌هایی که فلسفه قدیم برای ما ساخته‌اند، دست بردارند و بیش از گذشته بر تجربه تکیه کنند. دیوید هیوم نیز تجربه را تنها راه رسیدن انسان به دانش و معرفت دانست و کاملاً از عقل‌گرایان جدا شد. پس نزد این دو فیلسوف تجربه‌گرا، واقعیت، تنها مختص امور مادی است که از طریق حس و تجربه به ما می‌رسد و تنها دانش معتبر، دانش تجربی است.

۱ ۲۱۴ دکارت به همهٔ توانایی‌های عقل، مانند درک بدیهیات، استدلال‌های عقلی محض و نیز تجربه توجه داشت. او معتقد بود که عقل می‌تواند وجود خدا و نفس مجّد و غیرمادی انسان و اختیار او را اثبات کند. البته او دیگر به عالم عقل به عنوان یک عالم برتر و متعالی در جهان، عقیده‌ای نداشت و عقل را صرفاً همان دستگاه تفکر و استدلال به حساب می‌آورد که می‌تواند ابزار شناخت انسان قرار بگیرد.

۲ ۲۱۵ بذیرش هر اعتقاد و آیینی نیازمند استدلال عقلی است؛ هر چند این استدلال عقلی برای سطوح مختلف جامعه متفاوت است و حجّت و دلیل هر کس به اندازه توان و قدرت فکری او می‌باشد. از نظر این فلسفه، ایمانی ارزشمند است که پشتونه عقلی داشته باشد. ایمانی که از این پشتونه تهی است، ارزش چندانی ندارد و چه بسا انسان را به سوی کارهای غلط و اشتباه نیز بکشاند.

۲ ۲۰۴ دوغاب گلی حاصل از فوران‌های آتشفسانی، به صورت روانه‌های سیار سیال درمی‌آید.

۳ ۲۰۵ طیف‌های نامرئی شامل مادون قرمز، ماوراء‌بنفس، رادار و امواج ماکروویو هستند.

۳ ۲۰۶ ترکیبی از دو یا چند شیوه مختلف حمل و نقل ریلی، آبی، جاده‌ای و ... را حمل و نقل چندوجهی می‌گویند.

۱ ۲۰۷ نصب میلهٔ تعیین حریم برای رودخانه از روش‌های غیرسازه‌ای در مدیریت پیش از وقوع سیل است.

۲ ۲۰۸ مدیریت بعد از وقوع زمین‌لرزه: باید به سرعت برق را قطع کنیم، شیرهای آب و گاز را ببندیم و محل را ترک کنیم.

۱ ۲۰۹ کاهش لرزش‌های کوچک زمین در راستای گسل‌ها، از نشانه‌های وقوع زمین‌لرزه است.

۲ ۲۱۰ علل خشکسالی:

- ۱- افزایش جمعیت و مقدار مصرف آب
- ۲- گرم شدن آب و هوای کره زمین و بی‌نظمی‌های بارش

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) یکی از شاخه‌های حیات علمی، حیات فلسفی است نه مهم‌ترین شاخه آن و حیات فلسفی نتیجه حیات عقلی است نه برعکس.
- ۲) وقتی توجه به عقل و عقلانیت جزئی از فرهنگ عمومی جامعه شود، ابتدا حیات عقلی شکل می‌گیرد و بعد از حیات عقلی، حیات علمی و فلسفی شکل می‌گیرد.
- ۳) حیات علمی و فلسفی از ثمرات حیات عقلی هستند اما زمینه‌ساز گسترش مباحث اعتقادی در جهان اسلام نیستند.

۱ ۲۲۰ نهضت ترجمه که از قرن دوم هجری آغاز شد، کمک شایانی به شکل‌گیری «حیات فلسفی» در جهان اسلام کرد. البته این نهضت منحصر به دانش فلسفه نبود بلکه علوم گوناگون از قبیل منطق، فلسفه، نجوم، ریاضیات، طب، ادب و سیاست را هم شامل می‌شد و در نتیجه آن، کتاب‌های فراوانی از زبان‌های یونانی، پهلوی، هندی و سریانی و در رشته‌های مختلف علمی ترجمه شدند.

۲ ۲۲۱ فلسفه اسلامی از همان آغاز سرشتی کاملاً استدلالی داشت و متکی بر آرای ارسطو بود. از آن جا که ارسطو در مباحث فلسفی بیش از هر چیز به قیاس برهانی تکیه می‌کرد، فلسفه اسلامی نیز صورت استدلالی قوی به خود گرفت.

۴ ۲۲۲ پیامبر می‌تواند با فرستهٔ وحی اتصال دائمی داشته باشد. این ویژگی برای امامان و جانشینان پیامبر هم هست و همین اتصال پیوسته با عالم بالا به پیامبران امکان می‌دهد که جامعه را به درستی و در جهت نیل به سعادت حقیقی رهی بر کنند.

۳ ۲۲۳ از نظر فارابی، انسان موجودی مدنی بالطبع است که به حسب فطرت و طبع خود به جامعه گرایش دارد و می‌خواهد با همنوعان خویش زندگی کند. این اولین مبنای وی برای ورود به مباحث اجتماعی و فلسفه سیاسی است. به عقیده فارابی، مسیر سعادت و کمال انسان از زندگی اجتماعی می‌گذرد و به همین جهت باید هدف اصلی جامعه و مدینه نیز سعادت انسان در دنیا و آخرت باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) چون انسان موجودی مدنی بالطبع است لذا برحسب طبیعت و فطرت خود، نه برحسب ضرورت و برای رفع نیازهای اولیه، به اجتماع گرایش دارد.
- ۲) به عقیده فارابی، مسیر سعادت و کمال انسان‌ها از زندگی اجتماعی می‌گذرد، نه از توزیع عادلانه موهاب خداوندی.
- ۳) نزد فارابی، شرط آراستگی افراد مدینه فاضله به فضیلت‌ها و کمالات انسانی این نیست که انسان از سلامت جسم و نیازهای مادی بگذرد.

- ۱) بزرگان اولیه کلیسا، قائل به تضاد میان ایمان دینی و عقل بودند و حتی برخی از آنان، عقل را امری شیطانی در نظر می‌گرفتند.
- ۲) هرچند این سخن همراهی عقل با دین را تأیید می‌کند اما همراهی عقل با دین با دیدگاه بزرگان اولیه کلیسا همخوانی ندارد.
- ۳) عبارت صورت سؤال با این گزاره که دین، ایمان می‌خواهد، نه معرفت عقلانی، در تضاد است و ارتباطی ندارد.

۴ ۲۱۶ اگر در آرای فیلسوفان الهی و مسلمان دقت کنیم، می‌بینیم هر چند که فوق عالم طبیعت بودن، مجرّد بودن از ماده و جسم، عدم تقید به زمان و مکان و قابل درک نبودن آن از طریق حواس ظاهری، جزء ویژگی‌های موجودات متعالی و برتر از ماده یعنی فرشتگان است، اما مختص آن‌ها نیست، زیرا روح انسانی نیز دارای چنین ویژگی‌هایی است، اما فیض خداوند تنها از طریق موجودات مجرّد یا همان فرشتگان که فوق عالم طبیعت‌اند و عالم عقول را تشکیل می‌دهند، به عوالم دیگر می‌رسد.

۴ ۲۱۷ از نظر فیلسوفان مسلمان، استدلال عقلی، شهود و وحی هر سه ما را به حقیقت واحد می‌رسانند و تأییدکننده و کمککننده به یکدیگر هستند؛ گرچه هر کدام روش خاص خود را دارند و از مسیرهای متفاوتی در جست‌وجوی حقیقت هستند.

۳ ۲۱۸ در مرحله عقل بالملکه، عقل مفاهیم و قضایای بدیهی را درک می‌کند. مثلاً می‌داند که یک چیز نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد. در این مرحله است که انسان آمادگی دریافت علم را پیدا می‌کند و می‌تواند دانش‌ها را کسب نماید. پس می‌توان گفت که ادراک عقلی در این مرحله شروع می‌شود. اما در مرحله عقل بالمستفاد، انسان به طوری بر دانش‌هایی که کسب کرده مسلط است که از هر کدام که بخواهد، می‌تواند استفاده نماید، مانند یک استاد ریاضی که هر مسئله ریاضی را جلوی او بگذارند، به راحتی حل می‌کند. پس این مرحله، مرحله تکامل عقل انسان است.

۳ ۲۱۹ وقتی که مردم یک جامعه به عقل و تفکر و اندیشه توجه کنند به طوری که عقلانیت جزئی از فرهنگ عمومی جامعه شود، «حیات عقلی» شکل می‌گیرد. توجه به عقل و فکر، حرکت به سوی دانش و رشد شاخه‌های مختلف علم را به دنبال دارد و «حیات علمی» را پدید می‌آورد. پس حیات عقلی مقدم بر حیات علمی است. یکی از شاخه‌های حیات علمی، «حیات فلسفی» است، یعنی حیات علمی و فلسفی از ثمرات حیات عقلی‌اند. در جهان اسلام نیز باید گفت که حیات عقلی مسلمانان از همان ابتدای ظهور اسلام آغاز شد و بعد از دو قرن، به حیات فلسفی انجامید.

۴ ۲۲۹ به عقيدة ملاصدرا، گوناگونی و کثرت مربوط به ویژگی‌های متمایز موجودات است و این ویژگی نیز به خود وجود بازمی‌گردد.

۱ ۲۳۰ حلقه‌های فکری و جلسات تدریسی که علامه طباطبائی در قم آغاز کرد، گرچه در ابتدا کم جمعیت و گمنام بود، اما به سرعت به مهمترین جریان فکری و علمی قم تبدیل شد و آنان که به دنبال تحول در حوزه‌های علمیه و روزآمد کردن مباحث فلسفی و فکری بودند، گرد این استاد جمع شدند.

۴ ۲۲۴ از نظر ابن سینا طبیعت هر شیء آن را به سوی خیر و کمال مطلوبش سوق می‌دهد؛ به شرط این‌که مانعی در راه طبیعت قرار نگیرد. پس هر موجودی ضرورتاً به کمال خود نمی‌رسد.

۲ ۲۲۵ ابن سینا از ما می‌خواهد که علاوه بر مطالعه عالم طبیعت برای کشف ویژگی‌ها و روابط پدیده‌های آن، در رابطه وجودی این عالم با مبدأ کل جهان هستی نیز تأمل کنیم. از نظر ابن سینا، تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آن‌ها می‌رساند؛ آن‌ها را به خشوع و خشیت در برابر حق می‌رساند و مصدق آیه شریفه «إِنَّمَا يَحْشُى اللَّهُ مِنْ عَبَادِهِ الْعَلَمَاءُ تَنْهَا بَنْدَقَانُ عَالَمٍ خَدَوْنَدْ خَشِيتُ أَوْ رَا بَهْ دَلْ دَارْنَدْ» می‌سازد.

۱ ۲۲۶ شیخ اشراف درباره حکیم متالله می‌گوید: «اگر در زمانی اتفاق افتاد که حکیمی غرق در تاله بوده و در بحث نیز استاد باشد، او را ریاست تامه بوده و خلیفه و جانشین خدا اوست ... جهان هیچ‌گاه از حکیمی که چنین باشد، خالی نیست ...؛ زیرا برای مقام خلافت الهی ضروری است که امور و حقایق را بی‌واسطه، از حق تعالی دریافت کند و البته مراد من از این ریاست، ریاست از راه قهر و غلبه نیست، بلکه گاه باشد که امام تاله در ظاهر حاکم باشد و گاه به طور نهانی ... [در هر حال] او است که ریاست تامه دارد، اگر چه در نهایت گمنامی باشد و چون ریاست واقعی جامعه به دست او افتاد، زمان وی بسی نوزانی و درخشان شود و هر گاه جامعه از تدبیر حکیمی الهی تهمی مائد، ظلمت و تاریکی بر آن سایه افکند.»

۳ ۲۲۷ فلسفه، در همان ابتدا رقیبی به نام علم کلام داشت. دانشمندان علم کلام که به آن‌ها متكلمین می‌گویند، می‌خواستند از طریق عقل و استدلال از معارف دینی دفاع کنند. بسیاری از متكلمان با فلسفه مخالف بودند و از فیلسوفان انتقاد می‌کردند. برخی از این انتقادها آن قدر شدید بود که مانع گسترش فلسفه در میان مردم شد و فلسفه را پس از ابن سینا، در بخش‌هایی از جهان اسلام به رکود کشاند.

۳ ۲۲۸ در قرآن کریم، آیاتی وجود دارد که می‌توان در اثبات علم لدنی به آن استشهاد کرد. هم‌چنین قرآن کریم نمونه و مصدق کاملی از علم لدنی و اضافه‌شده از جانب خداست و علوم قرآنی تمام حقایق را شامل می‌شود. در همین کتاب شریف از چنین علمی برای همه پیامبران یاد شده و فرموده: «العلم نور يقذفه الله في قلب من يشاء.» بنابراین کسی که علم لدنی را علم نمی‌داند، قرآن را نفهمیده است و نمی‌داند که قرآن کریم اقیانوس عمیقی است که تمام حقایق را شامل می‌شود.